

Jaarverslag 2023

Stichting Curio Onderwijsgroep West- Brabant

Curio
Trivium 74
4873 LP Etten-Leur
Postbus 699
4870 AR Etten-Leur
T 076 504 8000
E info@curio.nl www.curio.nl

Bestuursnummer 31107

Opgesteld door Raad van Bestuur, 30 mei 2024
Goedgekeurd door Raad van Toezicht, 5 juni 2024
Vastgesteld door Raad van Bestuur, 6 juni 2024

BRIN-nummers:

19 XV Curio vo
02 HI Curio vmbo
15 NY Curio praktijkschool Breda
21 CY Curio (AOC)
25 LX Curio (ROC)

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	6
2	Bestuursverslag	8
2.1	Vanuit de raad van toezicht	8
2.1.1	Governance	8
2.1.2	Zelfevaluatie	9
2.1.3	Horizontale dialoog	9
2.1.4	Bezoldiging	9
2.1.5	Benoeming.....	9
2.2	Vanuit de commissies van de raad van toezicht	10
2.2.1	Verslag van de Commissie Onderwijs en HR	10
2.2.2	Verslag van de Auditcommissie	10
2.2.3	Verslag van de Remuneratiecommissie	10
2.3	Samenstelling van de raad van toezicht per 31 december 2023	10
2.4	Vanuit de raad van bestuur	12
2.4.1	Strategie	12
2.4.2	Kwaliteitsagenda.....	13
2.4.3	Maatschappelijke thema's VO	14
2.4.4	Strategisch personeelsbeleid	14
2.4.5	Passend onderwijs.....	15
2.4.6	Allocatie van middelen.....	16
2.4.7	Toetsing en examinering	17
2.4.8	Nationaal Programma Onderwijs.....	18
2.4.9	Werkdrukmiddelen (2.4.9)	18
2.4.10	Agenda Beroepsonderwijs.....	18
2.4.11	Onderzoeken door de Inspectie van het Onderwijs	18
2.5	Vanuit de Medezeggenschap	20
2.5.1	Ondernemingsraad (OR)	20
2.5.2	Studentenraad	20
2.5.3	Ouderraad.....	22
3	Onderwijs en kwaliteit	25
3.1	Onderwijsprestaties	25
3.1.1	Vo/mbo	25
3.1.2	Educatie.....	25
3.2	Onderwijsbeleid	25
3.2.1	Onderwijsvisie.....	25
3.2.2	Visie en kader begeleiding, ondersteuning en zorg	26
3.2.3	Portfolio.....	26
3.2.4	Bindend studieadvies.....	26

3.2.5	Excellentie	27
3.2.6	Afwijking urennorm en keuzedeelverplichting	27
3.2.7	Bedrijfsgerichte trajecten	27
3.2.8	Toetsing en examinering	28
3.2.9	Mbo-studentenfonds	28
3.2.10	Practoraat Agrofood & Biobased	29
3.2.11	Schorsingen en verwijderingen mbo	29
3.2.12	Aanvullende bekostiging LOB mbo 2023	29
3.3	Passend Onderwijs	31
3.3.1	Passend onderwijs vo	31
3.3.2	Passend onderwijs mbo	31
3.3.3	Voortijdig schoolverlaten	31
3.4	Onderwijsinnovatie	32
3.4.1	Leerlabs	32
3.4.2	Pioniers	32
3.4.3	Blended leren/netwerk leren professionaliseren en innoveren (LPI)	32
3.4.4	Pedagogisch en didactisch handelen (vmbo)	32
3.4.5	Flexibiliseren door modulariseren	33
3.5	Internationalisering	33
3.6	Kwaliteitszorg	33
3.6.1	Kwaliteitsbeleid	33
3.6.2	Ontwikkelingen	33
3.6.3	Stakeholderonderzoeken	34
3.6.3.1	Alumni (mbo)	34
3.6.3.2	Alumni (vmbo-schoolverlatersonderzoek)	34
3.6.3.3	Alumni (vavo)	36
3.6.3.4	Tevredenheidsonderzoek (vo)	36
4	Kwaliteitsagenda	37
4.1	Inleiding	37
4.1.1	Prioriteit 1: Het bevorderen van kansengelijkheid	37
4.1.2	Prioriteit 2: Het verbeteren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	38
4.1.3	Prioriteit 3: verbeteren van kwaliteit, onderzoek en innovatie	40
4.2	Agenda beroepsonderwijs West-Brabant	41
4.2.1	Ambitie	41
4.2.2	De opbrengsten van de agenda als katalysator in 2023:	41
4.2.3	Agenda Beroepsonderwijs en de kwaliteitsagenda	42
5	Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	43
5.1	Algemeen	43
5.2	Voortgang per Curio-sector	43
5.2.1	Economie en ondernemen	43

5.2.2	Techniek en technologie.....	44
5.2.3	Voedsel, groen en gastvrijheid (VGG).....	45
5.2.4	Zorg en welzijn.....	45
5.2.5	Start	46
5.2.6	Vmbo	48
5.2.7	Ondersteunende diensten	50
5.2.8	Inzet medewerkers	50
5.3	Financieel	51
6	Profiel.....	52
6.1	In cijfers	52
6.1.1	Personeel.....	52
6.1.2	Onderwijs vmbo/mbo	56
6.1.3	Educatie.....	58
7	Organisatie en Governance.....	61
7.1.1	Organisatie	61
7.1.2	Samenwerkingsverbanden en netwerken	62
7.1.3	Governance	62
7.1.4	Klachtafhandeling	64
7.1.5	Organogram.....	65
7.2	Risicomanagement.....	65
7.3	Helderheid	69
7.3.1	Thema 1: Uitbesteding.....	69
7.3.2	Thema 2: Investeren van publieke middelen in private activiteiten	69
7.3.3	Thema 3: Het verlenen van vrijstellingen	72
7.3.4	Thema 4: Les- en cursusgeld niet betaald door de deelnemer zelf	72
7.3.5	Thema 5: In- en uitschrijving deelnemers in meer dan 1 opleiding tegelijk.....	72
7.3.6	Thema 6: De deelnemer volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven.....	72
7.3.7	Thema 7: Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven	72
7.3.8	Thema 8: Buitenlandse deelnemers en onderwijs in het buitenland	73
7.3.9	Thema 9: Keuzedelen.....	73
8	Medewerkers	74
8.1	Visie op medewerker en organisatie	74
8.2	Duurzame inzetbaarheid	75
8.3	Ontwikkeling medewerkers.....	76
9	Bedrijfsvoering: informatiemanagement en huisvesting.....	77
9.1	Informatiemanagement.....	77
9.1.1	Student Informatie Systemen (SIS)	77
9.1.2	Ontwikkelingen binnen het onderwijs	77
9.1.3	Een aantal IT-ontwikkelingen	77
9.2	Huisvesting	77

10	Financieel beleid.....	78
10.1	Kaders en risicobeleid	78
10.2	Financieel resultaat 2023	79
10.3	Toestand op balansdatum	80
10.4	Signaleringswaarde publiek eigen vermogen.....	80
10.5	Kengetallen.....	81
10.6	Treasury.....	81
11	Continuïteit.....	83
11.1	Meerjarenperspectief	83
11.2	Verwachte ontwikkelingen	83
11.2.1	Staat van baten en lasten en balans (inclusief deelnemingen)	84
11.2.2	Ontwikkelingen in financiële kengetallen.....	86
11.2.3	Ontwikkelingen in leerlingen- en studentenaantallen	87
11.2.4	Ontwikkelingen in formatie	87
11.2.5	Ontwikkelingen op gebied van huisvesting	88
11.2.6	Conclusie	89
11.2.7	Overige rapportages	90
12	Jaarrekening	91
12.1	Geconsolideerde jaarrekening.....	91
12.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2023	91
12.1.2	Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023	92
12.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	93
12.1.4	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	94
12.2	Enkelvoudige Jaarrekening	120
12.2.1	Balans per 31 december 2023	120
12.2.2	Staat van baten en lasten over 2023.....	120
12.2.3	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	121
13	Overige gegevens.....	134
13.1	Statutaire regeling inzake de winstbestemming	134
13.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	134
14	Bijlagen	141
14.1	Bijlage 1 – Jaarverslag OVO 2023	142
14.2	Bijlage 2 – Masterplan gebouwen	145

1 Voorwoord

In het jaarverslag 2023 beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, organisatie en medewerkers. Met dit jaarverslag legt Curio verantwoording af over het verslagjaar.

2023 was een jaar van reflecteren en vooruitblikken. We keken aan de hand van het Instellingsplan 2020-2025 terug op dat wat we de afgelopen jaren bereikt hebben. We keken ook naar de wereld om ons heen en wat ontwikkelingen als de teruglopende studentaantallen, de arbeidsmarktproblematiek en de grote transitie op het gebied van duurzaamheid, economie en digitalisering van ons vragen. Op basis van deze terugblik ontwikkelden we onze nieuwe strategie: het Instellingsplan 2024-2030. We besloten om het nieuwe Instellingsplan in lijn met de looptijd van de nieuwe Kwaliteitsagenda een jaar naar voren te halen en al per 2024 te laten ingaan. Zo konden we de Kwaliteitsagenda 2024 – 2027 en het strategisch meerjarenhuisvestingsplan 2023 – 2032 in lijn daarmee opstellen. Het Instellingsplan schetst de strategie, de kwaliteitsagenda en het huisvestingsplan geven aan hoe we onze strategische doelstellingen gaan realiseren. Deze plannen zijn tot stand gekomen op basis van een organisatiebreed traject waaraan heel veel belanghebbenden hebben bijgedragen. Het is daarmee echt onze gezamenlijke strategie voor de komende jaren.

We hebben de afgelopen jaren goede resultaten behaald. De Inspectie van het Onderwijs heeft haar vertrouwen uitgesproken en we hebben onze binding met de regio versterkt. Uit diverse onderzoeken onder leerlingen, studenten en externe stakeholders blijkt dat we op de goede weg zijn. We zetten de ingeslagen koers daarom onverminderd voort. In ons instellingsplan 2024-2030 geven we de richting aan voor de komende jaren. We maken daarin strategische keuzes en benoemen onze beloftes. Onderwijs en ondersteuning zijn nu aan zet om binnen deze kaders hun eigen ambities verder vorm te geven: zij maken zelf keuzes voor de inzet van de kwaliteitsmiddelen op de thema's in de kwaliteitsagenda. Daarmee geven we inhoud aan onze besturingsfilosofie (inspirerend leiderschap, ruimte voor de professional, heldere verantwoordelijkheid en wendbaarheid). In lijn daarmee is ons onderwijs georganiseerd in onderwijseenheden. Ontwikkeling van onderwijsbeleid wordt gestuurd vanuit Curio breed georganiseerde portefeuilles. We zijn daarmee geen stafgestuurde maar een onderwijsgestuurde organisatie: het onderwijs stuurt via de portefeuilles actief in beleidsontwikkeling.

Op verzoek van de gemeente Breda heeft Curio in nauwe samenwerking met het primair en voortgezet onderwijs voor schooljaar 2023 – 2024 een onderwijsvoorziening voor leerlingen uit Oekraïne ingericht. Het ministerie van OCW biedt de mogelijkheid voor een tijdelijke onderwijsvoorziening (TOV) voor maximaal 120 leerlingen uit Oekraïne. Leerlingen krijgen voor een derde van de tijd les in de Nederlandse taal, een derde van de tijd is er aandacht voor het mentale welzijn en de overige tijd krijgen ze vakken zoals rekenen en wiskunde. Ze kunnen ook digitaal lessen van hun Oekraïense school volgen en daar digitaal examen doen. Op die manier worden de leerlingen wegwijst in Nederland en kunnen ze doorstromen naar het Nederlandse onderwijssysteem maar behouden ze hun band met hun thuisland en kunnen ze ook hun onderwijs carrière voortzetten in Oekraïne.

De reorganisatie van de ondersteunende diensten (gestart in 2021) werd per 1 september afgerond. We hebben een reductie van 451 naar 367 fte in de ondersteuning gerealiseerd. De omvang van de diensten is daarmee beter in verhouding tot de beschikbare onderwijsformatie. Een nadere toelichting op de formatie is opgenomen in paragraaf 6.1.1.

De uitvoering van de Curio Kwaliteitsagenda 2019 – 2022 is beoordeeld met een voldoende. De minister heeft na positief advies van CKMBO aldus besloten in november.

Het boekjaar is met een positief resultaat afgesloten.

Wij zijn er trots op dat we onze leerlingen en studenten ook dit jaar weer goed onderwijs hebben kunnen bieden. Dankzij de flexibiliteit en onvermoeibare inzet van onze collega's slagen we erin om hen optimaal voor te bereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst. Er is breed draagvlak voor de

strategische koers. Dit geeft ons het vertrouwen dat we onze doelstellingen gezamenlijk gaan halen. Wij kijken uit naar de komende jaren.

Raad van bestuur Curio

Rob Neutelings (voorzitter), Andrea Kaim, Marc van Campenhout

2 Bestuursverslag

2.1 Vanuit de raad van toezicht

De raad van toezicht speelde een belangrijke rol bij de totstandkoming van de belangrijke strategische documenten. Het Instellingsplan 2024-2030 en de daarvan afgeleide Kwaliteitsagenda 2024-2027 en het strategisch meerjarenhuisvestingsprogramma 2023-2032 stonden meerdere malen prominent op de agenda. De raad van toezicht verleende onder meer goedkeuring aan deze drie strategische plannen, het aangepaste bestuursreglement en het reglement raad van toezicht, het jaarverslag 2022 en de begroting 2024.

De raad van toezicht vergaderde viermaal op locatie. Ook werden een schriftelijke ronde en een kort ingelast digitaal overleg georganiseerd. De Auditcommissie kwam zevenmaal bijeen; de Onderwijs- en HR-commissie driemaal. De raad van toezicht werd daarnaast regelmatig geïnformeerd over actuele thema's. De voorzitter van de raad van toezicht had regelmatig contact met de voorzitter van de raad van bestuur. Ook woonden de voorzitter raad van toezicht en de toezichthouder die op voordracht van de Ondernemingsraad is benoemd tweemaal als toehoorder een reguliere overlegvergadering met de Ondernemingsraad bij en voerden de vicevoorzitter raad van toezicht en de toezichthouder die op voordracht van de OR is benoemd een 'pizzagesprek' met de Studentenraad. In april, juli en december nam een delegatie vanuit de raad van toezicht deel aan een overleg met bestuur en Ondernemingsraad ('artikel 24 overleg') en aan een tweetal medezeggenschapsdiners met de gezamenlijke raden: de Ondernemingsraad, de Studentenraad en de Ouderraad over respectievelijk het Instellingsplan en over governance. In januari namen de voorzitter en de vicevoorzitter van de raad van toezicht deel aan een digitaal reflectiegesprek met de Onderwijsinspectie over het themaonderzoek naar Governance in het mbo, medezeggenschap en het samenspel in de governance-driehoek. De raad van toezicht bezocht ISK (Bergen op Zoom) in januari 2023 en vervolgens Roem en Poen in mei 2023. Roem en Poen is een initiatief om studie-uitval onder jongeren te voorkomen. In de zomer werd een 'benen op tafel'-sessie georganiseerd in het kader van teambuilding. Een van de toezichthouders woont tot slot namens de raad van toezicht het overleg van het Platform Raden van Toezicht bij.

Peter van der Velden was vanaf september in verband met het aanvaarden van een interimfunctie elders niet in staat het voorzitterschap van de raad van toezicht uit te voeren; Huug de Deugd heeft daarom het voorzitterschap overgenomen (1 september 2023 – 31 augustus 2024). Guy Buck nam het vicevoorzitterschap van Huug de Deugd over (tot 31 augustus 2024).

2.1.1 Governance

De raad van toezicht houdt toezicht op Curio en houdt daarbij rekening met het instellings- en publieke belang. De raad van toezicht hanteert de governancecode voor de mbo-sector. Een van de kernelementen daarin is de scheiding tussen toezicht en bestuur. De raad van toezicht houdt toezicht op het functioneren van de raad van bestuur, het behoud van een gezonde financiële basis en de aanwezigheid van een strategische visie op het functioneren van Curio. De raad van toezicht ziet in dit kader toe op het vanuit de onderwijsvisie verzorgen van goed onderwijs, op de rechtmatige verwerving van publieke middelen en de doelmatige en rechtmatige besteding daarvan. Het inhoudelijke gesprek hierover wordt in de commissies gevoerd met de portefeuillehouder(s) vanuit het bestuur en de betrokken directeuren. Veelal wordt dit gesprek gevoerd aan de hand van interne en/of externe rapportages (voortgangsrapportages, interne en externe audits, medewerkeronderzoek, bevindingen accountant en bevindingen Inspectie). Daarnaast ziet de raad van toezicht toe op de hoofdpunten van de bevindingen van de Inspectie inzake examinering. De raad van toezicht benoemt tot slot de externe accountant.

De raad van toezicht hanteert een toezichtkader met expliciete doelstellingen en indicatoren voor het eigen toezicht. De taakverdeling en werkwijze van de raad van toezicht zijn neergelegd in een

reglement en daarnaast is er een reglement voor de Audit- en de Remuneratiecommissie. Integriteit en transparantie zijn belangrijk: in het reglement raad van toezicht wordt hier expliciet naar verwezen. De raad van toezicht hanteert voorts een profielschets voor de omvang en samenstelling van de raad van toezicht, draagt zorg voor een transparante klokkenluidersregeling en stelt een eigen rooster van aftreden vast. De algemene profielschets en de klokkenluidersregeling zijn op de website geplaatst. De branchecode is in 2019 aangescherpt op het gebied van verenigbaarheid van functies. Renata Voss is toezichthouder Curio en is op verzoek van het ministerie lid van de landelijke commissie kwaliteitsafspraken mbo: beide functies vervulde zij al voor de genoemde aanpassing van de branchecode. Om te blijven voldoen aan de branchecode is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 7 november 2018 afgesproken dat Renata Voss zich afzijdig zal houden bij het agendapunt Kwaliteitsagenda. De bestuursvoorzitter heeft in 2019 de voorzitter van de mbo-raad geïnformeerd dat op dit punt wordt afgeweken van de branchecode.

2.1.2 Zelfevaluatie

De raad van toezicht heeft in januari 2024 een zelfevaluatie over het verslagjaar uitgevoerd. Aan de hand van een vragenlijst hebben toezichthouders feedback en ontwikkelpunten aangegeven. De aldus opgehaalde informatie is vervolgens verwerkt tot een handzaam document dat als handvat voor de eigenlijke evaluatie is gebruikt. De raad van bestuur is actief betrokken in de zelfevaluatie: zij hebben op basis van dezelfde vragenlijst gereflecteerd op het functioneren van de raad van toezicht.

De conclusie is dat het functioneren van de raad van toezicht positief wordt beoordeeld. Toezichthouders en bestuurders waarderen de wederzijdse samenwerking en de brede deskundigheid van de raad van toezicht levert een duidelijke meerwaarde op. De eindrapportage is op 7 februari 2024 vastgesteld.

2.1.3 Horizontale dialoog

De raad van toezicht ziet erop toe dat externe belanghebbenden betrokken worden bij de ontwikkeling van beleid en dat dit met hen als stakeholders wordt gecommuniceerd. De raad van bestuur treedt regelmatig in overleg met collega-onderwijsinstellingen en onderhoudt contact met het werkveld. Op locatieniveau worden de externe contacten behartigd door de onderwijsdirecteuren. Zij koppelen terug naar de bestuurders die in voorkomende gevallen de raad van toezicht informeren.

De raad van toezicht geeft zelf uiting aan de horizontale dialoog door de zogenaamde onderwijstoer van de raad van toezicht waarbij scholen of diensten worden bezocht. De raad van toezicht gaat daar het gesprek aan met leerlingen/studenten en/of ouders en met medewerkers en management. Ook wordt regelmatig een themasessie georganiseerd waarbij een specifiek thema wordt besproken. Afhankelijk van het onderwerp worden daarbij ook de directie en/of de medezeggenschap uitgenodigd. In het verslagjaar werden sessies georganiseerd over de strategie tot en met 2030 (Instellingsplan) en over governance.

2.1.4 Bezoldiging

Curio is ingedeeld in de hoogste bezoldigingsklasse (G) gezien haar grootte en combinatie van onderwijssoorten (vo, vmbo en mbo). De leden van de raad van toezicht wordt een vaste vergoeding verstrekt. Reiskosten en andere onkosten worden niet vergoed. De vergoeding is gebaseerd op een vastgesteld percentage (15% voorzitter/10% lid) van de maximale beloning voor een lid raad van bestuur, geldend voor toezichthouders volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT); voor de specifieke bedragen wordt verwezen naar de jaarrekening.

2.1.5 Benoeming

Conform het Rooster van Aftreden liep de eerste zittingstermijn van Claudia Heger-Goed af per 1-3-2023. Eind 2022 vond een evaluatie plaats op basis waarvan geconcludeerd werd dat de raad van

toezicht en de raad van bestuur akkoord gingen met een herbenoeming. De raad van toezicht heeft Claudia vervolgens op 8 februari herbenoemd voor de periode 1-3-2023 tot 1-3-2027.

2.2 Vanuit de commissies van de raad van toezicht

2.2.1 Verslag van de Commissie Onderwijs en HR

De Commissie Onderwijs en HR bestaat uit Huug de Deugd (voorzitter) en Renata Voss. Vanuit de raad van bestuur zijn de portefeuillehouders Onderwijs en HR aanwezig bij het overleg met de commissie alsmede de directeur student en onderwijs, de directeur medewerker en organisatie en de secretaris raad van bestuur/raad van toezicht. De commissie bespreekt rapportages en ontwikkelingen op het terrein van onderwijs en kwaliteit en koppelt haar bevindingen mondeling en (via het verslag) schriftelijk terug naar de raad van toezicht. In het verslagjaar stonden onder andere de Kwaliteitsagenda 2024-2027 en het lerarentekort prominent op de agenda; deze werden in de vorm van een inhoudelijke themasessie besproken. Renata Voss heeft niet geparticipeerd in het gesprek over de Kwaliteitsagenda. Ook werd de aanpak en opvolging van de acties volgend uit het medewerkeronderzoek (2022) besproken en werden de implementatie van de visie begeleiding, ondersteuning en zorg en het werken met serviceteams geagendeerd. Tot slot werden de voorjaars- en najaarsrapportages en het sociaal jaarverslag besproken met de commissie.

2.2.2 Verslag van de Auditcommissie

Miranda Noordermeer (voorzitter) en Claudia Heger vormen de Auditcommissie. De Auditcommissie beoordeelt voorafgaand aan vergaderingen van de raad van toezicht de financiële rapportages en ontwikkelingen en koppelt haar bevindingen mondeling en via het verslag schriftelijk terug naar de raad van toezicht. De voorzitter van de Auditcommissie heeft tussentijds regelmatig contact met de bestuurder met portefeuille Financiën. Vanuit de raad van bestuur is de portefeuillehouder Financiën aanwezig bij het overleg met deze commissie alsmede de directeur finance en control en de secretaris raad van bestuur/raad van toezicht. De accountant is in elk geval aanwezig bij de bespreking van de jaarrekening, het accountantsverslag en de managementletter. In het verslagjaar stonden onder andere de doorontwikkeling van de interne beheersing en strategisch risicomangement, de begroting, de jaarrekening, het accountantsverslag en de managementletter op de agenda, naast de periodieke voorjaars- en najaarsrapportages en een tweetal auditrapportages (resp. LLO en integriteit). De Auditcommissie sprak in het verslagjaar tweemaal met directeur it (aanbestedingskalender informatiemanagement en toekomstige it-sourcing en over het Jaarverslag IBP 2022 / vooruitblik 2023).

2.2.3 Verslag van de Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie wordt gevormd door Guy Buck (voorzitter) en Peter van der Velden. Huug de Deugd heeft als vicevoorzitter van de raad van toezicht Guy Buck vervangen bij de remuneratiegesprekken met de bestuurders in het voorjaar en nam vanaf oktober de rol van Peter van der Velden in de remuneratiecommissie waar. In het kader van de beoordeling van het functioneren van de bestuurders is najaar 2023 conform de in 2017 vastgestelde beoordelingssystematiek een beoordelingsproces gestart waarbij de remuneratiecommissie aan de hand van een 360 graden-feedback gesprekken heeft gevoerd met meerdere directeuren en met de voorzitters van de Ondernemingsraad, de Studentenraad en de Ouderraad. De bestuurders hebben in het kader van de beoordeling een zelfevaluatie opgesteld en hebben vooruitgeblikt aan de hand van de bestuursagenda 2024. Het beoordelingsproces werd april 2024 afgerond.

2.3 Samenstelling van de raad van toezicht per 31 december 2023

P.A.C.M. van der Velden, voorzitter Coöperatie Werk en Vakmanschap. Voorzitter raad van toezicht tot 1 september 2023 en lid raad van toezicht van 1 september 2023 tot en met 31 augustus 2024), zitting in Raad van Toezicht met ingang van 23 september 2020, lid van de Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Amarant Groep;
- Voorzitter Vewin, Vereniging van Waterbedrijven;
- Vicevoorzitter Raad van Toezicht Mijzo;
- Extern lid dagelijks Bestuur Werkvoorzieningschap West-Brabant;
- Lid van het Kapittel van de Civiele Orden;
- Voorzitter Stichting Pierre de Jonge Sr. Foundation.

G.W.I.M. Buck, voorzitter raad van bestuur Stichting Aafje, zitting in raad van toezicht met ingang van 1 januari 2017, voorzitter van de Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Bestuurslid PGGM&CO;
- Lid landelijke governancecommissie zorg/scheidsgerecht zorg.
- Voorzitter stichting ConForte, samenwerkende ouderenzorginstellingen in Rotterdam;
- Bestuurslid stichting Drechtzorg.

R.G.K Voss, voorzitter college van bestuur Stichting BOOR, zitting in raad van toezicht met ingang van 21 februari 2018, lid van de Commissie Onderwijs en HR

Nevenfuncties

- Lid beoordelingscommissie kwaliteitsafspraken MBO;
- Lid raad van toezicht van Platform Talent voor Technologie (PTvT);
- Bestuurslid stichting bijzondere leerstoel onderwijsrecht Erasmus Universiteit;
- Lid Algemeen Bestuur PO-Raad.

H. de Deugd, voorzitter college van bestuur Hogeschool der Kunsten Den Haag, zitting in raad van toezicht met ingang van 1 december 2018, vicevoorzitter raad van toezicht tot 1 september 2023, voorzitter raad van toezicht van 1 september 2023 tot en met 31 augustus 2024, voorzitter van de Commissie Onderwijs en HR

Nevenfuncties

- Bestuurslid Echo;
- Onafhankelijk voorzitter Passend Primair Onderwijs, Rotterdam;
- Lid sector hbo College voor Toetsen en Examens.

C. Heger-Goed, Directeur Financiën en Control Kadaster, zitting in raad van toezicht met ingang van 1 maart 2019, lid van de Auditcommissie

J. Nieuwenhuizen, CEO en zelfstandig bevoegd bestuurder PPD Invest Group, zitting in raad van toezicht met ingang van 14 april 2021

Nevenfuncties:

- JN Holding, bestuurder
  - BSD, directeur
  - Board member STAK PPD Invest, JN Holding BV is de grootste aandeelhouder en heeft nog 3 collega aandeelhouders.
  - CEO bij PPD Invest Group: PPD Invest B.V. omvat NCP Group, VQP Group, CargoClima, Netcomm en EWS Group waaronder verschillende branches vallen; PQS, KGN.
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions Holding BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions BV, gevestigd in Nederland
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions NV, gevestigd in België
  - CEO bij EWS Group UK LTD, gevestigd in Engeland
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions SP.z o.o., gevestigd in Polen
  - CEO bij Eco Worldwide Solutions SRL, gevestigd in Italië

- Managing director bij Eco Worldwide Solutions Sarl, gevestigd in Frankrijk
- Geschäftsführer bij Eco Worldwide Solutions GmbH, gevestigd in Oostenrijk
- Geschäftsführer bij Eco Worldwide Solutions GmbH, gevestigd in Duitsland
- CEO bij Eco Worldwide Solutions SL, gevestigd in Spanje
- CEO bij VacQPack Holding BV, gevestigd in Nederland
- CEO bij VacQPack Productions BV, gevestigd in Nederland
- Partner bij VQP India, gevestigd in India
- Legal Representative bij VQP Vietnam, gevestigd in Vietnam
- Board member Representative bij VacQPack USA LLC, gevestigd in Amerika
- CEO bij Nuts Cleaning & Packaging BV, gevestigd in Nederland
- CEO bij NCP Antwerp BV, gevestigd in België
- Board Member bij Port Quarantine Services SRL, gevestigd in Italië
- Director bij Kwaliteit Gasmeting Nederland BV, gevestigd in Nederland
- Shareholder bij WelMac, gevestigd in Nederland.
- CEO bij Nettcomm BV, gevestigd in Nederland
- CEO bij CargoClima BV, gevestigd in Nederland.
- Voorzitter, Sinds mei 2011 toegetreden tot het bestuur van Stichting PPD Invest.
- Secretaris en vice-voorzitter Kenia Stichting Gelijke kansen
- Voorzitter Stichting KAGO
- Voorzitter Branchevereniging NVPB

Miranda Noordermeer, Eigenaar NTA Consulting, zitting in raad van toezicht met ingang van 4 november 2022, voorzitter van de Auditcommissie

- Nevenfunctie: • lid Raad van Commissarissen Stichting Area

2.4 Vanuit de raad van bestuur

2.4.1 Strategie

Instellingsplan 2020 - 2025

Besloten is om het nieuwe Instellingsplan in lijn met de looptijd van de nieuwe Kwaliteitsagenda een jaar naar voren te halen en per 2024 te laten ingaan. Zo wordt een heldere verbinding gelegd tussen strategie (Instellingsplan) en uitvoering (Kwaliteitsagenda en meerjarenhuisvestingsplan).

Om onze strategische keuzes voor de komende jaren te duiden, blikten we eerst terug. ROC West-Brabant had destijds niet alleen te maken met stevige interne problematiek, maar zag zich ook geconfronteerd met een veranderende omgeving waarop de organisatie niet was toegerust. De analyse in het najaar van 2017 was helder: de organisatie was complex en te veel naar binnen gericht, de sturing was niet optimaal, het onderwijs en de werkprocessen waren niet efficiënt en effectief georganiseerd, er was weinig synergie tussen vmbo en mbo en ook in West-Brabant sloeg de ontgroening toe: het aantal kinderen daalde. Een fundamentele koerswijziging was nodig: vanaf 2018 hebben we stapsgewijs toegewerkt naar een toekomstbestendige onderwijsorganisatie.

Inmiddels leven we in een heel andere tijd. ROC West-Brabant werd Curio. De basis voor de veranderingen werd vastgelegd in het eerste Curio instellingsplan "Beroepsonderwijs maak je samen". Uitvloeisel waren onder andere een nieuwe besturingsfilosofie, de omvorming van colleges naar brede sectoren, reductie van het aantal diensten en een reductie van het aantal medewerkers in de ondersteuning (-20%). Portefeuillesturing en projectmatig werken werden geïntroduceerd: geen aparte afspraken en procedures meer per organisatieonderdeel, maar een Curio-brede aanpak en een Curio-brede ondersteuning.

Ook de wereld om ons heen veranderde. Er werden enorme stappen gezet op het gebied van blended en online leren. Dat is niet meer weg te denken uit ons onderwijs. Na de covid-19-pandemie zien we een groot tekort aan goed opgeleide vakmensen, terwijl tegelijkertijd de populariteit (en dus de instroom) van het beroepsonderwijs afneemt. We zien ons voor de vraag gesteld hoe we een breed

regionaal opleidingsportfolio kunnen blijven aanbieden dat aansluit op de vraag van het werkveld. Op grond van deze analyse zijn we begin 2023 gestart met het formuleren van de nieuwe strategie.

Instellingsplan 2024 – 2030

Als eerste stap om te komen tot een nieuwe strategie werd een brainstormsessie met de raad van toezicht georganiseerd. Hen werd gevraagd te reflecteren op de afgelopen jaren en vooruit te blikken. Vervolgens werden sessies georganiseerd om de wensen en verwachtingen van leerlingen en studenten, medewerkers, medezeggenschap, directie en management te inventariseren. Voor de medezeggenschap (OR, Studentenraad en Ouderraad) werd een 'raadsdiner' georganiseerd dat in het teken van de nieuwe strategie stond, op alle locaties hingen invulposters waarop suggesties konden worden gegeven en op de portal kon gereageerd worden op stellingen over de nieuwe strategie. De opbrengst daarvan vormt de basis voor onze nieuwe strategie. We maken daarin heldere keuzes en we leggen focus. Het fundament is stevig gelegd en we zijn klaar voor de volgende stap. Ook in de toekomst willen we kunnen blijven aansluiten bij de eisen die aan een moderne instelling voor beroepsonderwijs worden gesteld.

Onze keuzes zijn helder:

- Curio is de beroepsopleider van West-Brabant;
- De leerbehoeften van de leerling en student staan centraal bij Curio.

Op basis van deze keuzes hebben we een vijftal inhoudelijke doelstellingen geformuleerd:

1. Leerlingen en studenten kiezen bij Curio op basis van een actueel en aantrekkelijk onderwijsaanbod hun eigen route van leren en professioneel en persoonlijk ontwikkelen.
2. Curio werkt en leert samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties, andere onderwijsinstellingen, overheden en de West-Brabantse inwoners én ouders/ verzorgers van jongeren.
3. Iedere leerling en student voelt zich bij Curio welkom, thuis, uitgedaagd, veilig en krijgt gelijke kansen. Curio levert een bijdrage aan duurzaamheid en burgerschap.
4. Leerlingen, studenten en medewerkers ontwikkelen een leven lang bij Curio.
5. Curio is een aantrekkelijke werkgever waar nieuwsgierige, deskundige en zelfbewuste medewerkers willen (blijven) werken.

2.4.2 Kwaliteitsagenda

Kwaliteitsagenda 2019 – 2022

De uitvoering van de Curio Kwaliteitsagenda 2019 – 2022 is beoordeeld met een voldoende. De minister heeft conform het positieve advies van CKMBO besloten. De verantwoording over de besteding van kwaliteitsmiddelen in het verslagjaar is beschreven in hoofdstuk 4.

Kwaliteitsagenda 2024 – 2027

De vorige Kwaliteitsagenda werd projectmatig aangepakt. Het voordeel van deze aanpak was dat er veel intern draagvlak op de werkvloer was omdat projecten vanuit de sectoren en diensten werden aangedragen. Het nadeel was de beheersbaarheid: in de praktijk bleek het een forse klus om zoveel projecten te monitoren. We kiezen voor de nieuwe Kwaliteitsagenda voor een andere aanpak. Deze is inhoudelijk opgesteld op basis van input door Curio-collega's die een rol spelen binnen de dagelijkse (onderwijs)praktijk of fungeren als intermediair tussen de verschillende initiatieven binnen hun expertisegebied. Daarmee zijn de plannen vanuit de praktijk opgebouwd en is vanaf de start begonnen met het creëren van breed draagvlak voor de doelstellingen. Sectoren en diensten benoemen in hun jaarplannen wat ze gaan realiseren. Deze realisatie maakt onderdeel uit van de reguliere monitoring- en verantwoordingscyclus.

In december kregen we een voorlopig oordeel van CKMBO. De commissie oordeelde dat onze kwaliteitsagenda voldoende is, mits deze op enkele aspecten wordt aangepast, Medio februari 2024 is de aangepaste kwaliteitsagenda ingediend en eind april 2024 is deze als voldoende beoordeeld door de minister.

2.4.3 Maatschappelijke thema's VO

Vanaf 2019 bepaalt het ministerie van OCW jaarlijks een aantal maatschappelijke thema's waarover onderwijsinstellingen zich extra dienen te verantwoorden. Dit zijn thema's die brede maatschappelijke aandacht vragen. Onderstaand worden de zes maatschappelijk vo-thema's beschreven (Strategisch personeelsbeleid, Passend Onderwijs, Allocatie van middelen, Toetsing en examinering, NPO en Werkdrukmiddelen).

2.4.4 Strategisch personeelsbeleid

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Sinds augustus 2014 heeft de werknemer die valt onder de cao-VO, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, jaarlijks de beschikking over een basisbudget van 50 uur om die naar eigen inzicht in te zetten voor keuzes die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie. Naast het basisbudget krijgen werknemers van 57 jaar en ouder het recht op een aanvullend budget van maximaal 120 uur per jaar. Dit is niet gekoppeld aan dienstjaren. De werknemer die valt onder de cao-BVE heeft, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, recht op seniorenverlof als hij 57 jaar of ouder is en direct voorafgaand aan de ingangsdatum van het verlof gedurende ten minste 5 jaren aaneengesloten in dienst is bij een werkgever die valt onder de werkings sfeer van deze cao. Hier is dus sprake van opbouw van recht. In 2017 en 2018-2019 is een (eenmalige) regeling opgesteld voor de oudere medewerker van Curio.

De regeling valt binnen de beleidscontext van strategische personeelsplanning, leeftijdsbewust personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid en is aangemerkt als Persoonlijk Ouderen Arrangement (POA). Het stelt de oudere werknemer, die aan alle instroomvoorwaarden voldoet, in staat om 60% door te werken met behoud van 80% salaris en 100% pensioenopbouw. De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd voor de uren die door de werknemers die vallen onder de cao-VO zijn gespaard, het aanvullend budget waarvan door de werknemers die vallen onder de cao-VO gebruik wordt gemaakt, het recht op seniorenverlof waarvan de werknemers die vallen onder de cao-BVE gebruik maken dan wel, door de opbouw van rechten, gebruik kunnen gaan maken en de toekomstige kosten voor deelnemers aan de POA regeling waar geen feitelijke inzet tegenover staat (20% salaris en 40% pensioenopbouw).

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is net iets hoger dan de streefcijfers. We continueren de huidige verzuimaanpak. Tevens maken de HR-medewerker vmbo en de vakspecialist duurzame inzetbaarheid een analyse van de stijgende verzuimfrequentie en het voortschrijdend verzuimpercentage. Met als doel om meer pro-actief in gezamenlijkheid acties op te pakken binnen de scholen.

Menselijk kapitaal is een belangrijke resource van Curio, en die behoeft aandacht en onderhoud. De duurzame inzetbaarheid van medewerkers staat bij Curio hoog in het vaandel. We hebben bij Curio in het verleden inderdaad verschillende ouderenarrangementen aangeboden. In het recente verleden hebben we dat niet gedaan. We streven bij Curio naar een levensfasegericht personeelsbeleid, wat verder gaat dan enkel de laatste carrièrefase. De startende docent heeft andere wensen en ondersteuningsbehoeften dan de vakvolwassen docent, we streven er naar om daar juist en passend personeelsbeleid op te voeren. Bijvoorbeeld door te investeren in een goede onboarding van nieuwe medewerkers. Desalniettemin passen we in de laatste carrièrefase maatwerk toe waar wenselijk en mogelijk, rekening houdende met vigerende wet- en regelgeving. In 2024 staat het doorontwikkelen van een levensfasegericht personeelsbeleid op onze HR jaarkalender.

In 2023 is vanuit het VO gewerkt met de collectieve en individuele werkdrukmiddelen. Er is door medewerkers individueel en collectief gebruik gemaakt van deze middelen om de werkdruk meer in

balans te krijgen. In 2024 evalueren we de inzet en de impact van de werkdrukmiddelen. Medewerkers kunnen ook in 2024 weer gebruik maken van deze middelen.

Uit het medewerkeronderzoek (2022) blijkt dat de ervaren werkdruk hoog is als gevolg van de vele veranderingen die medewerkers van Curio (ook VO) hebben doorgemaakt. Met een gerichte aanpak, in dialoog met medewerkers, hebben we de juiste stappen kunnen zetten om de ervaren werkdruk te verlagen. De *menukaart werkdruk in balans* is hier een resultaat van. Het is een middel voor sectoren en diensten om de ervaren werkdruk beter in balans te krijgen. In 2024 staat voor de dienst m en o op de kalender om nadere invulling te geven aan excellent werkgeverschap, gericht op duurzame inzetbaarheid. Het medewerkeronderzoek 2024 maakt daar onderdeel van uit.

Vitaliteitsportal

Eind 2022 is een vitaliteitsportal 'energiekbijcurio.nl' gelanceerd. Het is een verzamelplaats van interventies die Curio biedt op het gebied van duurzame inzetbaarheid, preventief en curatief. Medewerkers kunnen ook zelf, aan de hand van een professionele vragenlijst, ondersteuning zoeken bij het vergroten van hun inzetbaarheid. Curio werkt hierbij samen met externe specialisten op het gebied van training, coaching en advies op mentaal en fysiek gebied. Met de focus op werkgeverschap (gericht op duurzame inzetbaarheid) vraagt het vitaliteitsportaal in 2024 om een doorontwikkeling. Daarbij is aandacht voor toegankelijkheid, vindbaarheid en gebruiksgemak.

Curatief zien we dat de ziekteverzuimbegeleiding behoefte heeft aan kennis en expertise. Deze willen we bestendigen en uitbreiden, om zodoende de ziekteverzuimbegeleiding te optimaliseren en ziekteverzuim niet langer te laten voortduren dan noodzakelijk.

2.4.5 Passend onderwijs

Pedagogisch en didactisch handelen

Vanuit de onderwijsvisie geven we ons pedagogisch en didactisch handelen vorm en gaan we mee met maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en met de veranderende vragen van de (regionale) arbeidsmarkt. Daarnaast geven we vorm aan de basisvaardigheden (taal, rekenen, burgerschap, digitale geletterdheid). Het verslagjaar stond ook in het teken van het doorontwikkelen van blended onderwijs: nieuwe (didactische werk)vormen en methodes zijn in korte tijd aangeleerd en toegepast. Ook is geïnvesteerd in onderwijsontwikkeling in samenwerking met het werkveld. Er is een groeiend aantal voorbeelden van praktijkgericht onderwijs waarin onderwijs samen met en in het werkveld wordt ontwikkeld en uitgevoerd. Zo zijn we een pilot gestart met het gebruik van AI-hologrammen in het onderwijs. Daarnaast is een start gemaakt met het flexibiliseren van het onderwijs(aanbod). Op meerdere vmbo-scholen kunnen leerlingen bepaalde vakken op een hoger niveau afronden. Het werken in (kleine) onderwijseenheden en het standaardiseren van met name de generieke onderdelen van het onderwijs vormen een basis voor het verder flexibiliseren van ons onderwijs. Hierdoor is er meer ruimte voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Voor al onze vo-scholen geldt dat de middelen voor passend onderwijs zijn opgebouwd uit populatiebeplooiing, basisondersteuning en versterking basisondersteuning.

Gelijke kansen in het onderwijs

Wij staan voor gelijke kansen voor iedereen. We zijn intrinsiek gemotiveerd om ons in te spannen voor elke doelgroep. We zien het als onze verantwoordelijkheid om mogelijkheden en kansen te creëren voor elke leerling of student om 'op zijn/haar bestemming' te geraken. Het begint met een loopbaangericht intakegesprek (welkomsgesprek met ruimte voor maatwerk). Voor wat betreft onderwijs en begeleiding bieden we talloze voorzieningen en initiatieven om recht te doen aan de ontplooiing van vaardigheden en talenten van al onze leerlingen en studenten. Daarnaast hebben we een schoolveiligheidsplan, er zijn leerlabs over 'sociale veiligheid en ondermijning' en 'leerling- en studentwelzijn', we hebben een expertisecentrum taal & taalkansengelijkheid en via de Curio academie is er aandacht voor stagediscriminatie, armoede en gender- en stereotypering. Wat betreft

de cijfers hebben we onze ambities niet helemaal behaald, wat betreft het doel om te zorgen voor gelijke kansen in het onderwijs voldoen we ruimschoots.

2.4.6 Allocatie van middelen

Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk van de beschikbare middelen ten goede komen aan het onderwijs. De vmbo-sector ontvangt op basis van de werkelijke leerlingaantallen en vastgestelde ratio's een kader voor de onderwijsbegroting waaraan de ingediende onderwijsbegrotingen getoetst worden. Ook voor de kosten voor bovenschoolse zaken zoals huisvesting en ICT en voor bestuur, bestuursbureau en ondersteunende diensten zijn kaders vastgesteld waaraan de ingediende begrotingen van deze eenheden getoetst worden. Het betreft hier een (maximaal) vast percentage van de middelen die dienen ter dekking van het kader voor de onderwijsbegroting en de volledige (separate) huisvestingsvergoeding. Het kader voor bovenschoolse zaken beweegt daardoor automatisch mee naar beneden bij een daling van de middelen. Bij een toename van de middelen stijgt het kader niet automatisch mee. De kaders (waaronder de ratio's) worden vastgesteld en gecommuniceerd middels de begrotingsbrief.

In grote lijnen zijn in het verslagjaar bovenschools de volgende middelen ingezet:

- Huisvesting (inclusief afschrijving gebouwen en terreinen en de energielasten): € 24,3 miljoen;
- IT-kosten: € 14,7 miljoen;
- Bestuurlijk apparaat (bestuur en bestuursbureau waaronder ook raad van toezicht, juridische zaken, corporate communicatie): € 3,7 miljoen;
- Kosten overige ondersteunende diensten: € 31,1 miljoen.

De vmbo-sector draagt naar rato bij in de dekking van deze kosten.

De vo-scholen ontvangen op basis van hun werkelijke leerlingaantallen 100% van de middelen. Voor de kosten voor bestuur en administratie wordt jaarlijks een bedrag vastgesteld in samenspraak met de scholen.

Samenwerkingsverbanden

Onze vo-scholen zijn onderdeel van vier verschillende samenwerkingsverbanden:

- SWV Brabantse Wal (VO30-01): Curio steenspil, Curio pomona, Curio isk Bergen op Zoom;
- SWV Roos VO (VO30-02): Curio prinsentuin Oudenbosch;
- RSV Breda e.o. (VO30-03): Curio prinsentuin van cooth, Curio scala, Curio effent, Curio de rotonde, Curio isk Breda;
- SWV De Langstraat (VO30-09: Curio prinsentuin Andel).

Via de samenwerkingsverbanden ontvangen de scholen rechtstreeks middelen om leerlingen ondersteuning te bieden. Dit gaat in de vorm van arrangementen. Daarnaast wordt een bedrag per leerling ter beschikking gesteld om naar eigen inzicht te besteden aan de ondersteuning van leerlingen. Deze bedragen per leerling variëren per samenwerkingsverband. Een samenwerkingsverband legt het beleid vast in een ondersteuningsplan, dat goedkeuring behoeft van de OPR (ondersteuningsplanraad). De looptijd van de plannen van de verschillende samenwerkingsverbanden is divers:

- SWV Brabantse Wal: 2023-2024
- SWV Roos VO: 2021-2025
- RSV Breda e.o.: 2023-2024
- SWV de Langstraat: 2023-2024

Het SWV Roos vo heeft in 2021 een nieuw ondersteuningsplan opgeleverd voor de beleidsperiode 2021-2025. De samenwerkingsverbanden Brabantse Wal, Breda en de Langstraat leverden in het verslagjaar een ondersteuningsplan op voor de duur van een jaar. Daarna zal een ondersteuningsplan voor vier jaar gemaakt worden. De belangrijkste taak van de samenwerkingsverbanden (het uitgeven van ondersteuningsarrangementen) kon redelijk ongehinderd voortgang vinden.

Binnen de samenwerkingsverbanden maken we gebruik van de basisondersteuning.

Basisondersteuning is de ondersteuning die op alle scholen binnen het samenwerkingsverband

beschikbaar is voor de leerlingen. Hierdoor kunnen leerlingen onderwijs volgen in een veilige, stimulerende leer- en ontwikkelingsomgeving, passend bij wat zij nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Deze basisondersteuning wordt geacht vanuit de lumpsum van de scholen bekostigd te worden. Naast basisondersteuning kan soms extra ondersteuning nodig zijn. De samenwerkingsverbanden bieden een palet aan arrangementen aan. Een tweetal scholen binnen Curio vmbo hebben het arrangement specifieke school. Zij krijgen een extra bekostiging om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte te begeleiden in hun schooltraject. Daarnaast gebruiken de samenwerkingsverbanden de basisondersteuning om ambulante begeleiders/consulenten/ transfercoaches ter beschikking te stellen aan de scholen en scholing aan te bieden.

Naast arrangementen zijn er diverse projecten waar de samenwerkingsverbanden zich samen met de scholen ontwikkelen om een betere ondersteuning aan leerlingen aan te bieden, zoals symbioses met het VSO, ambulante OZA (preventieve inzet van GGZ op de scholen voor regulier onderwijs) of de inzet van pedagogisch medewerkers.

Als schoolbestuur verantwoorden wij jaarlijks aan diverse samenwerkingsverbanden de kengetallen, de uitgevoerde activiteiten en de geboekte resultaten van de extra ondersteuning die met de verkregen middelen tot stand zijn gebracht. De middelen worden ingezet op:

- Het versterken van de ondersteuningsstructuur op de school.
- Inzet van middelen ten behoeve van lichte ondersteuning lwo.
- Inzet van middelen ten behoeve van klassenverkleining.
- Inzet van middelen ten behoeve van zware ondersteuning in arrangementen (zoals specifiek vmbo Curio de rotonde en Curio pomona, maar ook de structuurklas van Curio prinsentuin Oudenbosch).
- Inzet van middelen ten behoeve van begeleiding van cluster 3 leerlingen in regulier vo.

2.4.7 Toetsing en examinering

Onderbouw

We maken flexibilisering en maatwerk mogelijk in ons onderwijs door het invoeren van modularisering, keuzewerktijd, maatwerkclassen en examinering op een hoger niveau binnen ons huidige systeem. In de onderbouw werken we op diverse vmbo-scholen met een brede brugklas, waar leerlingen met meerdere niveau's bij elkaar in de klas zitten. Hierdoor hebben leerlingen langer de tijd om door te groeien naar hun examenniveau.

Examenprogramma

In de bovenbouw staat het examenprogramma centraal. Het diploma wordt opgebouwd met een cijfer voor het Centraal Examen en een gemiddeld cijfer voor de schoolexamens. De schoolexamens worden deels afgenomen in leerjaar 3. Welke schoolexamens er zijn en wanneer ze worden afgenomen staat allemaal beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). De regels rondom de schoolexamens en het Centraal Examen staan in het examenreglement. Examenkandidaten die in aanmerking komen voor een afwijkende manier van examineren kunnen een aanvraag indienen bij de examensecretaris van de school. Het examenreglement en het PTA geven we jaarlijks voor 1 oktober aan alle examenkandidaten en hun ouders. Ook staat de informatie voor 1 oktober op de websites van de acht vmbo-scholen.

Examenresultaten

Examen 2023	Curio de rotonde				Curio effent				Curio pomona				Curio prinsentuin Andel				Curio prinsentuin Oudenbosch				Curio prinsentuin van cooth				Curio scala				Curio steenspijl				Totaal								
	LWT	BB	KB	GT	TOT.	LWT	BB	KB	GT	TOT.	LWT	BB	KB	GT	TOT.	LWT	BB	KB	GT	TOT.	LWT	BB	KB	GT	TOT.	LWT	BB	KB	GT	TOT.	LWT	BB	KB	GT	TOT.						
Aantal kandidaten	0	29	35	15	79	139	139	0	17	18	35	2	27	59	44	132	12	35	46	40	133	1	41	51	44	137	0	33	106	45	184	0	17	43	20	80	15	189	358	347	919
Geslaagd	27	35	15	77	129	129	0	17	18	35	2	27	54	32	115	12	35	46	40	133	1	40	49	44	134	28	101	43	172	16	38	19	73	15	190	341	322	888			
Slagpercentage	93%	100%	100%	97%	92%	93%	100%	100%	100%	100%	100%	92%	73%	87%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	98%	96%	100%	98%	85%	95%	96%	93%	94%	88%	95%	91%	100%	95%	95%	93%	94%				
Aantal Cum Lauide	3	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Percentage Cum Lau	3%	13%	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%		

2.4.8 Nationaal Programma Onderwijs

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) worden incidentele middelen ter beschikking gesteld om covid-19-gerelateerde achterstanden bij leerlingen en studenten en leerlingen weg te werken. Veel leerlingen en studenten kampen nog met studievertraging of worstelen met hun mentale gezondheid. In hoofdstuk 5 geven we een gedetailleerde verantwoording van de inzet en de behaalde resultaten in het vmbo en mbo.

2.4.9 Werkdrukmiddelen (2.4.9)

Collectieve werkdrukmiddelen cao vo

De collectieve middelen worden ingezet op schoolniveau.

Bij de school die onder de cao vo valt; Curio de rotonde, geldt dat het uitgangspunt is dat de helft van de totale werkdrukmiddelen collectief worden besteed. Indien er onvoldoende subsidie is om aan dit uitgangspunt te voldoen, omdat de kosten voor de individuele middelen meer dan de helft van het budget bedragen, wordt het bedrag voor collectieve middelen bepaald door eerst de kosten voor de individuele middelen van het totale bedrag op de beschikking in mindering te brengen.

Collectieve werkdrukmiddelen cao mbo

De hoogte van het bedrag per school wordt bepaald door op het bedrag op de beschikking van OCW de kosten van individuele middelen (40 uur basisbudget) af te trekken. De collectieve middelen worden ingezet op schoolniveau.

Werkdrukmiddelen VO onderwijs en uitvoering taakbeleid

Per school hebben medewerkers (OP en OOP) ten aanzien van de inzet van de collectieve middelen gekozen voor of lesvermindering of taakvermindering op basis van een meerderheid van stemmen. Voor de gehele school geldt dan of lesvermindering of taakvermindering voor de inzet van het collectieve deel van de regeling.

Voor het schooljaar 2023-2024 hebben we om pragmatische redenen gekozen voor een aantal keuzes die medewerkers individueel en op schoolniveau kunnen maken. Dit had vooral te maken met de het korte tijdsfad voor het implementeren van deze regeling in relatie tot de formatieplanning, het daaraan gekoppelde vacatureproces en het opstellen van de normjaartaak. Medewerkers en medezeggenschap zijn geïnformeerd over deze afspraken door de onderwijsmanagers.

Voor de inzet van collectieve werkdrukmiddelen vanaf schooljaar 2024/2025 hebben we meer tijd om dit op schoolniveau goed af te spreken. Hiervoor is eind 2023 per school een werkgroep opgericht die invulling gaat geven aan de besteding van de collectieve middelen. We vinden het belangrijk dat collega's op de scholen maximaal de mogelijkheid krijgen om mee te denken over activiteiten die de werkdruk op school daadwerkelijk gaan verlagen.

2.4.10 Agenda Beroepsonderwijs

Goed opgeleide vakmensen zijn nodig en dragen bij aan een gezonde, krachtige economie. Hoe maak je werk van sterk beroepsonderwijs dat antwoord geeft op de regionale vraagstukken en de transitie in energie, zorg en techniek? Met Curio als grote initiatiefnemer trekken sinds 2018 beroepsonderwijs, bedrijfsleven en overheden hierin samen op in de 'Agenda Beroepsonderwijs West-Brabant' (www.agendabowb.nl). Zie hoofdstuk 4.2 voor meer informatie.

2.4.11 Onderzoeken door de Inspectie van het Onderwijs

Curio

In februari en maart is aan de hand van vragenlijsten geparticipeerd in een onderzoek waarmee de Inspectie van het Onderwijs zicht wilde krijgen op de professionele ontwikkeling binnen het onderwijs. In het najaar voerde de Inspectie een jaargesprek met het bestuur over de onderwijskwaliteit in het mbo en vmbo.

Vierjaarlijksonderzoek (4JO)

In het kader van het vierjaarlijks onderzoek dat begin 2023 werd afgerond, kreeg Curio twee herstelopdrachten vanuit vertrouwen. Het taal-, reken- en burgerschapsbeleid en onderwijs is bij de scholen in het voortgezet onderwijs niet op alle locaties doelgericht en samenhangend. Uit de jaarverslaglegging blijkt niet duidelijk hoe het bestuur de belangrijkste risico's beheert.

Curio heeft in het verslagjaar een subsidie voor de verbetering van basisvaardigheden taal, rekenen, burgerschap en digitale geletterdheid in het vmbo aangevraagd die ook werd toegekend. Inmiddels is per basisvaardigheid een implementatieplan opgesteld voor de versterking van het onderwijs met daarin ook de beoogde ambities en doelen voor het vmbo en is de implementatie gestart.

De opdracht inzake de jaarverslaglegging is in jaarverslag 2022 reeds opgepakt.

Mbo

In mei voerde de Inspectie in het kader van het onderzoek 'Governance in het mbo' reflectiegesprekken met de raad van toezicht, de studentenraad en de ondernemingsraad.

Curio pomona

In het kader van kansengelijkheid voerde de Inspectie in maart bij de leerweg vmbo-kader een themaonderzoek uit naar de kwaliteit van afname. Geoordeeld werd dat de afsluiting zorgvuldig verloopt en dat de kwaliteitsbewaking op orde is. Het Programma van Toetsing en Afsluiting en het examenreglement voldoen aan de wet.

Curio prinsentuin Oudenbosch

Om bij de verschillende onderwijssoorten zicht te krijgen op de omvang van de groep leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, de aard van die ondersteuning en de kwaliteit daarvan heeft de Inspectie in maart een themaonderzoek naar de kwaliteit van extra ondersteuning uitgevoerd. Dit themaonderzoek had niet als doel om tot een oordeel te komen en er is geen schriftelijke rapportage op schoolniveau opgesteld. Voorafgaand aan het onderzoek zijn vragenlijsten ingevuld en tijdens het onderzoek vonden dossieranalyses plaats, werden lesobservaties uitgevoerd en zijn gesprekken gevoerd met de schoolleiding, de coördinator leerlingenzorg, mentoren en leerlingen.

Curio heeft er in verband met de hoge onderzoekslast voor gekozen niet deel te nemen aan het onderzoek naar digitale geletterdheid dat het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap in mei uitvoerde.

Curio de rotonde

In mei heeft de Arbeidsinspectie vanuit een steekproef bij Curio de rotonde in het kader van eerder geconstateerde hoge werkdruk onder docenten in het vo, onderzocht wat scholen doen om dit te verbeteren. Geconstateerd werd dat werknemers onvoldoende worden voorgelicht over de risico's van een te hoge werkdruk.

Aan arbozorg en organisatie van arbeid besteden we bij Curio veel aandacht; werkdrukbeleving staat hoog op de agenda. Inmiddels zijn diverse activiteiten geïnitieerd zoals een klankbordgroep van docenten, extra aandacht voor werkstress en extra voorlichting door (interne) experts.

Het kwaliteitsonderzoek naar het tekort aan leraren- en schoolleiders dat gepland stond voor december, is verplaatst naar januari 2024.

Oekraïneschool

In november werd een gesprek gevoerd met de Inspectie over de opzet van de zogenaamde Oekraïneschool (TOV: Tijdelijke Onderwijsvoorziening). De Inspectie concludeerde op grond daarvan dat deze aan alle eisen voldoet. In januari bracht de Inspectie een bezoek aan de school.

2.5 Vanuit de Medezeggenschap

2.5.1 Ondernemingsraad (OR)

2023 was voor Curio, en ook voor de OR, een jaar waarin een aantal belangrijke strategische thema's is gepasseerd. Met name het instellingsplan, de Kwaliteitsagenda 2024-2027 en het Strategisch Huisvestingsplan zijn bepalend voor de koers en strategie van Curio de komende jaren. De OR heeft dan ook kritisch en zorgvuldig meegekeken, gereageerd en geadviseerd op deze plannen. Daarbij zijn afspraken gemaakt dat de OR bij het uitrollen van deze plannen betrokken blijft. Naast genoemde strategische thema's heeft de OR zich, samen met de onderdeelcommissies en de werkgroepen beziggehouden met een groot aantal andere thema's die directe invloed hebben op de medewerkers van Curio. Met name de doorontwikkeling van de ondersteuning en het formatie- en loopbaanbeleid hebben veel tijd en aandacht gevraagd. Daarnaast is de OR trots op het feit dat zij sinds augustus 2023, samen met de directeur m en o, opdrachtgever zijn van het leerlab werkplezier. Dit thema ligt de OR na aan het hart. Het vervullen van deze rol maakt verdere verbinding op dit thema mogelijk. Met ingang van het nieuwe schooljaar 2023-2024 heeft een wissel plaatsgevonden in de bezetting van de OR. Voor het eerst sinds enkele jaren is de OR met een bezetting van 13 leden, weer compleet:

Voorzitter Marja van der Velden, vicevoorzitter Eric Plasmans en secretaris Anne van Rossum, Marieke van Aard, Paul Ariëns, Nadia Alj, Leon van de Griendt, Ruud Janssen, Remco van Kampen, Sjouki Panneflek, Hans van Agtmaal, Esther Donk, Rianne Nefs.

Hoewel de Ondernemingsraad compleet is, geldt dit niet voor alle onderdeelcommissies (OC's). Het streven voor 2024 is om actief te gaan werven om zowel OR als OC's voltallig te krijgen. Om nader kennis met elkaar te maken en de nieuwe leden onder te dompelen in de wereld van de Curio OR, is de OR in de nieuwe samenstelling het schooljaar gestart met een tweedaagse. Naar aanleiding daarvan zijn de missie, visie en doelstellingen van de OR aangescherpt en vastgesteld.

De missie van de OR is:

Wij zijn de mee- en tegendenkers van Curio

De visie luidt:

De OR staat en gaat voor eigentijdse en toekomstbestendige medezeggenschap.

Daarvan afgeleid heeft de OR voor het schooljaar 2023-2024 de volgende doelen bepaald:

- Sterker profileren en zichtbaar maken van de OR;
- Proactief handelen;
- Focus houden op hoofdlijnen zonder details uit het oog te verliezen;
- Vergroten van expertise en draagvlak;
- Waarborgen van continuïteit.

Deze doelen zijn verder vertaald in concrete afspraken. Ook de OC's hebben deze doelen vertaald naar concrete afspraken voor hun eigen OC.

In 2023 heeft de OR 6 adviesaanvragen en 21 instemmingsaanvragen behandeld. Van deze aanvragen zijn er 26 succesvol afgerond.

2.5.2 Studentenraad

Het verslagjaar begon voor de studentenraad met de verkiezingen. Na een wervingscampagne meldden zich studenten vanuit verschillende mbo-sectoren en twee leerlingen uit het vmbo. Hierdoor bestond de studentenraad begin 2023 uit veertien studenten en leerlingen. Eind 2023 hebben we afscheid genomen van twee leden uit de raad.

Leden van de studentenraad per 31 december 2023:

- Guinevere Isenia (voorzitter vanaf september)
- Lucas Klein (december uit de raad)
- Indy van Mook (secretaris)
- Miray Özügüzel (vicevoorzitter)
- Tim de Rijk
- Eline Wirken
- Wesley de Bruin
- Vince van Maurik
- Rodayna El Kharbouchi
- Farah Bounou (december uit de raad)
- Sam Stoffelen
- Gladys Mbaki
- Lieuwe Pas
- Quinten van Hoof (nieuw lid vanaf november)

Van januari tot en met juli heeft Nienke Dolfing de raad begeleid. Vanaf september nam Annelies Bok deze rol over. De studentenraad heeft om de zes weken een overlegvergadering met het bestuur. Voorafgaand aan deze vergaderingen komt de studentenraad voor vooroverleg bijeen. Deze voorbespreking gebruikt de studentenraad om goed voorbereid en met doelgerichte vragen aan te sluiten bij het overleg met het bestuur. De studentenraad heeft ook initiatief genomen om zelf onderwerpen aan te dragen voor overleg.

- Inrichting van de deelraden van de verschillende sectoren
  - Vier leden van de studentenraad hebben meegewerkt aan een film voor werving van studenten voor de studentenraad van de verschillende sectoren;
  - De werkgroep achterban is actief om een les te schrijven die mentoren kunnen inzetten in een studieles. Deze les geeft meer informatie over wat een studentenraad doet en hoe studenten zich aan kunnen melden om lid te worden van de studentenraad;
  - Werkgroep achterban maakt een plan van aanpak over meer zichtbaarheid bij de achterban.
- Stilteruimtes
  - In het kalenderjaar is onderzocht bij welke locaties er behoefte is aan een stilteruimte. Na het aanwijzen van de ruimtes blijkt dat de ruimtes niet altijd voldoen aan het beeld dat de studentenraad heeft van een stilteruimte. In december is een toelichting geschreven waar een stilteruimte aan moet voldoen.
- Menstruatiearmoede
  - Er hangen op een vijftal scholen dispensers voor damesverband. Dit is een pilot en er wordt na een half jaar geëvalueerd. Het is nu nog te vroeg om te zeggen hoe het verloopt. Naast de dispenser hangt een poster met aandacht voor het thema.
- Werkgroep communicatie
  - De werkgroep is gestart met het inrichten van de studentenportal. Wie zitten er in de studentenraad en wat doet een studentenraad;
  - Elke student heeft een korte tekst voor bij de foto opgesteld. Zo kunnen alle studenten zien wie er in de studentenraad zit en kunnen zij de motivatie per lid lezen;
  - De werkgroep communicatie heeft een enquête over communicatie uitgezet naar studenten.

Instemming is verleend aan de volgende onderwerpen:

- Addendum OER
- Curio Centraal examenreglement mbo-cohort 2023-2024
- Schoolkostenbeleid
- Terugkoopregeling

- Hoofdlijnen begroting
- Vrijwillige schoolkosten mbo
- Programma van Toetsing en Afsluiting vavo
- Format OER derde leerweg 2022-2023
- Actualisatie plan Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
- PTA's vavo schooljaar 2022-2023
- Informatiebeleid en Privacy (IBP) schooljaar '22/'23.
- Format PTA VAVO 2023 en bijbehorende afspraken
- Praktijkovereenkomsten beroepsonderwijs 22-23
- Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden vo
- Instemming kwaliteitsagenda

2.5.3 Ouderraad

De Curio Centrale Ouderraad bestaat uit een vertegenwoordiging van de ouderraden van (op dit moment vijf) vmbo-scholen. We streven ernaar dat alle vo-scholen een vertegenwoordiger afvaardigen naar de Centrale Ouderraad. We zijn blij dat vanaf januari ook Curio prinsentuin van Andel ouders afvaardigt naar de centrale ouderraad.

De Curio Centrale Ouderraad heeft in 2023 achtmaal regulier vergaderd en twee extra vergaderingen gehad. De reguliere vergaderingen hebben viermaal via teams en viermaal fysiek op het Trivium in Etten-Leur plaatsgevonden. De twee extra vergaderingen hebben plaatsgevonden via teams en waren bedoeld voor de instemming op de subsidieaanvraag basisvaardigheden. De ouderraad koos ervoor om deze instemmingsvraag in twee vergaderingen te behandelen. De eerste vergadering was bedoeld voor informatie-uitwisseling, de tweede vergadering voor het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de stukken en de instemming zelf. De ouderraad vindt deze wijze van behandelen waarbij eerst een uitleg werd gegeven voordat de stukken werden verstuurd voor herhaling vatbaar.

Bij alle reguliere vergaderingen is Andrea Kaim (lid Raad van Bestuur) aanwezig en Pieter de Rooij namens de vo-directeuren. Indien Andrea Kaim is verhinderd, wordt ze vervangen door Rob Neutelings en Pieter de Rooij door een van de andere vmbo-directeuren indien mogelijk. Ook kunnen medewerkers met specifieke expertise een toelichting geven over bijvoorbeeld het instellingsplan of de inzet subsidieaanvraag basisvaardigheden. De ouders ervaren dat de onderwerpen in alle openheid worden besproken en dat hierdoor de samenwerking positief en constructief is. Wij danken het bestuur en de medewerkers hiervoor. Wel merken wij dat door de werkdruk op het bestuursbureau opvolging van bepaalde punten langer duurt dan wij als ouders graag zouden zien.

Er zijn veel onderwerpen besproken (zoals hieronder weergegeven in de tabel). Een belangrijke zorg van ouders is de lesuitval, die mede komt door het personeelstekort. Daardoor worden de in de coronajaren opgedane leerachterstanden niet minder. Hopelijk biedt de subsidie ter verbetering van basisvaardigheden hier handvatten voor.

Ook heeft de ouderraad deelgenomen aan het raadsdiner Instellingsplan op 20 april en het raadsdiner Governance op 31 oktober. Een belangrijke constatering tijdens deze bijeenkomsten is dat de ouderraad graag meer de samenwerking wil zoeken met de andere raden van Curio.

De ouders die geheel, of deels lid/toehoorder waren van de Ouderraad zijn:

School	Ouders	2022-2023	2023-2024
Curio effent	-		
Curio pomona	-		
Curio prinsentuin Andel	-		
Curio prinsentuin Oudenbosch	Marco de Koomen	x	voorzitter

Curio van cooth	Peter Fens	voorzitter	
	Foued Boudazra		toehoorder
	Frank Bakkers		toehoorder
	Maron Jacobs		x
Curio de rotonde	Ingrid Poppelaars	x	x
Curio scala	Mariëlle Ammerlaan	x	
	Jeroen Oosterlee		x
Curio steenspil	Frans Stoffels	x	x

Onderwerpen die zijn besproken in 2023:

Stand van zaken Informatieavond n.a.v. GGD scan en Pilot
Stand van zaken NPO
Prijstelling catering scholen
Vrijwillige ouderbijdrage na introductie Wis Collect
Aanmelding nieuwe leerlingen
Stand van zaken stilleruimtes
Stand van zaken nieuwe onderwijsvisie (n.a.v. raadsdiner)
Borging participatie in Centrale Ouderraad volgend schooljaar
Leeswijzer maken hoe PTA lezen
Andel geen nieuwe ouderraad
Advies kabinet: telefoon uit de klas.
Marco de Koomen en Peter Fens gesprek met Dennis Roos
Instroom & verwachte zij-instroom volgend schooljaar
Inrichten verkiezingscommissie en bewaken onpartijdigheid
Voornemens personeel te scholen in digitale vaardigheden
Boekenprocedure met intern boekenfonds
Stand van zaken m.b.t. veiligheidsgevoel in/rondom scholen
Stand van zaken lesuitval en impact op leerlingen/leerachterstand
Website Curio
Werkdrukgeden inzetten
Inspectieonderzoeken Oudenbosch en Pomona
Benoeming nieuwe onderwijsmanagers
Examenvoorbereiding uitkomst scholen
Ter info menstruatie Armoede
AI aftrap bij rotonde – wat kan dit betekenen voor andere scholen
Vacatures op de scholen
Uitkomst bespreking in TC van 'Vaststellen uniforme werkwijze vrijwillige ouderbijdrage
Slagingspercentages centraal schriftelijke examens op de verschillende vmbo-scholen.
Faciliteiten Centrale Ouderraad
Inhoud algemene gedeelte van de schoolgids
Toelichting op Subsidieaanvraag basisvaardigheden (extra vergadering)
Verwachtingen dit schooljaar m.b.t. flexibilisering

Onderwerpen ter bespreking/ ter advies/ ter instemming 2023:

Inzet vertrouwenspersonen	Ter instemming
Reglement Curio Ouderraad	Ter instemming
Reglement Ouderraden Curio en onderlinge verdeling bevoegdheden WMS	Ter instemming
Bestuursreglement	Ter instemming
Herziening regeling klachten en geschillen	Ter instemming
Leerlingenstatuut	Ter instemming
Concept instellingsplan 2024-2023	Ter bespreking

Kwaliteitsagenda 2024-2027	Ter advies
Strategisch huisvestingsplan	Ter informatie
Subsidieaanvraag basisvaardigheden VO (extra vergadering)	Ter instemming

3 Onderwijs en kwaliteit

3.1 Onderwijsprestaties

3.1.1 Vo/mbo

vmbo

Slagingspercentages Curio sector vmbo per leerweg						
	vmbo-b		vmbo-k		vmbo-(g)t	
	22-23	21-22	22-23	21-22	22-23	21-22
<i>Landelijk gemiddelde</i>		99,0%		98,9%		95,8%
<i>Gemiddelde Curio sector vmbo</i>		98,9%		98,4%		93,8%
Curio effent	-	-	-	-	92,8%	90,1%
Curio pomona	100%	100%	100%	100%	-	-
Curio prinsentuin Andel	100%	100%	91,5%	100%	72,3%	91,7%
Curio prinsentuin Oudenbosch	97,6%	99,0%	100%	100%	100%	100%
Curio prinsentuin van cooth	97,6%	100%	96,1%	97,7%	100%	97,1%
Curio de rotonde	71,1%	100%	100%	100%	100%	94,4%
Curio scala	84,9%	90,9%	95,3%	97,0%	95,6%	100%
Curio steenspil	94,1%	100%	83,7%	97,6%	95,0%	100%

3.1.2 Educatie

De educatie-activiteiten Vavo en BE/NT2 zijn ondergebracht bij de sector Start. Vavo wordt door het Rijk bekostigd en de uitbestede leerlingen via de regeling VO/BVE door de toeleverende vo-scholen. Voor Basiseducatie en NT2 (BE/NT2) is met de gemeente Breda - als contactgemeente voor de arbeidsmarkt regio West-Brabant - een Intentieovereenkomst afgesloten voor het verzorgen van educatietrajecten in verschillende gemeenten.

De opdrachtgever heeft in de toekenningsbeschikking 2023 de volgende inspanningsverplichtingen opgenomen.

Inspanningsverplichting	Realisatie 2023	Norm beschikking 2023
Taalinhoudelijk deskundigen	1700 uur	1600 uur
Basistraining taalvrijwilligers	192 uur	192 uur
Cursussen	10.330 uur	10.257 uur
Subtotaal	12.222	12.169

In het verslagjaar hebben we voldaan aan de inspanningsverplichtingen met betrekking tot het totaal aantal contacturen.

3.2 Onderwijsbeleid

3.2.1 Onderwijsvisie

De Curio Onderwijsvisie (2021) is gepresenteerd in de vorm van filmpjes waarin leerlingen, studenten, oud-studenten en docenten toelichten hoe zij de verschillende onderdelen van de visie zien en ervaren. Daarnaast is de visie verwoord in een boekje waarin we aangeven wie wij zijn, waar wij voor staan en wat wij goed onderwijs vinden. De visie vormt het fundament en de leidraad bij het ontwikkelen, begeleiden, ondersteunen en geven van goed onderwijs. Onderwijsteams vertalen de visie naar de eigen doelgroep.

In aansluiting op ons Instellingsplan 2024 - 2030 zijn enkele illustraties in de visie aangepast evenals de terminologie.

In het kader van activerend en flexibel leren is het ontwerpen en vormgeven van blended onderwijs verder doorontwikkeld. Deze ‘blended beweging’ is Curio breed merkbaar: van de 77 mbo-onderwijseenheden maakten er 23 gebruik van een ontwerpvoucher (onderwijskundige begeleiding en ontwikkeltijd voor docentontwerpers van het team) en rapporteert ruim 75% (van de circa 180 mbo-opleidingen) dat een blended curriculum wordt toepast. Zowel vo als mbo maakt goed gebruik van ondersteuning op het vlak van blended leren en (digitale) didactiek: <https://lerenbij.curio.nl>.

Een concreet voorbeeld is de groei van 100 naar 242 video's en podcastst in 2023: [CURIO | leermagazijn](#). De samenwerking met collega-mbo- en hbo-instellingen op het thema blended leren en het (open) delen van leermaterialen werd uitgebouwd.

Andere voorbeelden van innovatie zijn Leerlabs en Pioniers, zie paragraaf 3.4.2.

3.2.2 Visie en kader begeleiding, ondersteuning en zorg

In november 2021 is de Curiobrede visie ‘begeleiding, ondersteuning en zorg’ formeel vastgesteld. De implementatie van de visie wordt in september 2024 afgerond.

Kern van de visie op begeleiding, ondersteuning en zorg

Curio biedt optimale en op de leerling/student afgestemde begeleiding en ondersteuning. Onderwijs, begeleiding en ondersteuning sluiten op elkaar aan. De naadloze overgang voor de leerling/student vormt de kern van de gezamenlijke aanpak. Eerstelijnsbegeleiding is begeleiding door de eigen docenten en mentor en is binnen Curio voor elke leerling/student beschikbaar. Tweedelijns ondersteuning is voor een specifiekere groep die problemen ondervindt waardoor het volgen van een opleiding belemmerd wordt. Derdelijns zorg is beschikbaar voor specialistische zorgvragen; deze wordt verzorgd door externe instellingen.

Projectorganisatie

Voor de implementatie van de eerste lijn spelen de onderwijsmanagers binnen de portefeuille begeleiding en ondersteuning een grote rol. De sector-ondersteuningcoördinator en de onderwijsmanager nemen samen de implementatie van de eerste lijn op zich. De personele invulling van de tweede lijn is inmiddels geheel afgerond.

Om het implementatieproces inzichtelijk te laten verlopen en een ieders kennis en ervaring te kunnen benutten, zijn verschillende werkgroepen geformeerd. Deze zijn verantwoordelijk voor een deelgebied, adviseren. De projectleider houdt regie over de werkgroepen en informeert en bevraagt de stuurgroep. De werkgroepen zijn in december 2022 van start gegaan. Op 31 december 2023 waren nog twee werkgroepen actief. De overige werkgroepen zijn na het afronden van hun werkzaamheden opgegaan in de portefeuille of het expertteam ondersteuning.

3.2.3 Portfolio

Curio evalueert het onderwijsaanbod jaarlijks aan de hand van een toetsingsmodel. Daarin zijn verschillende gegevens opgenomen als basis voor verder onderzoek en voor het maken van keuzes (marktontwikkelingen, studenttevredenheid, financiële gegevens over opleidingen en de kans op werk). Curio bespreekt het starten en stoppen van opleidingen met de andere scholen in de regio. Het complete onderwijsaanbod is te vinden op www.curio.nl.

3.2.4 Bindend studieadvies

Bij de meerjarige opleidingstrajecten C2022 zijn van kalenderweek 16 t/m 49 in totaal 58 negatieve BSA's afgegeven, zie onderstaande tabel voor een uitsplitsing per sector. Alle 58 studenten zijn overgestapt naar een andere Curio-opleiding en zijn dus niet uitgeschreven. Bij de eenjarige opleidingstrajecten C2022 zijn van kalenderweek 20 t/m kalenderweek 25 6 negatieve BSA's afgegeven. Bij de eenjarige opleidingstrajecten C23 is in kalenderweek 49 1 negatief BSA afgegeven. Vijf zijn overgestapt naar een andere Curio-opleiding, twee zijn uitgeschreven. Bij de Commissie van Beroep voor de Examens is beroep ingesteld tegen twee negatieve bindende studieadviezen. Daarvan werd één ongegrond verklaard; één is in der minne geschikt.

Opleidingsduur	Sectoren					
	Economie en ondernemen	Start	Techniek en technologie	Voedsel, groen en gastvrijheid	Zorg en welzijn	Totaal
Meerjarige trajecten	29		7	1	21	58
Eenjarige trajecten	2	5				7
Totaal	31	5	7	1	21	65

Curio planning uitgifte BSA kalenderjaar 2023:

Week 21 22-05-2023 t/m 26-5-2023 Uitgifte BSA eenjarige feb trajecten C22.

Week 24 12-6-2023 t/m 16-6-2023 Uitgifte BSA (route A, B en C) meerjarige trajecten C22.

Week 50 11-12-2022 t/m 15-12-2022 Uitgifte BSA eenjarige trajecten C2.

3.2.5 Excellentie

Vanaf 2019 spreken we over talentontwikkeling. In onze onderwijsvisie geven we talentontwikkeling expliciet een plek. Elke leerling of student heeft een eigen unieke verzameling van talenten, soms zonder zelf te beseffen welke dat zijn. Talentontwikkeling gaat over het aanwezige talent en de mogelijkheid om talent te ontwikkelen. Niet iedereen is een talent, maar iedereen heeft wel een talent. Talentontwikkeling is niet alleen weggelegd voor een selecte groep 'high potentials'. Curio talent onderzoekt met talentcoaches binnen de sectoren hoe je het aanwezige talent verder kan ontwikkelen. Uit een onderzoek onder studenten blijkt dat de meerderheid het beste uit zichzelf wil halen. Om te ontdekken hoe ze dat kunnen en willen doen, organiseren we workshops en gaan we in gesprek. Vanuit de workshops zien we waar studenten verdieping zoeken en kunnen we verdiepingstrajecten aanbieden. Een aantal studenten heeft een training gevolgd en zij geven nu zelf workshops aan andere studenten. We helpen leerlingen en studenten hun leven lang (10-67) te (blijven) groeien en daarbij hun talenten te (blijven) ontwikkelen. De talentcoaches zijn aanspreekpunt binnen de sector en voeren gesprekken met studenten. Aan de hand van deze gesprekken verdiepen we ons in de individuele (leer)behoefte. Op basis daarvan creëren we een zo passend en persoonlijk mogelijk onderwijs- en begeleidingsaanbod. Voor leerlingen en studenten die anders dan binnen het reguliere onderwijsaanbod hun talenten willen ontwikkelen, biedt Curio Talent Ontwikkeltalentdagen, talentweken, miniondernemingen, workshops en een talentfestival. We willen talenten van docenten en studenten hierbij benutten door zoveel mogelijk docenten en studenten deel te laten nemen aan een talentenprogramma.

3.2.6 Afwijking urennorm en keuzedeelverplichting

Voor verkorte onderwijstijd/afwijking urennorm zijn er in het verslagjaar geen aanvragen binnengekomen. Er zijn geen opleidingen die gebruik maken van de keuzedeelverplichting voor persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

3.2.7 Bedrijfsgerichte trajecten

Vanaf 1 januari 2018 hanteren we een werkwijze Bedrijfsgerichte trajecten. De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt nopen tot het oppakken van Leven Lang Ontwikkeling (LLO) als publieke taak. In het verslagjaar is het organisatieplan LLO geïmplementeerd en is het team Arbeidsmarkt en Relaties gepositioneerd bij de sector Start. Elke onderwijssector heeft een onderwijsmanager en een relatiemanager die samen verantwoordelijk zijn voor LLO. Alle LLO-processen zijn doorontwikkeld en uitgeschreven en vormen de basis van een eenduidige LLO-aanpak.

De Commissie Onderwijs en Rechtmatigheid beoordeelt alle bedrijfsgerichte trajecten voor aanvang (bekostigde BBL-bedrijfsgroepen, maatwerktrajecten en contractactiviteiten). Trajecten starten alleen na goedkeuring door de Commissie.

De sectoren zijn verantwoordelijk voor de onderwijsuitvoering (en kwaliteit), het uitvoeren van de (administratieve) procedures en het indienen van de aanvragen bij de Commissie O en R (inclusief de vereiste documenten voor bedrijfsgerichte trajecten). De overeenkomsten worden na goedkeuring van de commissie ondertekend door beide partijen; sectoren dragen zorg voor archivering in het centrale contractenregister.

3.2.8 Toetsing en examinering

De Curio-examencommissie bestaat uit een centrale examencommissie (CEC), zes sectorale examencommissies (SEC's) en een examencommissie voor Curio Specials (CS) voor generieke taalexamens, keuzedelen en EVL-kandidaten. In het verslagjaar lag de nadruk op het beter scheiden van borgen en zorgen en het transparanter aantoonbaar maken van de examenkwaliteit. De bezetting van de CEC is in verband daarmee anders georganiseerd. De secretarissen van de SEC's maken daarmee geen deel meer uit van de CEC; in plaats daarvan sluit een lid vanuit elke SEC aan alsmede een kwaliteitszorgmedewerker.

In de jaarplannen examinering van de SEC's/CS zijn naast algemene kwaliteitsdoelstellingen ook meer specifieke kwaliteitsdoelen opgenomen gerelateerd aan BA2 of OP6 (Onderzoekskader, Inspectie van het Onderwijs) Afgesproken is dat alle SEC's/CS de kwaliteitseisen vanuit BA2/OP6 monitoren op het niveau van de onderwijseenheid of school. Hiermee geeft de examencommissie uitvoering aan het verstevigen van de pdca-cyclus en kan zij risico's van examinering en diplomering beter en meer transparant signaleren. Vanaf de zomer wordt tot slot de functie van portefeuille-expert examinering (beleid, zorgende examenorganisatie) en secretaris centrale examencommissie (borgende examencommissie) niet meer door dezelfde persoon vervuld. Dit geeft meer duidelijkheid over de borgende rol van de examencommissie en maakt de samenwerking tussen de zorgende en borgende examenorganisatie meer expliciet en transparant.

In de portefeuille examinering zijn de overleggen tussen de portefeuilledirecteur, de portefeuillemanagers, de manager examenbureaus, de manager en de portefeuille-expert examinering steviger weggezet. Dat leidt tot meer samenhang tussen de sectoren en meer eigenaarschap bij de portefeuillemanagers. Ook is ingestoken op flexibilisering; studenten kunnen flexibeler de generieke examens afleggen. Binnen de sectoren wordt hier nog verschillend mee omgegaan. Een vervolgstap is het opstellen van beleidskaders om te komen tot een geharmoniseerd Curio-beleid.

3.2.9 Mbo-studentenfonds

Vanaf 1 augustus 2021 is het mbo-studentenfonds van kracht als vervanger van de tijdelijke regeling tegemoetkoming leermiddelen (2016). Het doel van het fonds is het voorkomen dat studenten vanwege financiële redenen afzien van

1. Het volgen van beroepsonderwijs;
2. Deelname aan organisaties of raden die ten goede komen van het mbo

Het mbo-studentenfonds kent vier doelgroepen:

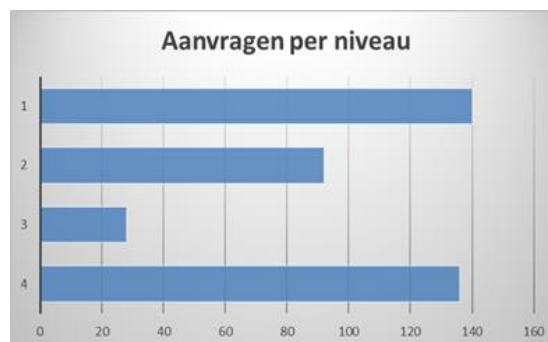
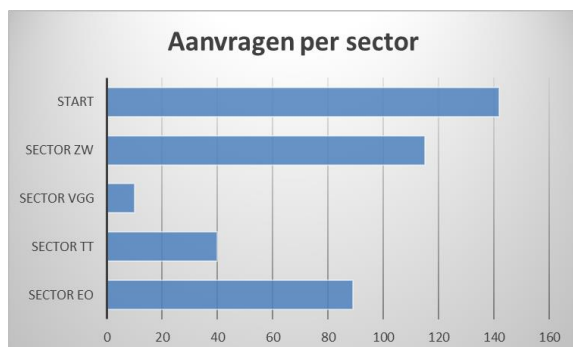
1. Studenten die lid zijn van een studentenraad, medezeggenschap of het bestuur van studentenorganisatie;
2. Studenten die activiteiten verrichten op bestuurlijk of maatschappelijk gebied die naar het oordeel van het bevoegd gezag mede in het belang zijn van de instelling of van het onderwijs dat de student volgt;
3. Minderjarige mbo-bol studenten, of diens wettelijk vertegenwoordiger, die aantoonbaar onvoldoende financiële middelen hebben voor de aanschaf van onderwijsbenodigdheden waarover de student geacht wordt zelf te beschikken;
4. Studenten die een bol-opleiding volgen die vanwege bijzondere omstandigheden studievertraging hebben opgelopen en geen aanspraak (meer) hebben op de basisbeurs.

Curio heeft in het verslagjaar ruim 400 studenten en hun ouders kunnen helpen met het bekostigen van leermiddelen. Op ons initiatief is een landelijke bijeenkomst van projectleiders in het leven geroepen die jaarlijks bijeenkomt om de regeling zo uniform mogelijk te hanteren.

Tabel uitkeringen mbo-studentenfonds

Doelgroep	Aantallen studenten Aanvragen/toekenningen	Totaal van toekenningen (€)	Gemiddelde hoogte van toekenningen (€)
1	19/19	13.923	733
2	1/1	2.033	2.033*
3	403/396	190.321	481
4	0	0	0

*tegemeetkoming mbo-ambassadeur valt onder doelgroep 2

3.2.10 Practoraat Agrofood & Biobased

In het verslagjaar is één practoraat actief: agrofood & biobased. Een practoraat is een onderzoeksgroep met een van buiten geworven practor die met een groep docentonderzoekers van Curio praktijkonderzoek doet. Er is gewerkt aan een eenduidige aanpak van practoraten en er is een projectplan opgesteld dat is gericht op het inrichten van nog vier practoraten. Eén aanvraag voor het practoraat 'klimaatpositief gebouwde omgeving' is inmiddels ingediend bij het landelijk platform practoraten. Twee practoraten zijn in voorbereiding: 'digitale didactiek en differentiëren' en 'studentenwelzijn'.

3.2.11 Schorsingen en verwijderingen mbo

Onderstaande tabel geeft inzage in het aantal schorsingen en verwijderingen binnen onze sectoren in het mbo. Vanaf 2023 zijn we verplicht om instellingsbreed op mbo-niveau verantwoording af te leggen; er zijn geen Curio-brede cijfers van eerdere jaren bijgehouden.

sector	aantal schorsingen	aantal verwijderingen
economie en ondernemen	6	0
techniek en technologie	2	0
voedsel, groen en gastvrijheid	1	0
VAVO	0	0
zorg en welzijn	15	0
start (voor zover betrekking op de Wet Educatie en Beroepsonderwijs)	6 (Entree) 0 (Mbo breed)	5 (Entree) 1 (Mbo breed)

3.2.12 Aanvullende bekostiging LOB mbo 2023

Met deze regeling worden middelen beschikbaar gesteld om Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) in het middelbaar beroepsonderwijs te verstevigen. Daarmee wordt het verbeteren van de aansluiting van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt beoogd.

Inzet extra fte voor LOB:

In voorbereiding op de Kwaliteitsagenda 2024 - 2027 is een werkgroep 'Versterking LOB' samengesteld. Deze werkgroep heeft de opdracht om onderstaande twee voorbereidende activiteiten uit te voeren zodat sectoren en diensten een start kunnen maken met de uitvoering.

- Formuleren Curio brede visie, opdracht en uitgangspunten op LOB i.r.t. onze maatschappelijke opgaven;
- Het in kaart brengen Curio LOB landschap (vmbo en mbo).

Inzet werkgroep	FTE
LOB experts 0,1 fte per sector	0,6
Regiocontactpersoon expertisepunt LOB	0,05
Curio brede LOB-experts	1,6*
Totaal aantal fte:	2,25

*De Curio brede LOB-experts participeren voor 0,2 fte in de werkgroep. Voor de overige fte (1.4 fte) zijn zij ingezet t.b.v.:

- Aanjagen en positioneren van LOB binnen de instelling. Het zijn van een aanspreekpunt en sparringpartner voor de medewerkers (intakers, challenges vmbo-mbo en leergemeenschappen);
- Verbinding van LOB-initiatieven binnen de instelling (organisatie LOB-community);
- Contactpersoon en aanspreekpunt voor in- en doorstroom én tussentijds overstappen (Decanenkring én RBL/leerplicht).

Op basis van het aantal studenten is sectoren een LOB-budget toegekend. In het verslagjaar leidde dat tot inzet van ruim 8.000 uur voor LOB-activiteiten. In de toekomst zullen we uren uitsplitsen naar loopbaangesprekken en loopbaanoriëntatie.

<u>LOB activiteiten sectoren</u>	Aantal uren LOB-activiteiten	# aantal studenten	
Sector economie en ondernemen	1.865	2.900	
Startcollege	1.637	569	
Sector techniek en technologie	749	3.506	
Sector voedsel, groen en gastvrijheid	441	1.673	
Sector zorg en welzijn	3.660	5.325	
Totaal aantal contacturen	8.352		
Totaal aantal fte (1 fte = 850 contacturen)	9.83		

Professionalisering

De Curio academie organiseert bijscholingscursussen en -trainingen om de LOB-deskundigheid te verbeteren.

Type scholing	Gevolgd door:	Inzet fte medewerkers:	Inzet fte trainers:
Scholing LOB gespreksvoering basis	20 docenten + 20 zij-instromers als onderdeel van het PDG-traject.	40 medewerkers á 24 uur = 960 uur	
Scholing LOB gespreksvoering verdieping	6 docenten	6 medewerkers á 24 uur = 144 uur	
Subtotaal		1104/1659 = 0.7 fte	0.3 fte
Totaal inzet professionalisering		1.0 fte	

3.3 Passend Onderwijs

3.3.1 Passend onderwijs vo

Voor een uitgebreide toelichting op de samenwerkingsverbanden verwijzen we naar hs.2.4.6.

3.3.2 Passend onderwijs mbo

Inrichting van de begeleiding

Een onderwijseenheid is verantwoordelijk voor het bieden van goed onderwijs met daaraan gekoppeld de noodzakelijke basisbegeleiding. Het merendeel van de vragen wordt binnen de eerstelijnsbegeleiding opgepakt. In iedere onderwijseenheid zijn mentoren en portefeuille-experts begeleiding werkzaam. Als een mentor of onderwijseenheid handelingsverlegen is, kan het ondersteuningsteam worden ingeschakeld.

Inrichting van de ondersteuning

We werken met acht ondersteuningsteams en een eenduidige ondersteuningsstructuur. In de tweedelijns-ondersteuning zijn ondersteuningscoördinatoren, gedragswetenschappers en ondersteuningscoaches met verschillende expertises werkzaam. De ondersteuningsteams ondersteunen niet alleen individuele studenten, maar in toenemende mate ook docenten en onderwijseenheden. Er vindt een verschuiving plaats van Passend Onderwijs op niveau van de individuele student naar Passend Onderwijzen, waarbij docenten(teams) worden ondersteund en gecoacht in het vormgeven van Passend Onderwijs in de klas.

Schoolmaatschappelijk werk is verbonden aan de ondersteuningsteams. We huren wekelijks 114 uur schoolmaatschappelijk werk in bij een externe partij. Deze uren worden betaald vanuit de Kwaliteitsagenda en de uren worden verdeeld over de verschillende ondersteuningsteams. Zowel de eerstelijnsbegeleiding als de tweedelijns-ondersteuning wordt vanuit de lumpsum van de scholen bekostigd.

Intake

In het Curio Ondersteuningsprofiel staat beschreven welke ondersteuning minimaal geboden wordt. De behoefte aan extra begeleiding en/of ondersteuning wordt op verschillende manieren uitgevraagd. Iedere aspirantstudent voert een kennismakingsgesprek bij de opleiding waar deze zich heeft ingeschreven. Als dan blijkt dat er vanuit de student of de docent vragen zijn over extra begeleiding en ondersteuning, vindt een ondersteuningsintake plaats. Daar worden afspraken gemaakt over wat de student op het gebied van begeleiding en ondersteuning nodig heeft. Dit wordt schriftelijk vastgelegd. De afspraken worden door de betrokkenen uitgevoerd. Minimaal eenmaal per jaar wordt geëvalueerd en waar nodig wordt er bijgesteld. Als een student een fysieke beperking heeft, wordt ambulante begeleiding ingehuurd.

Vanuit het algemene ondersteuningsteam zijn ondersteuningscoaches passend onderwijs werkzaam. Zij ondersteunen de ondersteuningsteams bij vraagstukken rondom passend onderwijs en passend onderwijzen. Ook voeren zij adviesgesprekken met alle leerlingen vanuit het Voortgezet Speciaal Onderwijs en de Praktijkscholen. Tijdens deze gesprekken in aanwezigheid van de ouders wordt in beeld gebracht wat de meest passende opleiding voor de leerling is en wat aan extra ondersteuning nodig is om de opleiding succesvol te doorlopen. In nauw contact met de toeleverende scholen wordt een optimale informatieoverdracht geborgd. De ondersteuningscoaches passend onderwijs verzorgen ook voorlichting op vso-scholen in de regio en er wordt jaarlijks een informatieavond Passend Onderwijs voor ouders/verzorgers en belangstellenden georganiseerd.

3.3.3 Voortijdig schoolverlaten

Landelijk is het percentage voortijdig schoolverlaters (VSV) 3% van alle leerlingen (tot 23 jaar) die zonder startkwalificatie van school zijn gegaan in schooljaar in schooljaar 2021/22. In absolute aantallen zijn dit ruim dertigduizend jongeren en dat zijn er 7000 meer dan voorgaande jaren (CBS, 2023). Behalve tijdens de coronapandemie, waarin een daling is te zien, is er jaarlijks een toename

van het aantal voortijdig schoolverlaters.

In schooljaar 2021/'22 had Curio had in 926 voortijdig schoolverlaters ((hierna: VSV-ers) en in schooljaar 2020/'21 waren dit 813 VSV-ers. De landelijke toename in VSV-ers is het grootst onder studenten van het middelbaar beroepsonderwijs en dat is ook te zien bij Curio, waarbij de grootste uitval plaatsvindt bij niveau 1 en niveau 2, respectievelijk 27% en 12,7% VSV-ers. Niveau 3 en niveau 4 hebben een VSV percentage van 6,1% en 4,4%. In 2021/'22 hebben Curio VO-scholen 14 VSV-ers en in 2020/'21 17 VSV-ers.

Vanuit de rijksoverheid worden maatregelen genomen, om de VSV-ers te laten dalen tot minder dan 18 duizend voortijdig schoolverlaters in 2026 (OCW, 2023). Ook Curio heeft prioriteiten opgesteld om het aantal VSV-ers te laten dalen en heeft deze opgenomen in de kwaliteitsagenda.

3.4 Onderwijsinnovatie

3.4.1 Leerlabs

Leerlabs brengt onderwijsprofessionals, externen en studenten bijeen. Twaalf leerlabs (waarvan vier actief) werken aan vraagstukken als werkplezier, skillspaspoort, praktijkgericht programma vmbo en flexibilisering. Met de leerlabs stimuleren we gezamenlijk leren en kennisdeling. Leergemeenschappen vergroten het onderzoekend vermogen van docenten in de klas, school of sector(en). Deelnemers aan de leerlabs ontwikkelen zich tot experts, ze ontwikkelen trainingen en ontwerptoolkits die binnen en buiten de organisatie gebruikt worden. Een Leerlab is er voor kleine en grote innovaties die door 'teacher leaders' geleid worden. Nieuwe initiatieven voor een leerlab worden op voordracht van sector(en) of portefeuilles gedaan; het leerlab werkt met een opdracht en opdrachtgevers (directeuren). Reeds lopende initiatieven bij leerlabs worden gestimuleerd om samen met het Curio-projectenbureau, leren en leerlandschap en de Curio academie optimaal samen te werken. Concrete producten en diensten van leerlabs zijn te vinden op: www.curio.nl/leerlabs.

3.4.2 Pioniers

Pioniers is een eenjarig traject waarbij docenten en medewerkers aan de slag gaan met hun eigen onderwijsidee. Pioniers zijn docenten en medewerkers met een missie. Zij krijgen de kans om zichzelf én onze leerlingen en studenten verder te ontwikkelen. Zij krijgen een jaar lang budget, begeleiding en doen mee aan inspirerende bijeenkomsten (boostcamps). In het verslagjaar zijn elf pionierstrajecten afgerond; er zijn twaalf nieuwe pioniersideeën gestart. Meer informatie: www.curio.nl/pioniers.

3.4.3 Blended leren/netwerk leren professionaliseren en innoveren (LPI)

Pioniers, leerlabs en practoraten gaan met ingang van 2024 deelnemen aan 'Netwerk leren, professionaliseren en innoveren'. Dit is een gemeenschappelijk initiatief van de Curio academie, leren en leerlandschap, pioniers, leerlabs en practoraten om tot een betere samenwerking te komen op het gebied van leren, professionaliseren en innoveren. Het netwerk LPI wordt vanuit Npuls landelijk gestimuleerd.

3.4.4 Pedagogisch en didactisch handelen (vmbo)

Vanuit de onderwijsvisie geven we ons pedagogisch en didactisch handelen vorm en gaan we mee met maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en met de veranderende vragen van de (regionale) arbeidsmarkt. Daarnaast geven we vorm aan de basisvaardigheden (taal, rekenen, burgerschap, digitale geletterdheid). Het verslagjaar stond ook in het teken van het doorontwikkelen van blended onderwijs: nieuwe (didactische werk)vormen en methodes zijn in korte tijd aangeleerd en toegepast. Ook is geïnvesteerd in onderwijsontwikkeling in samenwerking met het werkveld. Er is een groeiend aantal voorbeelden van praktijkgericht onderwijs waarin onderwijs samen met en in het werkveld wordt ontwikkeld en uitgevoerd. Zo zijn we een pilot gestart met het gebruik van AI-hologrammen in het onderwijs. Daarnaast is een start gemaakt met het flexibiliseren van het onderwijs(aanbod). Op meerdere vmbo-scholen kunnen leerlingen bepaalde vakken op een hoger niveau afronden. Het werken in (kleine) onderwijseenheden en het standaardiseren van met name de

generieke onderdelen van het onderwijs vormen een basis voor het verder flexibiliseren van ons onderwijs.

3.4.5 Flexibiliseren door modulariseren

In het verslagjaar is een kwartiermaker Flexibiliseren aangesteld. Gestart is met een onderzoek onder mbo-docenten naar de stand van zaken van flexibilisering. Er bleken veel verschillen tussen onderwijsteams en sectoren te zijn en de afstemming met de ondersteunende diensten bleek niet goed waardoor onderwijslogistiek, examinering en ICT vaak te laat betrokken worden bij initiatieven. Halverwege het jaar is 'Flexibiliseren onderwijs 2.0' geïntroduceerd als de nieuwe vervolgstategie.

Deze strategie sluit aan bij de vraag van teams. Het gaat om de bedoeling: hoe het onderwijs aansluiten bij de behoeftes van de student. Ook de verbinding met het traject blended leren is belangrijk. Er zijn voor schooljaar 2024 – 2025 doelstellingen geformuleerd voor sectoren, diensten en portefeuilles. Vervolgstappen in dit traject:

1. Doorontwikkeling vanuit Curio breed perspectief op generieke vakken;
2. Starten met herinrichten keuzedelen vanuit Curio breed perspectief;
3. Teams blijven zelf ontwikkelen op het beroepskwalificatiedeel. Verder onderzoeken en organiseren van ondersteunende maatregelen in inrichten van een proces in samenwerking met diensten en portefeuilles.

3.5 Internationalisering

De focus van de EU in het Erasmus + programma ligt onder meer op digitalisering, duurzaamheid en inclusiviteit. Deze thema's passen bij Curio. In vergelijking met vorig jaar hebben dit jaar meer studenten deelgenomen aan activiteiten in het buitenland. De mobiliteitscijfers van studenten die op i-BPV gaan of deelnemen aan andere mobiliteiten in het buitenland (taalreizen of studiereizen) lopen nagenoeg in lijn van de periode voor de covid-19-pandemie. Nog steeds is Spanje de favoriete bestemming. Het aantal medewerkers dat in het kader van professionalisering of samenwerking naar het buitenland gaat, is toegenomen. Vanaf 2023 is het mogelijk om met het Erasmus+ programma met subsidie naar landen buiten Europa te gaan. Het ontwikkelen en versterken van internationale competenties kan met een buitenlandervaring; daarnaast bieden internationale componenten in het onderwijs ook kansen om wereldwijd te worden.

3.6 Kwaliteitszorg

3.6.1 Kwaliteitsbeleid

Curio legt de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs zo dicht mogelijk bij het primair proces: de docenten en de onderwijseenheden. Zij zijn professionals die zich verantwoorden over hun resultaten. Leidinggevend zijn richtinggevend en kaderstellend en geven de te bereiken doelstellingen aan (het 'wat'). De onderwijseenheid bepaalt binnen de gestelde grenzen zelf op welke manier (het 'hoe') deze resultaten bereikt worden en hoe deze te monitoren. De ontwikkeling van resultaatverantwoordelijke onderwijseenheden is onlosmakelijk verbonden met de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem. Een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem geeft inzicht in de kwaliteit van ons onderwijs en de resultaten die hieruit voortkomen. Dit inzicht wordt gebruikt om onze onderwijskwaliteit te borgen en waar nodig te verbeteren. Het fundament onder het kwaliteitszorgsysteem is de kwaliteitscultuur: onze gezamenlijke waarden en normen (taal) met betrekking tot kwaliteit en hoe je deze realiseert.

3.6.2 Ontwikkelingen

Er is voortgebouwd op het fundament van de kwaliteitszorgcyclus op basis van de visie en kaders van Curio kwaliteitszorg. We richten ons op de vraag hoe we de informatievoorziening kunnen optimaliseren om de dialoog over onze onderwijskwaliteit en de sturing hierop (nog) beter te ondersteunen.

- Teams en scholen hebben een zelfevaluatie gemaakt met behulp van bijgestelde evaluatiemodellen;
- Dashboards Power BI zijn doorontwikkeld en zijn verder geïmplementeerd;
- Teams en scholen hebben een team-/jaaractiviteitenplan gemaakt met behulp van bijgestelde formats;
- Er zijn ruim 40 (vooral ontwikkelingsgerichte) interventies uitgevoerd;
- Er is gestart met een ontwikkeltraject team kwaliteitszorg (onderdeel van de dienst student en onderwijs);
- Het nieuwe Instellingsplan is gelanceerd en er is een start gemaakt met het opstellen van sectorplannen.

3.6.3 Stakeholderonderzoeken

3.6.3.1 Alumni (mbo)

Alle mbo-sectoren en de onderdelen mbo-breed en entree (sector start) hebben in het verslagjaar deelgenomen aan de alumni-monitor mbo 2023. Hierbij zijn de schoolverlaters van schooljaar 2019-2020 en 2020-2021 bevroegd. De respons was met gemiddeld 5,6% teleurstellend laag ten opzichte van de vorige meting (15,3%).

Sector	Respons				Algemene tevredenheid	
	2023		2021		2023	2021
	Uitgezet	%	Uitgezet	%		
Mbo totaal	6721	5.6	3721	15.3	6.9	6.6
Economie en ondernemen	1711	4.7	899	15.5	6.8	6.7
Start - entree en mbo breed	289	2.4	186	7.0 *	7.9	7.3
Techniek en technologie	1784	4.7	986	12.1	6.9	6.3
Voedsel, groen en gastvrijheid	1005	7.7	606	15.7	7.2	6.9
Zorg en welzijn	1932	6.6	1044	19.4	6.8	6.4

* respons in 2021 is alleen van alumni entree

De scores van Curio-mbo liggen over het algemeen rond de benchmark. De algemene tevredenheid is gestegen ten opzichte van de vorige meting, hoewel de scores op veel onderliggende vragen gedaald zijn. Opvallend positief scoren stage/werkplek nuttig, 'genoten opleiding sluit aan op ondernemer zijn' 'genoten opleiding sluit aan op werk' en 'positief terugkijken' Opvallend laag scoren alumni op het opdoen van de competenties 'gezondheid onderhouden', 'hoe het beste leren', 'leven in democratie' en 'eigen emoties herkennen/mee omgaan'.

In verband met de lage respons en de daardoor beperkte betrouwbaarheid van de resultaten, is ervoor gekozen de vooral kwalitatief waardevolle inzichten beschikbaar te stellen via sectorrapportages en een dashboard. We richten ons vooral op de vraag hoe we alumni beter kunnen betrekken bij de opleiding en hoe we de respons op dit onderzoek kunnen verhogen.

3.6.3.2 Alumni (vmbo-schoolverlatersonderzoek)

De onderstaande scholen hebben deelgenomen aan het schoolverlatersonderzoek. In de tabel geven we de respons en de rapportcijfers, en vergelijken die met het onderzoek uit 2021. Opgemerkt dient te worden dat in 2021 slechts schoolverlaters uit één enkel schooljaar zijn bevroegd (19-20) en in het onderzoek in 2023 schoolverlaters uit twee schooljaren (20-21 en 21-22).

School	Respons				Rapportcijfer	
	2023		2021		2023	2021
	Uitgezet	%	Uitgezet	%		

Vmbo totaal	1486	11	849	16	6.96	7.4
Curio prinsentuin Andel	336	12	116	19	7.15	7.1
Curio prinsentuin Oudenbosch	80	20	101	29	7.00	7.8
Curio prinsentuin van cooth	160	10	155	17	6.38	6.8
Curio scala	212	11	184	11	6.52	7.8
Curio effent	310	9	178	12	7.10	7.6
Curio steenspil	106	13	39	13	7.00	7.4
Curio pomona	47	3	22	14	-*	8.2
Curio de rotonde	235	10	54	19	7.25	7.8

* Niet te bepalen vanwege te lage respons.

- Respons van 2023 ten opzichte van 2021 is lager;
- Aantal vragenlijsten dat in 2023 uitgezet is, is veel hoger dan in 2021**;
- Het Curio rapportcijfer 2023 is ten opzichte van 2021 gedaald.

**Dit is te verklaren omdat in 2023 schoolverlaters van twee schooljaren zijn bevraagd en in 2021 schoolverlaters van één schooljaar.

Domein motivatie

Domein Motivatie laat over 2021-2022 een stijging in de score zien en scoort hoger dan de benchmark. Respondenten geven aan de juiste studiekeuze te hebben gemaakt en gemotiveerd te zijn geweest om hun opleiding af te ronden.

Domein sterke punten vooropleiding

Het domein Sterke punten vooropleiding scoort bij schoolverlaters 20-21 lager dan in 19-20, maar gaat in 21-22 weer omhoog en komt daarmee net onder de benchmark uit. Respondenten gaven aan tevreden te zijn over de voorzieningen op school, de relatie met klasgenoten en de ervaring van veiligheid. Een benoemd verbeterpunt is het aantal leuke activiteiten dat door de school is georganiseerd.

Domein tevredenheid schoolverlaters algemeen

Het domein tevredenheid algemeen is in 20-21 gedaald ten opzichte van 19-20, maar komt in 21-22 wel weer boven de benchmark uit. Leerlingen en ouders geven aan dat als ze nu van de basisschool af zouden komen, ze weer voor de oude school te kiezen.

Domein vervolgopleiding

Het domein vervolgopleiding scoort sinds 2019 steeds beter, daarin is een positieve ontwikkeling te zien. De scores komen daarmee nagenoeg op de benchmark uit. Leerlingen van beide schooljaren geven aan dat ze tevreden zijn met de voorzieningen en les- /contacturen bij hun vervolgopleiding.

Domein voorbereiding (voorlichting vervolgopleiding)

Op het domein voorbereiding lieten de scores een sterke dip zien in 2020-2021, in 2021-2022 klimmen ze uit het dal, maar nog onder de benchmark.

Schoolverlaters geven aan tevreden te zijn over de voorbereiding, de aansluiting, voorlichting en begeleiding op de vervolgstudie, maar laten in hun antwoorden ruimte voor verdere verbetering zien.

Domeinen over de schooljaren heen

School	Respons				Rapportcijfer	
	2023		2021		2023	2021
	Uitgezet	%	Uitgezet	%		
vmbo totaal	1486	11	849	16	6.96	7.4
Curio prinsentuin Andel	336	12	116	19	7.15	7.1

Curio prinsentuin Oudenbosch	80	20	101	29	7.00	7.8
Curio prinsentuin van cooth	160	10	155	17	6.38	6.8
Curio scala	212	11	184	11	6.52	7.8
Curio effent	310	9	178	12	7.10	7.6
Curio steenspil	106	13	39	13	7.00	7.4
Curio pomona	47	3	22	14	-*	8.2
Curio de rotonde	235	10	54	19	7.25	7.8

3.6.3.3 Alumni (vavo)

Curio vavo Breda en Curio vavo Roosendaal hebben in het verslagjaar een Alumni-onderzoek afgenomen. Dit is een tweejaarlijks onderzoek. De respons was 49 leerlingen (13%). Er kan geen vergelijking worden gemaakt met voorgaande jaren omdat dit jaar voor het eerst werd deelgenomen. Op vrijwel alle stellingen wordt boven de benchmark gescoord. Gemiddeld geven alumni het rapportcijfer 7,3 en de docenten het rapportcijfer 7,6. Alumni zijn positief over de opgedane kennis, de docenten, de examengerichtheid, de organisatie en de (extra) begeleiding. Verbeterpunten die o.a. genoemd zijn gaan over het aanwezigheidsbeleid, de communicatie en het rooster.

3.6.3.4 Tevredenheidsonderzoek (vo)

Op de acht vmbo-scholen, isk en de praktijkschool zijn tevredenheidsonderzoeken via Kwaliteitscholen afgenomen onder leerlingen en ouders.

Waardering leerlingen vmbo

Leerlingen vmbo geven hun school gemiddeld een 6,70 als rapportcijfer. Dit is lager dan bij de vorige meting en is iets onder de benchmark van 6,77. Op 4 van de 8 domeinen scoort de sector vmbo op of boven de benchmark. Wel is bij 6 van de 8 domeinen een daling te zien. De tevredenheid van leerlingen is bij meerdere scholen gedaald in lijn met de daling van de benchmark. Bij een enkele school zit de score boven de benchmark.

De uitkomsten zijn geanalyseerd en interventies zijn opgenomen in de jaaractiviteitenplannen van de scholen.

Waardering ouders vmbo

Ouders geven de school van hun kind(eren) geen rapportcijfer. Van de zeven domeinen die ouders beoordeeld hebben, scoort sector vmbo er vijf boven de benchmark. Van de zeven domeinen die in meerdere jaren zijn bevraagd, zijn de scores van ouders op twee domeinen hoger dan het afgelopen jaar (Examenklas en OR1 Resultaten). De andere domeinen daalden licht waarvan twee onder de benchmark (Pestindicator en VS1 – veiligheid). De uitkomsten zijn geanalyseerd en interventies zijn opgenomen in de jaaractiviteitenplannen van de scholen.

Waardering leerlingen ISK en Praktijkschool

ISK neemt jaarlijks een tevredenheidsonderzoek EOA af via Kwaliteitscholen. De Praktijkschool neemt jaarlijks een tevredenheidsonderzoek af via het sectorinstrument ProZo. ISK scoorde gemiddeld een 7,5 en zit op alle domeinen boven de landelijke benchmark. De Praktijkschool kreeg een gemiddelde van 7,0 en scoort hiermee iets onder de landelijke benchmark. De uitkomsten zijn geanalyseerd, besproken en meegenomen in de kwaliteitscyclus van de scholen (zelfevaluatie en teamplan).

4 Kwaliteitsagenda

4.1 Inleiding

2023 is het startjaar van een nieuwe periode kwaliteitsafspraken. In verband met het korte tijdsbestek tussen het verschijnen van de werkagenda mbo 2023 -2027 en de start van de nieuwe periode kwaliteitsafspraken 2024-2027 is ervoor gekozen om de kwaliteitsmiddelen 2023 in te zetten voor een tweetal doelen:

- Het afronden van activiteiten uit de kwaliteitsafspraken 2019-2022;
- De start met het inzetten op doelstellingen, verbonden aan de drie prioriteiten uit de werkagenda mbo 2023-2027.

Sectoren en diensten hebben op het niveau van de Kwaliteitsagendaprojecten of op het niveau van de drie prioriteiten uit de Werkagenda (bevorderen van kansengelijkheid, aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt en kwaliteit, onderzoek en innovatie) gerapporteerd over de voortgang (resultaten). De consolidatie is gebaseerd op de input van de sectoren voedsel, groen en gastvrijheid, economie en ondernemen, zorg en welzijn, techniek en technologie, vmbo en start en de diensten student en onderwijs en medewerker en organisatie.

4.1.1 Prioriteit 1: Het bevorderen van kansengelijkheid

Gelijkwaardige behandeling

Binnen Curio is er aandacht voor de kwetsbare doelgroep en het bieden van (extra) ondersteuning zodat alle studenten volwaardig kunnen participeren in het onderwijs, op de arbeidsmarkt en in de maatschappij. Deze ondersteuning zien we concreet terug in de inzet van verschillende projecten binnen de sector start (Via-Start, Flexibele leerroutes voor kwetsbare jongeren en Startpunt). Deze projecten richten zich op het aanbieden van flexibele leerroutes en het bieden van maatwerk. Tevens krijgen de studenten van Entree de mogelijkheid om een mbo-verklaring of praktijkverklaring te halen om zo hun kansen op de arbeidsmarkt te verhogen.

Maatwerk dat aansluit bij de behoefte van de doelgroep zien we ook bij de sector zorg en welzijn. Door de inzet van blended onderwijs zijn BBL-studenten in staat om het onderwijs goed te kunnen volgen en af te ronden.

Er is aandacht voor de grote instroom van anderstaligen door een aangepast onderwijsprogramma en er is extra aandacht voor de doorstroom vanuit ISK naar niveau 2. Binnen een speciale niveau 2 voorziening wordt specifieke taalondersteuning geboden. Daarnaast is er ingezet op de scholing van Nt2 docenten. Iedere sector heeft 1 of 2 docenten die 1 á 2 uur Nt2-ondersteuning geven. Dit is te weinig; hier wordt de komende jaren op geïntensiveerd.

De doorstroom vo-mbo krijgt aandacht door de inzet van transfercoaches. Hiermee moet de overstap vmbo-mbo ondersteund worden en moet voortijdige uitval teruggedrongen worden. Vmbo Curio Prinsentuin Oudenbosch en vmbo Curio de rotonde werken met een pré-entree én een pré-mbo-breed traject waardoor studenten via een praktijkgerichte route de overstap naar entree of mbo-breed makkelijker kunnen maken. Entree heeft in het kader van doorstroom afstemming en samenwerking met trajecten met de praktijkschool en de vso-school in het kader van doorstroom. De programma's die vanuit deze afstemming worden uitgevoerd beogen kwalificeren niveau 1 of arbeid. De sector zorg en welzijn zet in op een Vakmanschapsroute waarbij leerlingen van het vmbo onderdelen van een niveau 2-opleiding kunnen volgen en deze op een later tijdstip in een niveau 2 opleidingstraject kunnen 'verzilveren'.

Curio heeft een aantal collectieve onderwijsvoorzieningen (Matchpoint, Succesklas, Roem en Poen, Student op zijn plek en Transfercoach) om voortijdige uitval, heroriëntatie en (tussentijdse) instroom te voorkomen. Een stijgend aantal studenten maakt gebruik van deze voorzieningen die nu als 'reguliere activiteiten' worden ingezet.

De sector zorg en welzijn zet succesvol in op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door te werken met kleinere groepen bij de opleiding Kapper. Ook 'Go 4-it-klas' wordt ingezet waarbij studenten die na 1 februari tussentijds willen instromen worden opgevangen en gezamenlijk werken aan generiek onderwijs en loopbaanoriëntatie.

In het verslagjaar kwamen er meer verzoeken voor taalreizen en/of buitenlandse stages. De dienst student en onderwijs biedt vanuit het International office verschillende internationale mobiliteiten aan (taaltraining Engels, groepsreizen, uitwisseling ISK, interculturele reis voor studenten Entree, Erasmus Call).

De sector voedsel, groen en gastvrijheid zet verschillende financiële interventies in om te komen tot een gelijkwaardige behandeling van studenten. Door het financieren van excursies, bedrijfsbezoeken en minder gebruikmaking van fysieke leermiddelen bij de horeca/food/hospitality-opleidingen worden extra kosten voor de student gedrukt. Zij kunnen daardoor onafhankelijk van hun financiële mogelijkheden deelnemen aan deze onderwijsactiviteiten.

Schoolveiligheid

De sector zorg en welzijn zet met de training 'School als veilige basis' in op een veilige leer- en werkomgeving. 70% van de docenten, directie en management is geschoold en de leeruitkomsten worden in dagelijkse werkprocessen toegepast. Daarnaast worden meldingen intensiever opgepakt en sneller opgevolgd en wordt bijgehouden welke meldingen nog 'open' staan. Ieder kwartaal wordt een rapportage gemaakt; dit is een vast agendapunt voor de Arbo-commissie. Binnen de sector vmbo is een werkgroep 'schoolveiligheidsplan' gestart. Deze werkgroep gaat aan de slag met het herijken van het huidige schoolveiligheidsplan.

Begeleiding/niveau 2

Binnen Curio versterken we begeleiding in het onderwijs en bij de stap van school naar werk of naar een vervolgopleiding. Met kleinere klassen en de inzet van interventies (extra persoonlijke begeleiding, begeleiding bij stage en keuzeprocessen) investeren we in de begeleiding van studenten niveau 2 om uitval te voorkomen. Deze inzet heeft binnen de niveau 2-opleidingen keuken/bediening van de sector voedsel, groen en gastvrijheid aantoonbaar geleid tot een hogere studenttevredenheid en een lagere uitval. Ondersteuningscoaches worden effectief ingezet door een goede inrichting van de ondersteuningstructuur. Ook door professionalisering (sectorale studiedagen, scholingen Curio Academie) is er extra aandacht voor de begeleiding van studenten niveau 2.

Daarnaast is er binnen de niveau 2, maar ook binnen de niveau 3 en 4 opleidingen extra aandacht voor het oriëntatie- en keuzeprocess. In het verslagjaar is door het herontwerp van opleidingstrajecten brede instroom en smalle uitstroom mogelijk gemaakt (zoals de brede N2-opleiding bij sector economie en ondernemen of een breed basisjaar bij de sector zorg en welzijn). Ook is er de mogelijkheid om langer te oriënteren op de studiekeuze door vanuit het vmbo in te stromen in de Curio oriëntatieklas. Het afgelopen jaar is de oriëntatieklas (N3/4) gegroeid van één naar twee groepen.

4.1.2 Prioriteit 2: Het verbeteren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Curio biedt studenten kansen om een opleiding te volgen die past bij hun interesses, talenten en capaciteiten. Die opleiding leidt naar een kansrijke en duurzame plek op de arbeidsmarkt, de samenleving of in een vervolgopleiding.

Loopbaanoriëntatie- en begeleiding (LOB)

Er is een Curiobrede werkgroep LOB gestart waarin alle sectoren vertegenwoordigd zijn. De opdracht is om de bestaande visie op LOB te herijken en Curiobrede uitgangspunten voor LOB te formuleren. Binnen de sector zorg en welzijn wordt veel aandacht besteed aan LOB. Er worden lessen LOB

gegeven en er worden frequent loopbaangesprekken gevoerd. 70-80% van de docenten heeft de basistraining LOB gespreksvoering gevolgd. Curio heeft 2 LOB-experts die onderwijseenheden ondersteunen bij het warm welkom heten van vmbo-leerlingen die instromen in het mbo. Binnen het Curio-brede project 'Verbinding vmbo-mbo' zijn 'challenges' ontwikkeld waarmee de vmbo-leerling zich actief oriënteert op de studie- en beroepskeuze. Het aantal challenges wordt komend jaar teruggebracht, ze worden dan specifiek gekoppeld aan een thema en waar mogelijk gerelateerd aan een maatschappelijke opgave. Naast challenges zijn er ook sectorale initiatieven op het gebied van loopbaanoriëntatie, zoals de techniekmiddagen bij de sector techniek en technologie of de oriënterende beroepsbezoeken bij de sector vmbo.

Realistische leeromgeving

De aansluiting met de arbeidsmarkt wordt binnen het onderwijs gezocht door het inrichten van een realistische leeromgeving. Binnen de sector techniek en technologie wordt in samenwerking met het bedrijfsleven geparticipeerd in een aantal Rif's (Regionale investeringsfondsen), vinden onderwijsactiviteiten plaats in een praktijksetting en geven bedrijven praktijklessen. De sector economie en ondernemen is vergeschor met de uitvoering van het herinrichtingplan onderwijsomgeving. Dit schept binnen de onderwijsruimtes mogelijkheden voor "levensechte" onderwijsconcepten zoals de Curioshop en het callcentrum. Er zijn voorts samenwerkingen met partijen uit het bedrijfsleven in de regio (waaronder Sportleerbedrijf, ZORA, Via-Start, Wereldkantine) om ervaring op te doen in het werkveld. Ook worden er samen met gemeentes en UWV Werkplein bedrijvendagen georganiseerd om jongeren vanuit entree, ISK of de praktijkschool naar arbeid toe te leiden.

Binnen het herontwerp van opleidingen is er specifieke aandacht voor de kansen op de arbeidsmarkt en het flexibel positioneren en 'ontschotten' van opleidingen of onderdelen hiervan (Curio oriëntatieklas, breder opleiden, inschrijving per module, aanbod van keuzemogelijkheden, inzet op stagevoorbereiding). Een voorbeeld is de facilitaire opleiding bij de sector voedsel, groen en gastvrijheid. Deze is modulair opgezet en is afgestemd met BUAS voor een eventuele doorstroom naar het hbo. Tevens is er een stijgend aantal studenten dat gebruikmaakt van de bestaande voorzieningen zoals 'Matchpoint' en 'Roem en Poen', waar studenten kunnen heroriënteren om te kunnen doorstromen naar naar een nieuwe opleiding of naar werk worden toegeleid.

Beroepspraktijkvorming

De sector zorg en welzijn werkt met een sectorbreed BPV-handboek en een BPV-bureau dat eerstejaars studenten en leerbedrijven 'matcht'. De sector voedsel, groen en gastvrijheid heeft een BPV-leerlijn ontwikkeld om studenten beter voor te bereiden op de stage/arbeidsmarkt. Hierbij staat de begeleiding van de extra ondersteuningsbehoefte centraal en ontwikkelt de (kwetsbare) student zich in gedrag en professioneel handelen. Zo kunnen stages succesvol verlopen en wordt de overstap naar het bedrijfsleven (reguliere bedrijven) makkelijker. Het Curio stagebureau van de sector start treedt op als intermediair bij stagematching en biedt hulp bij stagediscriminatie.

Toeleiding arbeidsmarkt – Leven lang ontwikkelen (LLO)

Het hebben van een duurzaam arbeidsperspectief is van belang. Ook na het diploma is het belangrijk om te kunnen doorontwikkelen en te certificeren. Binnen Curio bieden we in samenwerking met Kennispact Brabant en het scholingsfonds Brabant Leert 77 LLO cursussen aan. Deze worden door team arbeidsmarkt en relaties in samenwerking met de sectoren voedsel, groen en gastvrijheid en zorg en welzijn ontwikkeld. In elke sector is een relatiemanager actief en elke sector heeft een marktwerkingsplan opgesteld. De interne communicatie in deze is inmiddels ingericht. Komend jaar ligt de focus op externe communicatie en op de uitvoering van het projectvoorstel (administratief proces voor commerciële/private trajecten).

4.1.3 Prioriteit 3: verbeteren van kwaliteit, onderzoek en innovatie

Basisvaardigheden

Om de basisvaardigheden (taal, rekenen, burgerschap) te versterken hebben we initiatieven als kenniskringen taal, rekenen en burgerschap en het Taalexpertisecentrum. In het verslagjaar is een Curio brede uitgangspuntennotitie burgerschap vastgesteld. Bij de ontwikkeling van mbo-beleid op het gebied van basisvaardigheden wordt met het vo samengewerkt.

Professionalisering - Onderwijsmedewerkers

Curio ondersteunt onderwijsseenheden actief bij het (blended) herontwerp van opleidingen. Verschillende onderwijsseenheden maken gebruik van de ontwerpvoucher (inkopen ontwerptijd en/of -expertise) en er wordt frequent deelgenomen aan de Edex (educatieve ontwerpexpeditie). In de portefeuille Onderwijs worden best practices gedeeld en besproken, zodat onderwijsteams van elkaar kunnen leren. Vanuit de Curio Academie en vanuit de sectoren worden verschillende professionaliseringsactiviteiten voor medewerkers georganiseerd (PDG-trajecten, on-boarding, coaching/gesprekvoering, digitale didactiek, hybride onderwijs, X-reality).

Curio is steeds beter zichtbaar als werkgever. De Curio Academie en het loopbaancentrum (waaronder recruitment) vervullen hierin een belangrijke rol. Het Instellingsplan 2024 – 2030 trekt deze lijn door met aandacht voor onderwijs, leerlingen, studenten en medewerkers. Om een bijdrage te leveren aan het terugbrengen van het lerarentekort is er vanuit het loopbaancentrum aandacht voor aanbod en uitval, met bijvoorbeeld een onboardingprogramma, beleid voor het in dienst nemen van nieuwe medewerkers en een docentenpool bij tekortvakken. Elke portefeuille heeft een basisscholing binnen de Curio Academie. Deze cyclus wordt verder ontwikkeld door het betrekken van de portefeuille-experts en kwaliteitsadviseur.

Curio werkt met resultaatverantwoordelijke teams en aan de kwaliteitscultuur. Voor de doorontwikkeling hiervan is beleid ontwikkeld, is een pilot Teamportret (teamscaan) afgerond en is gestart met het train-de trainer-programma voor het opleiden van interne procesbegeleiders.

Onderzoek en innovatie

Curio zet met innovatienetwerken (leerlabs, pioniers en practoraten) in op onderzoek, innovatie en professionalisering. Door participatie in de leergemeenschappen 'Pioniers' en 'Leerlabs' wordt gewerkt aan innovatie. Met Agrofood en Biobased heeft Curio een practoraat, dat steeds beter wordt gevonden door bedrijfspartners. Binnen dit practoraat worden samenwerkingen structureler en wordt de borging in het curriculum duidelijker geagendeerd. In dit practoraat doen studenten ervaring op met onderzoekend leren en werken. Er zijn twee practoraten in oprichting: Klimaatpositief gebouwde omgeving en Digitale didactiek. Er is een practoratenplan opgesteld en er is een projectleider aangesteld. Het streven is om in 2027 vijf practoraten ingericht te hebben.

In het verslagjaar is een onderzoeksnetwerk ontstaan met NRO en Kennispact. Ook wordt gewerkt aan een gestructureerde samenwerking met partners in de regio zoals Mindlabs en Avans. Een voorbeeld is het leerproject 'Het groene huis' van de sector voedsel, groen en gastvrijheid. Dit huis in de schooltuin wordt een onderzoeksobject waar we met allerlei vormen van dak- en gevelgroen gaan experimenteren (samenwerking Avans en de sector techniek en technologie). Dit leidt tot een kruisbestuiving met het hbo en tot meer diepgang en kwaliteit in de mbo-onderzoeksvaardigheden.

Samen met andere scholen en de gemeente Breda zijn we partner in het Urban Living Lab Breda. Vanuit dit samenwerkingsverband werken studenten van de sector start en de sector voedsel, groen en gastvrijheid aan maatschappelijke vraagstukken zoals duurzaamheid en leefbaarheid. Daarnaast participeren we in de Skillswedstrijden. De sector zorg en welzijn legt extra focus op talentontwikkeling door inzet van een talentteam en peercoaches.

4.2 Agenda beroepsonderwijs West-Brabant

Goed opgeleide vakmensen zijn nodig en dragen bij aan een gezonde, krachtige economie. Hoe maak je werk van sterk beroepsonderwijs dat antwoord geeft op de regionale vraagstukken en de transities in energie, zorg en techniek? Met Curio als grote initiatiefnemer trekken sinds 2018 beroepsonderwijs, bedrijfsleven en overheden hierin samen op in de 'Agenda Beroepsonderwijs West-Brabant' (www.agendabowb.nl). Een programma met zestien gemeenten, vo, mbo en hbo dat gekoppeld is aan transities én sectoren.

4.2.1 Ambitie

Kom tot een strategische Beroepsonderwijsagenda voor West-Brabant die is afgestemd op de "economische, innovatie- en maatschappelijke agenda('s)".

Een onderwijsagenda die:

- antwoord geeft op de belangrijkste regionale vraagstukken en daar focus in aanbrengt;
- aansluit en richting geeft op de economische, innovatie- en maatschappelijke transitie's;
- inhoudelijk aansluit op de relevante sectoren in de regio en combinaties ervan (cross sectoraal);
- als een puzzelstuk onderdeel uitmaakt van andere relevante regionale agenda's;
- aansluit op andere relevante landelijke agenda's, zoals de aangekondigde 'brede kaderbrief over het mbo' namens het kabinet, en provinciale agenda's.

4.2.2 De opbrengsten van de agenda als katalysator in 2023:

- De Agenda Beroepsonderwijs is in andere regionale agenda's (RWB, VNO/NCW, REWIN en Economic Board) concreet opgenomen. Voor Curio betekent dit dat zij, via het programmateam van de Agenda Beroepsonderwijs, goed aangesloten blijft bij de triple helix partners en gezamenlijke regionale vraagstukken.
- Er wordt meer verbinding gemaakt met de gemeentelijke politiek in de vorm van speciale bijeenkomsten voor raadsleden. In 2023 is de eerste (pilot)bijeenkomst uitgevoerd waarin de raadsleden van de Brabantse Wal meegenomen zijn in de ambities en doelstellingen van de Agenda. Curio heeft zich hierbij als belangrijke speler gepresenteerd o.a. met de vmbo-mbo challenges, samenwerking met het voortgezet onderwijs in de regio én met het HBO (Avans).
- Curio heeft samen met Avans de ambitie om de arbeidsmarkt in West-Brabant de komende jaren te voorzien van voldoende gekwalificeerde vakmensen, specifiek voor de grondstoffen-, landbouw- en voedsel-, en energietransitie. Hierbij is het de ambitie om verschillende doelgroepen te bereiken en deze van de benodigde kennis en vaardigheden te voorzien. Deze doelgroepen omvatten jongeren, huidige medewerkers in de fossiele industrie (leven lang ontwikkelen), zij-instromers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Curio heeft in 2023 in samenwerking met Avans een Just Transition Fund subsidie binnengehaald ter waarde van 2,1 miljoen euro (met nog een co-financiering van 2,1 miljoen euro om bovengenoemde ambitie te helpen realiseren).
- Op het gebied van Leven Lang Ontwikkelen heeft Curio meegedaan aan een inventarisatie van de LLO-strategieën van de onderwijsinstellingen Avans, BUAs en Curio zelf. Dit heeft geleid tot meer inzicht in elkaars LLO-strategieën en tot meer samenwerking op dit terrein. Uitkomsten van een regionaal LLO onderzoek onder het MKB zal Curio nog meer input geven om te komen tot een gezamenlijke regionale LLO-strategie. De basis hiervoor is in 2023 voor gelegd.
- Het werken met een aanbod van 15 actuele vraagstukken (challenges) vanuit echte opdrachtgevers, deze vormen het uitgangspunt om de verbinding vmbo-mbo te versterken. Bedrijfsleven, instellingen, overheden, maatschappij en vervolgonderwijs zijn hierbij de opdrachtgevers. De vraagstukken hebben betrekking op bijvoorbeeld: plantbased,

woningbouw, zorg, onderwijs, klimaat, energie, veiligheid, kinderopvang en de digitale transitie. Doel daarbij is: Leerlingen beter voor te bereiden om te komen tot een meer gefundeerde keuze voor en de daadwerkelijke overstap naar het mbo. Curio wil alle leerlingen in het vmbo praktische en realistische ervaring laten opdoen in en buiten de school.

- Gestimuleerd door de Provincie is in Brabant het “Lerend netwerk campussen & hybride leeromgeving” opgericht en geactiveerd. In een lerend netwerk worden doelbewust kennis en ervaringen uitgewisseld over een bepaald kennisgebied, in dit geval de ontmoetingsplaatsen van de hybride leeromgevingen. Curio maakt hier als vaste partner deel vanuit en is regelmatig gastheer op een van haar leeromgevingen.
- Op donderdag 8 juni 2023 nam Curio een rol in tijdens de Onderwijs-Arbeidsmarkttop in Tilburg, waar het centrale thema 'Krapte is kiezen' was. De bijeenkomst leverde vier essentiële bouwstenen op voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt in Brabant. Curio deelde haar visie op onderwijs en arbeidsmarkt op het podium en deelde tevens kennis en ervaringen in parallelsessies. Hiermee leverde Curio namens de Agenda Beroepsonderwijs een waardevolle bijdrage aan het versterken van de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de regio.
- Structurele communicatie (community building) via www.agendabowb.nl , kwartaal nieuwsbrief en wekelijkse berichten op de LinkedIn pagina <https://www.linkedin.com/company/agendabowb/> met veel berichten waarin Curio wordt gepresenteerd
- Een jaarlijks mijlpalenplan waarin Curio in elke programmalijn (hieronder toegelicht) actief aan bijdraagt.

Door de agenda versterkt Curio haar positie en netwerk door actieve deelname in verschillende overlegorganen (zie hierboven) en participatie in nieuwe triple helix- en energietransitie projecten.

4.2.3 Agenda Beroepsonderwijs en de kwaliteitsagenda

De agenda bestaat ook uit projecten vanuit de kwaliteitsagenda van Curio. Het team Onderwijs en Kwaliteit van Curio stemt jaarlijks met het programmateam van de Agenda Beroepsonderwijs af welke projecten uit de kwaliteitsagenda gekoppeld worden aan de Agenda. Daarmee heeft de output van de kwaliteitsagenda een direct positief effect voor de agenda van de regio West-Brabant.

5 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

5.1 Algemeen

In de zomer van 2021 heeft de medezeggenschap ingestemd met een Curio breed NPO-plan ten behoeve van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Dit plan dient als kapstok waaraan de verschillende sectoren acties gefinancierd uit het NPO, het inhaal- en ondersteuningsprogramma (IOP) en de werkdruggelden (Extra handen voor de klas) hebben opgehangen en hebben samengevoegd. Deze extra beschikbaar gestelde middelen hebben een incidenteel karakter en worden ingezet om covid-19-gerelateerde achterstanden bij studenten en leerlingen te bestrijden. Dit betreft achterstanden op cognitief vlak, maar ook op het gebied van sociaal-emotioneel welbevinden. Deze achterstanden zijn per sector in kaart gebracht in een schoolscan. Interventies zijn per sector of per onderwijseenheid gekozen passend bij de gemaakte analyse en op basis van de door de Rijksoverheid beschikbaar gestelde adviezen en suggesties.

In deze paragraaf leggen we in lijn met de eisen gesteld door de Rijksoverheid verantwoording af over de besteding van deze middelen en over de voortgang van de gemaakte plannen. Aanvullend legt het bestuur terugkerend verantwoording af aan medezeggenschap.

Er zijn weinig significante wijzigingen ten opzichte van vorig jaar. Het onderwijs heeft volledig fysiek doorgang kunnen vinden en eventuele cognitieve achterstanden vallen relatief mee. De afgelopen periode is wederom gebleken dat problemen op sociaal-emotioneel vlak hardnekkig zijn.

Op het gebied van praktijkvaardigheden is het beeld positief bijgesteld: bij sommige opleidingen was of is er geen sprake (meer) van een achterstand qua praktijkvaardigheden.

5.2 Voortgang per Curio-sector

5.2.1 Economie en ondernemen

Algemeen

Het directe effect van “meer handen” in het onderwijs is direct merkbaar voor de student. Vooral voor studenten met een leerachterstand maakte de extra ondersteuning het mogelijk de opleiding met succes voort te zetten of met een diploma af te ronden.

Gezien de achterstanden die zijn ontstaan door de covid-19-pandemie (online lessen en sterke afname van de contacttijd), verwachten wij dat de schade bij de huidige studenten hoog zal blijven. Dit loopt naar verwachting ook de komende jaren door als we te maken krijgen met studenten die in de vooropleidingen te maken hebben gehad met de effecten van covid-19-beperkingen en die soms met onvoldoende niveau op het mbo zijn gekomen. Dit kan de komende jaren tot vervroegde en verhoogde uitval op het mbo leiden.

Het stopzetten van de NPO-gelden voor het mbo zal een negatief effect hebben op het voorkomen van uitval in de komende jaren.

De extra impuls om met de NPO-gelden sociale activiteiten met en tussen studenten te bevorderen was nodig om de mindset bij studenten om te buigen. Deze veranderende mindset is een groot aandachtspunt voor de komende jaren. Studenten nemen sneller en impulsiever beslissingen en dat uit zich in verzuim en in besluiten om voortijdig de opleiding te verlaten. Dit zal uiteindelijk leiden tot slechtere onderwijsresultaten.

Resultaat

De activiteiten vanuit de NPO-gelden die in schooljaar 2022-2023 zijn gestart, zijn voor een deel voortgezet in de eerste helft van schooljaar 2023-2024. De NPO-gelden zijn gebruikt om extra formatie te besteden aan extra begeleiding in de reguliere lessen. Daardoor kon met kleinere groepen gewerkt worden. Dit komt ten goede aan de ontwikkeling van de studenten die vragen om extra begeleiding/ondersteuning bij het verwerken van de leerdoelen.

Ook zijn activiteiten bekostigd die ten goede komen aan het welbevinden van de studenten: groepsactiviteiten met een positief effect op het sociale klimaat binnen de klassen en de school.

Deze activiteiten zijn niet als afgerond te beschouwen omdat dit continu een spanningsveld is tussen noodzaak en de beschikbare middelen. Vanuit NPO is er geen bekostiging meer voor dit soort activiteiten; voor financiering zal naar andere mogelijkheden moeten worden gezocht.

Student

De student kreeg precies in de periode waarin normen en waarden worden gevormd en waarin leren binnen een sociale context van belang geconfronteerd met online leren en eigen verantwoordelijkheid nemen. Ook diegenen met sociaal-emotionele problemen kregen door de covid-19-pandemie mogelijk niet de ondersteuning die in een normale schoolsituatie wel was geboden. De gevolgen daarvan zijn merkbaar. Docenten ervaren een minder gedisciplineerde student met een gedaalde studieverantwoordelijkheid en met minder betrokkenheid met de opleiding. Er is sprake van toegenomen faalangst en depressieve gevoelens. Ook de komende jaren zullen passende maatregelen nodig zijn.

Medewerker

De behoefte aan extra middelen blijft bestaan. Met het herstructureren van de ondersteuning en begeleiding en daarbij het opnieuw opzetten van het mentoraat in alle teams, zullen we alert moeten blijven op een toenemende vraag naar extra ondersteuning. Tot nu toe was deze opgenomen in het NPO-sectorplan in samenwerking met de ondersteuningscoördinatoren. We zullen fluctuaties in de ondersteuningsvragen, verzuimcijfers en uitvalcijfers moeten blijven monitoren en daar het beleid en de interventies op afstemmen.

5.2.2 Techniek en technologie

Algemeen

Extra ondersteuning in de vorm van extra (taal)lessen en individuele instructie en begeleiding hebben direct een groot effect. Studenten met een leerachterstand worden direct geholpen en kunnen de studie verder met succes doorlopen. Daarnaast geeft de uitvoering van de nieuw ontwikkelde methodiek van begeleidingsgesprekken een positief effect. Er zijn nog steeds studenten die deze intensievere begeleiding nodig hebben en er wordt gekeken hoe deze begeleiding voort te kunnen zetten. De docentcoach is een succes: de inzet van deze functie wordt als heel positief ervaren. Dit is inmiddels opgenomen in het Curio-functienetwerk. Ook de administratieve ondersteuning werd positief ervaren. Hierdoor konden docenten zich richten op de primaire taken.

Resultaat

De NPO-gelden zijn gebruikt om extra formatie in te zetten op verschillende interventies. Er is veel extra ondersteuning ingezet voor studenten in de vorm van extra (taal)lessen en individuele instructie en begeleiding. Hierdoor hebben studenten achterstanden kunnen inlopen. De docentcoach is ingezet om startende docenten en docenten in opleiding te begeleiden. Dit geeft een positief effect aan de ontwikkeling van de docent en de kwaliteit in de klas. Ook is er een extra technisch onderwijsassistent ingezet. Hierdoor hadden docenten meer tijd voor groepen studenten en is er een extra punt voor vragen en ondersteuning. Er is veel ingezet op extra begeleiding van de studenten. Er is een systeem voor begeleidingsgesprekken ontwikkeld. De begeleidingsgesprekken hadden een zeer positief effect op de studenten met extra aandacht voor studenten die dat nodig hadden. Voor administratieve handelingen is ook extra formatie ingezet, zodat docenten meer tijd en aandacht kregen voor primaire taken.

Student

Binnen de studentpopulatie worden momenteel twee groepen gezien. De ene groep is moeilijk te motiveren, is mondiger, toont een minimale inzet, kan niet meer leren en is minder sociaal. Ook worden grotere psychische, sociale problemen gezien en vormen geldproblemen een grotere rol. Problematiek met thuissituaties groeien boven het hoofd en de tweedelijns-ondersteuning wordt vaker ingezet. Bij de andere groep zijn geen klachten.

Medewerker

Medewerkers hebben onvoldoende tijd en middelen om met deze problematiek om te gaan. Er wordt veel werkdruk ervaren. Er moeten veel lessen gegeven worden en meer begeleiding aan studenten, er zijn veel vacatures en er zijn veel zij-instromers en kleinere klassen.

5.2.3 Voedsel, groen en gastvrijheid (VGG)

Algemeen

In de eerste helft van het jaar bleef de besteding van de NPO-gelden achter. Daar is een NPO-coördinator voor benoemd waarna de benutting beter verliep. De inzet van drie docentencoaches was succesvol. Zij hebben een aantoonbaar positief effect. De begeleiding van jonge startende docenten is nu ook beter ingebed. Er is nog steeds problematiek op het gebied van sociale ontwikkeling en maatschappelijke normvervaging. Daarop wordt nog geïnvesteerd vanuit de resterende NPO-middelen.

De middelen zijn doelmatig besteed en we zijn tevreden over de effecten daarvan.

Het is gelukt om de besteding evenredig over onze teams te verdelen en dat is goed gelukt. Er is veel tijd en energie in het positieve groepsklimaat gestoken.

- Resterende middelen die in 2024 nog besteed kunnen worden, worden inhoudelijk ingezet (werkdrukverlichting en positief groepsklimaat), denk aan cursussen (sociale omgangsvormen), jezelf presenteren/ persoonsvorming en werkdrukverlichting in de teams.

Resultaat

De middelen zijn ingezet om het onderwijs ruimte te geven om te werken aan het studentenwelzijn. Er zijn activiteiten ontplooid waarbij het welbevinden en het positieve groepsklimaat in de klas centraal stonden. Bij aanvang van het schooljaar zijn activiteiten georganiseerd gericht op de goede en warme landing van nieuwe studenten. Ook voor de hogere leerjaren zijn er bij aanvang van het schooljaar activiteiten georganiseerd om ze welkom te heten en de start van het schooljaar makkelijker te laten verlopen. Dit bevorderde het welbevinden van de student en de cohesie in de lesgroepen, waardoor de sfeer aantoonbaar werd verbeterd. Het leren wordt daarmee ook leuker voor onze studenten. Dat leverde een positieve bijdrage die gedurende het schooljaar rendeert. Het streven is om ook in de toekomst te blijven investeren in een positief groepsklimaat bij de start van het schooljaar. Medio 2023 is een docentencoach aangesteld die benaderd kan worden bij pedagogisch-didactische uitdagingen en ontwikkelpunten. Besloten is deze inzet te vergroten en de komende jaren te continueren. Bij de Hospitality opleidingen is een ondersteuningsteam ingezet en zijn middelen ingezet op werkdrukverlichting.

Student

Met de meeste studenten gaat het goed. Studenten in leerjaar 1 hebben hun plek gevonden en de zittende studenten hebben de studie na de zomervakantie weer opgepakt. Na de zomer bleek er veel animo om groepsactiviteiten te ontplooiën. Er is weinig casuïstiek en het aantal klachten is op een normaal niveau.

Medewerker

De BPV-docenten hebben extra facilitering gekregen om de begeleiding en de beoordeling van de BPV beter uit te zetten en te borgen binnen het team. Leidend hierbij is de visie "Beoordelen in de BPV" zoals de sector deze hanteert binnen de BPV. De transitie naar de nieuwe begeleidingsstructuur is afgerond en wordt nu verder geoptimaliseerd. Punt van zorg is de steeds grotere zorgvraag en de daarmee samenhangende druk op het ondersteuningsteam. De zorgvraag is vaak dusdanig complex dat dit de expertise van een docent overstijgt. Een aantal collega's heeft de cursus didactisch coachen gevolgd.

5.2.4 Zorg en welzijn

Algemeen

Het verzuim is hoog, evenals de studieuitval. Er wordt ingezet op begeleiding en het contact zoeken met de student. Daarmee is sneller in beeld wanneer een student een probleem heeft of niet op zijn/haar plek zit. Steeds meer horen we van studenten terug dat ze moeten werken om bij te dragen aan de financiële thuissituatie.

Resultaat

Alle acties die per team waren bepaald zijn uitgevoerd. Het welbevinden van de student blijft een issue. Er gaan veel docenturen naar de begeleiding van de individuele student. Dit gaat ten koste van

de ontwikkeling in het onderwijs. De groep is te groot om dit probleem goed te beheersen. De begeleiding van studenten kost veel tijd, omdat er meer studenten zijn die begeleiding nodig hebben en omdat de problematiek meervoudig en complexer is.

Student

Sociaal-emotioneel gerelateerde problemen komen steeds vaker voor en de problemen zijn groter. Dit vraagt meer begeleiding, een goede afstemming tussen de eerste-, tweede- en derdelijnszorg en het scheppen van de juiste verwachtingen (wat kunnen we aan begeleiding bieden).

Medewerker

Medewerkers hebben onvoldoende tijd en middelen om met deze problematiek om te gaan. De vraag is wat de opdracht van het onderwijs in deze is. We kunnen niet de zorg bieden die door externe partijen – die met een personeelstekort kampen – verzorgd dient te worden.

De sector zorg en welzijn is per 31 juli 2023 gestopt met het inzetten van NPO-middelen.

5.2.5 Start

Algemeen

Overkoepelend was het lastig om de personeelstekorten op te lossen en te kunnen beschikken over voldoende geschikt personeel. De extreme groei van anderstalige leerlingen vroeg om extra (taal)kennis en om nog meer flexibiliteit.

Resultaat

Het grootste gedeelte van de interventies werd volgens plan uitgevoerd. De sector Start bestaat uit verschillende onderdelen met verschillende interventies. Hieronder volgt een korte toelichting per onderdeel.

Vanuit **Start Algemeen** is gewerkt aan de volgende speerpunten.

- **Doorontwikkeling van taal verhogende methodieken.** Er is gewerkt aan nieuwe methodieken. Denk hierbij aan een training ‘taal op de werkvloer’, korte cursussen in het kader van werknemersvaardigheden, zoals ‘moeilijke brieven’ en aan de training ‘ondersteuning nt2 leerlingen voor onderwijsassistenten’. Het aanbod is hierdoor breder geworden en sluit aan op de ontwikkelbehoeften van deelnemers.
- **Verdere implementatie van blended leren.** Er zijn medewerkers getraind in effectief (samen)werken op het gebied van digitalisering. Hierdoor zijn medewerkers beter in staat aan te sluiten op de veranderende behoeftes van leerlingen, cursisten en studenten.
- **Het Curio stagebureau.** Het stagebureau is een door en voor Curio studenten gerunde afdeling. Het biedt studenten van Curio de mogelijkheid om stage te lopen binnen de organisatie van Curio. Deze afdeling was tijdens de corona-periode extra nodig, maar heeft in 2023 ook veel studenten geholpen bij het organiseren van een beschermde, geaccrediteerde stageplaats.

In 2024 wordt met de resterende NPO-middelen ingezet op de doorontwikkeling van bovengenoemde speerpunten.

Vanuit **Start Entree en Mbo Breed** is gewerkt aan de volgende speerpunten.

- **Taal verhogende methodieken.** In verband met de extreme groei aan anderstalige studenten is hier in 2023 extra op ingezet. De bijbehorende activiteiten hebben geresulteerd in een beter taalniveau.
- **Inzet extra personeel.** Het extra ingezette personeel heeft in 2023 ingezet op meer een op een begeleiding voor studenten en de uitwerking van specifieke projecten, zoals het organiseren van een bedrijvenfestival.
- **Ondersteunend materiaal voor studenten.** Er is in 2023 ingezet op de aanschaf van ondersteunend materiaal voor studenten. Hierdoor werden zij in staat gesteld om te leren met digitale methodes.

- **Gezamenlijke activiteiten.** In 2023 zijn diverse activiteiten rondom sport en cultuur georganiseerd. Ook is er ingezet op extra voorlichting en gastlessen waardoor het zelfvertrouwen en de mentale gezondheid van studenten en docenten is gegroeid.

In 2024 wordt met de resterende NPO-middelen voor Entree en Mbo Breed enkel ingezet op de organisatie van gezamenlijke activiteiten.

Vanuit **Start Vavo** is gewerkt aan de volgende speerpunten.

- **Vavo Startklas.** Sinds 2021 biedt Curio Vavo de Startklas aan. Hierin worden uitvallers uit het mbo voorbereid op een havo-opleiding. Hiermee wordt de vsv teruggedrongen. Tijdens de eerste helft van 2023 is vanuit NPO gelden aan 11 Mbo-leerlingen de Vavo startklas aangeboden.
- **Extra docenten voor kleinere klassen.** Tijdens de eerste helft van 2023 zijn de scheikunde en natuurkunde klassen onderverdeeld in twee kleinere klassen. Daarnaast is extra ingezet op begeleiding rondom de profielwerkstukken en wiskunde. Ook is er extra examentraining georganiseerd. Deze activiteiten hadden als resultaat voor de leerlingen een grotere kans op het behalen van een diploma en/of startkwalificatie.

In 2024 wordt met de resterende NPO-middelen voor Vavo mogelijk nog een oriëntatieprogramma aangeboden aan studenten die twijfelen over de vervolgstap.

Vanuit **Start Praktijkschool** is gewerkt aan de volgende speerpunten.

- **Investerings duurzaamheid, praktijklokalen en digitalisering.** In 2023 zijn diverse duurzame investeringen gedaan bij de Praktijkschool. Hierdoor worden meer keuze-delen aangeboden en is ingezet op het verbeteren van de kwaliteit van de lessen. Hierdoor wordt een goede basis gerealiseerd, gericht op bestendige uitstroom en sluiten de lessen aan op de wensen van de arbeidsmarkt. Ook is er ingezet op het verduurzamen van de school om de bewustwording rondom maatschappelijke vraagstukken te vergroten.
- **Extra personeel en sociale emotionele ontwikkeling.** Door in 2023 extra personeel in te zetten, is de werkdruk van medewerkers verlaagd en worden de leerlingen sneller geholpen bij vraagstukken. Dit heeft effect op het welbevinden van docenten en leerlingen. Ook heeft dit effect op de rust in de school, door de juiste expertise in te zetten.

In 2024 wordt vanuit de resterende NPO-gelden voor de Praktijkschool enkel nog ingezet op extra personeel.

Vanuit **Start ISK** is in 2023 gewerkt aan het volgende speerpunt.

- **Extra personeel.** Door het inzetten van extra personeel is in 2023 getracht het welbevinden van de ISK-leerlingen te vergroten, de klassenomvang in verband met de extreme groei te borgen en om preventief in te springen om leerachterstanden te voorkomen.

In 2024 wordt met de resterende NPO-middelen ingezet op het doorzetten van bovengenoemd speerpunt.

Vanuit **Start ISK nieuwkomersgeld** is vrijwel niet gewerkt aan de beschreven plannen door de grote toestroom van ISK-leerlingen.

Onderstaand lichten we de toename van het studentenaantal vanaf 2021 toe.

	Breda normaal	TNV*	AMV**	BOZ	Totaal	Breda totaal
Gem 2021	253	0	0	173	426	253
Gem 2022	385	0	0	271	656	385

Gem 2023	480	0	0	315	795	480
Gem 2024	529	89	298	316	1.233	916
Gem 2025	678	47	419	400	1.544	1.144

*Tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen

** Alleenstaande minderjarige vreemdelingen

De focus lag hierdoor op doorgang geven aan het onderwijs. Het was niet altijd mogelijk om tussentijds snel personeel in te zetten, waardoor flexibiliteit gevraagd werd van het beschikbare personeel. Hierdoor was er in 2023 onvoldoende capaciteit beschikbaar om extra activiteiten buiten het reguliere programma aan te bieden. Ook niet alle gewenste investeringen in en rond de gebouwen zijn in 2023 uitgevoerd. De extreme groei resulteerde in extra gebouwen en verhuizingen. Hierdoor zijn deze plannen ook uitgesteld.

In 2024 en 2025 worden de resterende ISK-nieuwkomersgelden ingezet om de plannen alsnog uit te voeren.

Student

De resultaten van de tevredenheidsonderzoeken en klankbordgroepen in 2023 geven aan dat de leerlingen en studenten zich over het algemeen veilig voelen. Op veel domeinen scoren we met de sector Start scholen boven de landelijke benchmark. Problemen rondom het vinden van stages, achterstanden op taalniveau en de beschikbaarheid van digitale middelen, die zich extremer in de corona-periode voordeden, zijn in 2023 kleiner geworden. Het organiseren van gezamenlijke activiteiten en trainingen draagt bij aan de mentale gezondheid van leerlingen en studenten.

Medewerker

De inzet van extra personeel draagt gedeeltelijk bij het voldoen aan de (toenemende) vragen van de studenten, leerlingen en cursisten. Het aantal deelnemers bij de sector Start is door de maatschappelijke ontwikkelingen (flink) gestegen, hierdoor blijft het een uitdaging om (tussentijds) voldoende en geschikt personeel te vinden. De spanning tussen werken met forse instroom en ook voldoen aan alle eisen en verbeterwensen blijft een uitdaging. In 2023 zijn op verschillende scholen trainingen aangeboden aan het personeel. Ook zijn er acties ingezet vanuit de resultaten van het medewerkers-tevredenheidsonderzoek. Er zijn daarnaast stappen gezet om (betere) managementinformatie te ontsluiten om preventiever te kunnen anticiperen op risico's. Deze ontwikkelingen worden in 2024 verder voortgezet.

5.2.6 Vmbo

Algemeen

Het gebrek aan voldoende (bevoegd) personeel is een risico. Het blijft lastig om personeel te werven. De risico's waar we mee te maken hebben spelen zich af op het gebied van cognitie en sociaal-emotioneel terrein. Deze factoren lopen door elkaar en zorgen voor complexe situaties. Vooral voor startende docenten is het lastig dat je met beide factoren te maken hebt.

Resultaat

In de eerste maanden van schooljaar 2022-2023 hebben alle vmbo-scholen interventies ingezet gericht op het laten landen van nieuwe leerlingen, het versterken van de groepsdynamiek en - op individueel vlak - het vergroten van het zelfvertrouwen en de mentale weerbaarheid. Binnen het vmbo zijn er meer dan 100 verschillende acties gedefinieerd over acht verschillende onderwijslocatie. Er is grote variatie in de typen interventies: van huiswerkklas tot de inzet van extra onderwijsassistenten.

Op de meeste locaties wordt ingezet op extra onderwijsassistenten om bij te spijkeren in de les en het mentaal welzijn van de leerlingen. Ook worden op veel locaties surveillanten tijdens de pauzes ingezet om het gevoel van veiligheid te verhogen.

De resultaten van de interventies zijn niet gemeten omdat er geen nulmeting is gedaan (was niet verplicht). We zien dat er door de NPO-gelden meer aandacht en zorg is voor de leerling met hun problemen en dat dit nu in een eerder stadium wordt gesignaleerd. Doordat we sneller kunnen inspelen op problematiek rondom de individuele leerling kan er eerder ingegrepen worden en wordt uitval voorkomen.

De meeste interventies ten aanzien van professionalisering van de teams lopen goed. Er wordt ingezet op pedagogisch en didactisch handelen. Per locatie zien we verschil in interventies gericht op de problematiek binnen de school. Op sommige locaties zijn deze meer gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in plaats van op hun cognitieve ontwikkeling.

Elke onderwijslocatie binnen het vmbo bekijkt waar behoefte aan is en hoe de beschikbare middelen binnen worden ingezet. Daarbij worden interventies geëvalueerd en wordt bekeken of het succesvol is. Daarnaast wordt door de onderwijsmanagers veel aandacht besteed aan het verduurzamen van de meest effectieve interventies. Deze worden geïntegreerd in de reguliere formatie of er wordt onderzocht hoe ze verduurzaamd kunnen worden in bijvoorbeeld de basisvaardigheden.

Student

Per locatie zijn er verschillen maar globaal blijven er problemen op het gebied van de sociale omgang. We proberen deze problemen in een vroegtijdig stadium te signaleren en zetten onderstaande interventies in:

- Afnemen van vragenlijsten over het sociaal/ emotioneel welzijn van de leerlingen. De mentor regelt aan de hand daarvan indien nodig meer begeleiding per student.
- Samenwerking met OpenDoor met activiteiten/ trainingen voor leerlingen met aandacht voor het welzijn.
- Extra aandacht en extra ondersteuning in lessen omdat het gevoel van sociale veiligheid bij leerlingen daalde.
- Inzet van surveillanten in de aula zodat er voldoende collega's aanwezig zijn tijdens de pauzes. Dit geeft een gevoel van veiligheid: leerlingen kunnen iemand aanspreken.
- Inzet van een dramatraject op één van de locaties in samenwerking met de gemeente en productiehuis. In dit traject is er aandacht en training voor leerlingen met betrekking tot verbale en non-verbale communicatie.

Deze interventies beogen de sociaal-emotionele gesteldheid van leerlingen positief te beïnvloeden. De scholen zoeken hierin de samenwerking met ketenpartners die veel expertise in huis hebben.

Medewerker

Docenten ervaren door de inzet van onderwijsassistenten minder werkdruk en kunnen meer aandacht geven aan leerlingen die iets extra's nodig hebben.

- Docenten hebben de mogelijkheid om zich te professionaliseren vanuit de NPO-gelden; er is een teambrede scholing geweest over Traumasensitief Onderwijs.
- Leerlingen gaan op één locatie naar een opvanglokaal als ze te laat komen of uit de les gezet worden. Leerlingen kunnen hier even zonder prikkels weer opladen om daarna weer terug te gaan naar de les. Dit ontlast de docent.
- Inzet docentcoaches voor pedagogisch/ didactisch handelen.
- Op een van de scholen loopt een traject van anderhalf jaar voor alle docenten met de training: De zes rollen van de leraar, dit gaat over: Gastheer, Presentator, Didacticus, Pedagoog, Afsluiter en Leercoach. Docenten krijgen na een intake een gepersonaliseerd traject over de zes rollen van de leraar.
- Docenten krijgen mentortraining leerlingbegeleiding

5.2.7 Ondersteunende diensten

In het kader van de reorganisatie van de ondersteunende diensten zijn ondersteunende medewerkers uit de sectoren veelal gepositioneerd bij de diensten (medewerkers front office, gedragswetenschappers, extra personele inzet om te bellen in geval van verzuim). Daardoor nam de NPO-gerelateerde formatie in de diensten toe. In december werd er binnen de diensten in totaal 1,0 fte ingezet (0,6 fte dienst medewerker en organisatie, 0.4 fte voor de dienst student en onderwijs).

De ondersteunende diensten zijn (met uitzondering van de projectleiding) op 1-9-2023 gestopt met het inzetten van NPO-gelden.

De ondersteunende diensten zijn (met uitzondering van de projectleiding) op 1-9-2023 gestopt met het inzetten van NPO-gelden.

5.2.8 Inzet medewerkers

Op peildatum 31 december 2023 werd er in totaal 36,80 FTE ingezet binnen Curio bekostigd vanuit het NPO. Vergeleken met augustus 2023 betekent dit een daling van 5,51 FTE (13,02%).

sector /dienst	inzet bepaalde tijd	inzet onbepaalde tijd	tijdelijke uitbreiding	totaal sector
economie en ondernemen	2,00	3,16	0	5,16
techniek en technologie	3,77	0,33	0,40	4,50
voedsel, groen en gastvrijheid	0,40	0,60	0	1,0
zorg en welzijn	0	0,18	0	0,18
start	9,61	5,88	0	15,49
vmbo	4,30	5,07	0,10	9,47
ondersteunende diensten	0,60	0,40	0	1,0
Totaal inzet contracten	20,68	15,62	0,50	36,80
Totaal inzet fte	36,80			

Afbouw NPO-formatie

Inzet van formatie op NPO-gelden is voor de sector vmbo en de sector start mogelijk tot en met schooljaar 2024-2025. Hier zijn extra gelden voor beschikbaar gesteld. Voor de mbo-sectoren is inzet van formatie op het restant NPO-budget mogelijk tot en met schooljaar 2023-2024. Voor de mbo-sectoren geldt dus geen ophoging van budget, wel mogelijkheid om het gespreid in te zetten.

De formatie bij de ondersteuning op NPO stopt met ingang van 1 september 2023.

Op dit moment wordt een deel van de NPO-formatie ingezet door medewerkers met een vast contract. Daar tegenover staat dat op vaste formatie medewerkers met een tijdelijk contract worden ingezet. De totale flexibele schil Curio breed is 26%. Sectoren geven aan op basis van de strategische personeelsplanning de toekomstige formatie te bepalen en hiermee ook rekening te houden dat de tijdelijke formatie op NPO gelden voor het mbo na schooljaar 2023/2024 uiterlijk stopt en voor het vmbo en start na schooljaar 2024/2025. Een deel van deze medewerkers/formatie kan doorstromen naar vaste formatieplekken daar waar door pensioneringen/verloop formatieruimte ontstaat. Blijft wel van belang om dit te blijven monitoren ook in relatie tot de afspraken in het formatiebeleid.

Uit de inventarisatie blijkt dat de afbouw goed wordt gemonitord en dat er wordt gestuurd op beëindigen van tijdelijke contracten c.q. met beleid doorzetten ervan. Met het beëindigen van de contracten vervallen meestal ook de extra werkzaamheden. Via de individuele- en teamjaartaken moet afgebakend worden dat afbouw van NPO-inzet niet tot extra werk voor vaste medewerkers en onderwijsteams leidt.

5.3 Financieel

In de tabel zijn de belangrijkste financiële gegevens van het NPO-programma zoals vastgesteld in het Curio breed NPO-plan (zomer 2021) weergegeven.

Sector/dienst	Budget 2023 Bestemmingsreserve (2021+2022)	Baten 2023	Realisatie FTE t/m dec 2023	Realisatie Out-of-pocket t/m dec 2023	Resultaat 2023 (nog te besteden)
economie en ondernemen	1276.525		1.193.939	27.102	55.484
techniek en technologie	661.593		498.831	385	162.377
voedsel, groen en gastvrijheid	343.990		91.310	76.079	176.601
zorg en welzijn	293.511		333.375	45.525	-85.389
Curio overstijgend**	-82.050	365.673	308.657	369.376	-394.411
start college	3.554.979	1.106.592	746.086	187.339	
start nieuwkomers			13.518	186.586	
Start totaal	3.554.979	1.106.592	759.604	373.924	3.528.042
vmbo	3.836.992	2.811.679	2.663.646	22.053	3.962.971
Curio totaal	9.885.540	4.283.943	5.849.362	914.444	7.405.676

* Sector zorg en welzijn stopt 31-7-2023

**Subsidie jeugdwerkloosheid niet inbegrepen

Toelichting op bestemmingsreserve 2021 / 2022 / 2023

In bovenstaand overzicht is geredeneerd vanuit de begroting van het Curio NPO-plan. Voor het jaar 2023 worden voor het NPO-jaarbudget baten voor de sectoren vmbo en start/isk € 3.918.271 (Start: € 1.106.592 en vmbo € 2.811.679) beschikbaar gesteld.

De Curio-overstijgende kosten vormen een optelsom van inzet bij diensten die tot en met juli 2023 ook gedoogd was. Er zitten baten van Euro 365.673 in die ook terugkomen bij de out-of-pocket kosten. Dit is een deel NPO-budget dat Curio ontvangen heeft voor Graaf Engelbrecht wat in 2023 doorbetaald is aan Librèon.

Op basis van het voorstel voor resultaatbestemming zijn de negatieve bedragen in bovenstaande tabel niet ten laste van de bestemmingsreserve NPO gebracht, maar ten laste van de algemene reserve. Daarnaast zijn in bovenstaande tabel afschrijvingskosten meegenomen van investeringen die gedekt worden uit de NPO-bijdragen, deze kosten lopen niet via de bestemmingsreserve.

In lijn met het landelijke beeld zien we ook bij Curio een tijdsvertraging in de aanwending van de NPO-middelen bij het uitvoeren van het plan voor het wegwerken van onderwijsachterstanden bij leerlingen. Ook door de politiek is dit geconstateerd en hebben de mbo-instellingen t/m 2024 gekregen om deze middelen aan te wenden voor de uitvoering van de NPO-plannen. In de begroting 2023 en 2024 wordt aan de Curio sectoren en diensten in lijn met het Curio breed NPO-plan gevraagd de nog aan te wenden NPO-middelen in de deelbegroting NPO op te nemen.

6 Profiel

6.1 In cijfers

6.1.1 Personeel

In onderstaande tabellen wordt de personele bezetting weergegeven. Enkele ontwikkelingen:

Algemeen

- In het verslagjaar is de totale personeelsbezetting ten opzichte van 2022 met ca. 53 fte toegenomen naar 1892 fte (exclusief stagiaires). De toename is het grootst in de functiecategorieën OOP (+22 fte) en OOP-Z (+30 fte).
- In totaal werkt ruim 74% van het personeel in het primaire proces. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2022 (75%). De laatste jaren is dit percentage wel gestegen (2020: 72%). De lichte daling wordt veroorzaakt door de verschuiving vanuit de ondersteuningsstructuur zoals hieronder uiteengezet wordt.
- De gemiddelde leeftijd van het personeel is 45,5 jaar. De laatste jaren daalt deze leeftijd licht, met name door de uitstroom als gevolg van pensionering (2022: 46, 2021: 47).
- Het aandeel vrouwen steeg naar ruim 62% (2022: ruim 60%).

Effect NPO

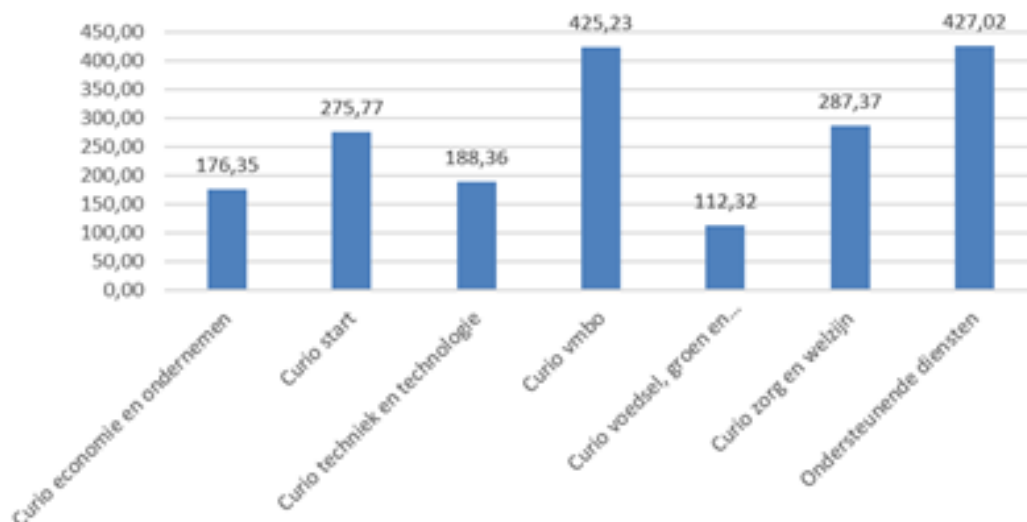
- De voornaamste reden van de toename van de functiecategorie OOP is de inzet van extra onderwijsondersteunend personeel op basis van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) binnen de diverse sectoren.
- De categorie OP is niet afgenomen; extra OP-personeel is aangetrokken met NPO-middelen (maar de afname door verschuiving naar begeleiding, ondersteuning en zorg is praktisch gelijk aan het extra aangetrokken personeel OP).
- Door relatief veel uitstroom als gevolg van pensionering, is er ook relatief veel nieuwe instroom. Deze instroom vindt primair plaats in een tijdelijk dienstverband. Daarnaast zorgt ook de tijdelijke inzet vanuit NPO-gelden voor een toename van tijdelijke contracten. De flexibele schil is derhalve toegenomen van ruim 22% in 2022 naar ruim 26% in het verslagjaar. Circa 3% daarvan betreft een tijdelijke uitbreiding op een vast dienstverband.

Effect implementatie visie op begeleiding, ondersteuning en zorg

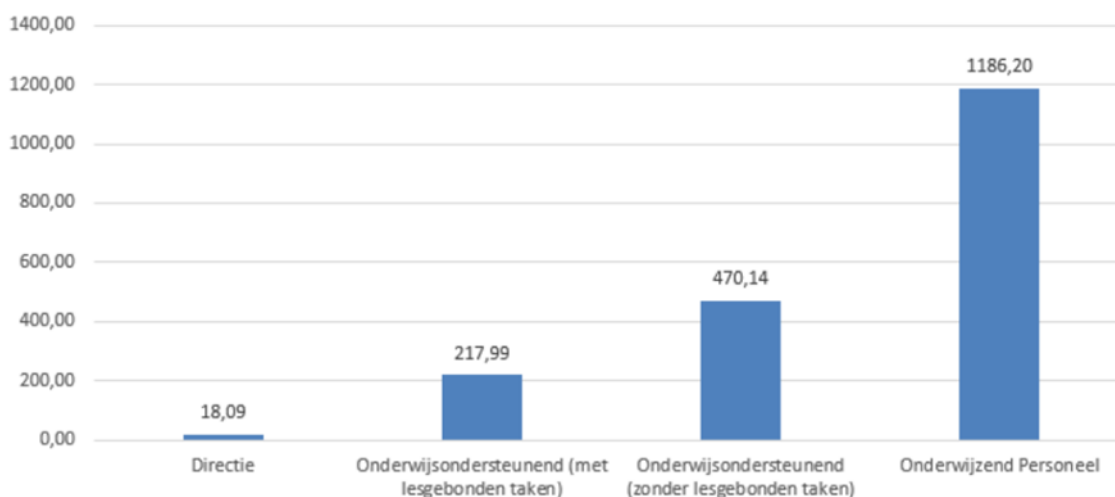
- De toename van het aantal fte binnen de functiecategorie OOP-Z komt met name door de overgang van medewerkers naar een OOP-Z functie binnen de ondersteuningsstructuur. Deze medewerkers waren voorheen ook werkzaam in de begeleiding en ondersteuning van leerlingen en studenten, maar dan vanuit een OP-functie. Met de nieuwe ondersteuningsstructuur zijn deze werkzaamheden ondergebracht binnen functies OOP-Z. Dit betreft dus feitelijk geen toename, maar een verschuiving vanuit met name de categorie OP.

Effect herinrichting diensten en reorganisatie

- In aanvulling daarop: de categorie OOP-Z is de laatste jaren afgenomen als gevolg van de reorganisatie van de ondersteunende diensten. Als gevolg hiervan is de formatie OOP-Z in de periode 2021 - 2023 afgenomen van 451 naar 367 fte. Het hieronder in de overzichten genoemde aantal OOP-Z bedraagt 470 fte. Dit komt omdat hierbij ook de onderwijsmanagers zijn meegeteld, die wel tot de categorie OOP-Z behoren, maar die niet onder de reorganisatie vielen. Dit betreft 56 fte. Daarnaast is de categorie OOP-Z zoals reeds uiteengezet uitgebreid vanuit de nieuwe ondersteuningsstructuur. Dit betreft 33 fte. De overige fte OOP-Z betreft extra tijdelijke inzet vanuit NPO-gelden en de Kwaliteitsagenda (14 fte). Dit brengt de totale formatie OOP-Z op 470 fte.

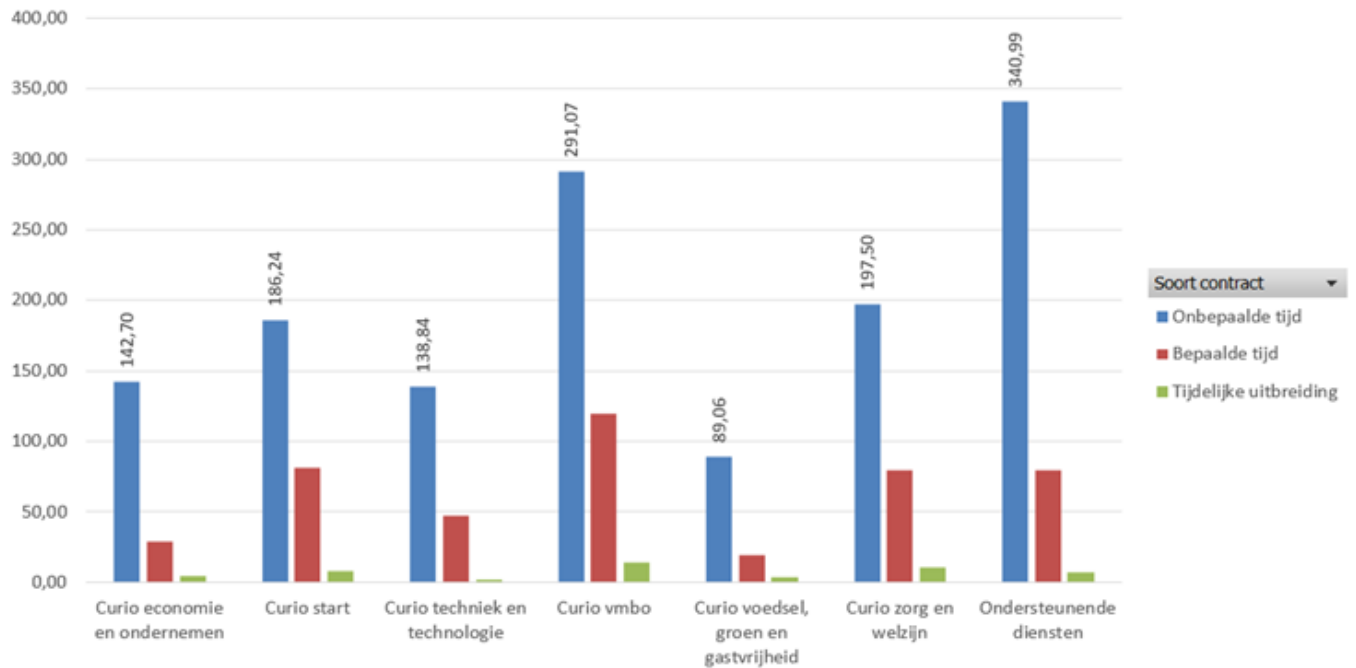

Personneelsbezetting 2023 in fte (per sector en ondersteunende diensten)

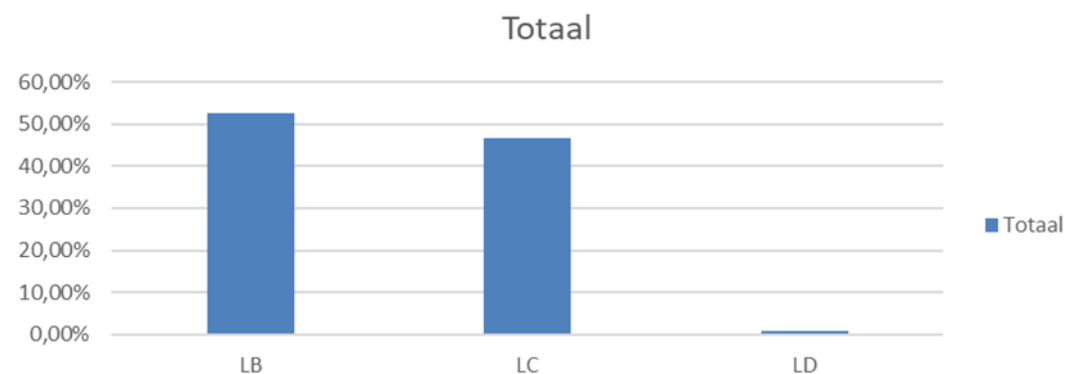

Verhouding naar functiecategorie in fte

Functiecategorie	Aandeel (%)
OP	62,7
OOP	11,5
OP+OOP (primair proces)	74,2
OOP-Z	24,8
DIR	1,0
OOP-Z+DIR (ondersteuning)	25,8

Verdeling vast en tijdelijk dienstverband in fte per sector/ondersteunende diensten.

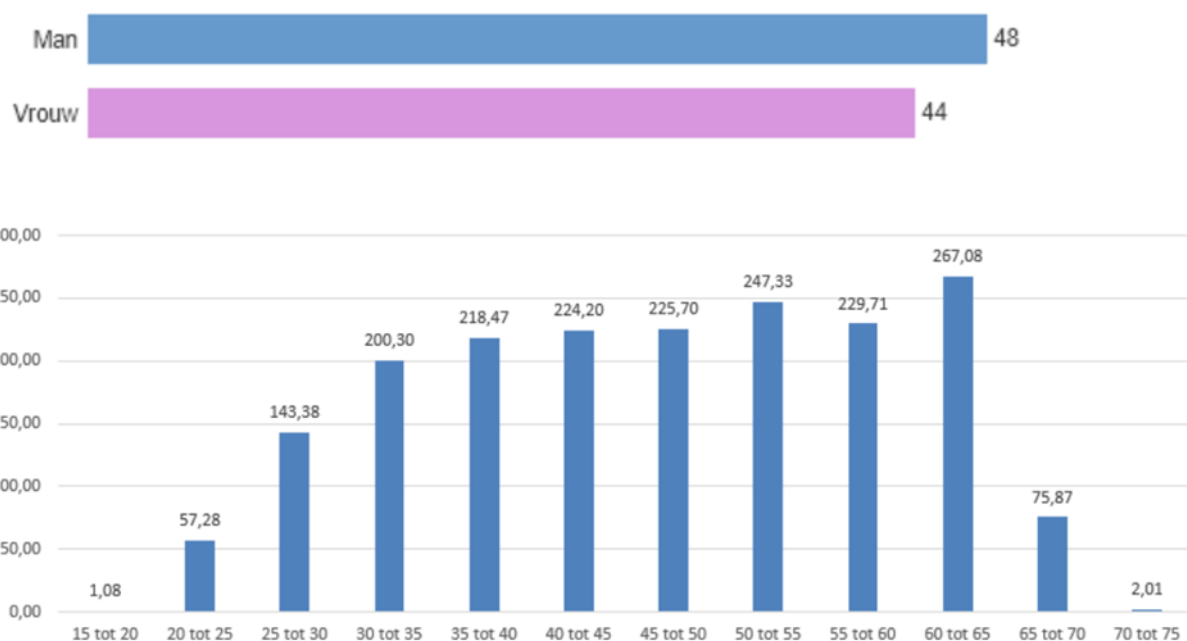

Functie-/salarismix in fte

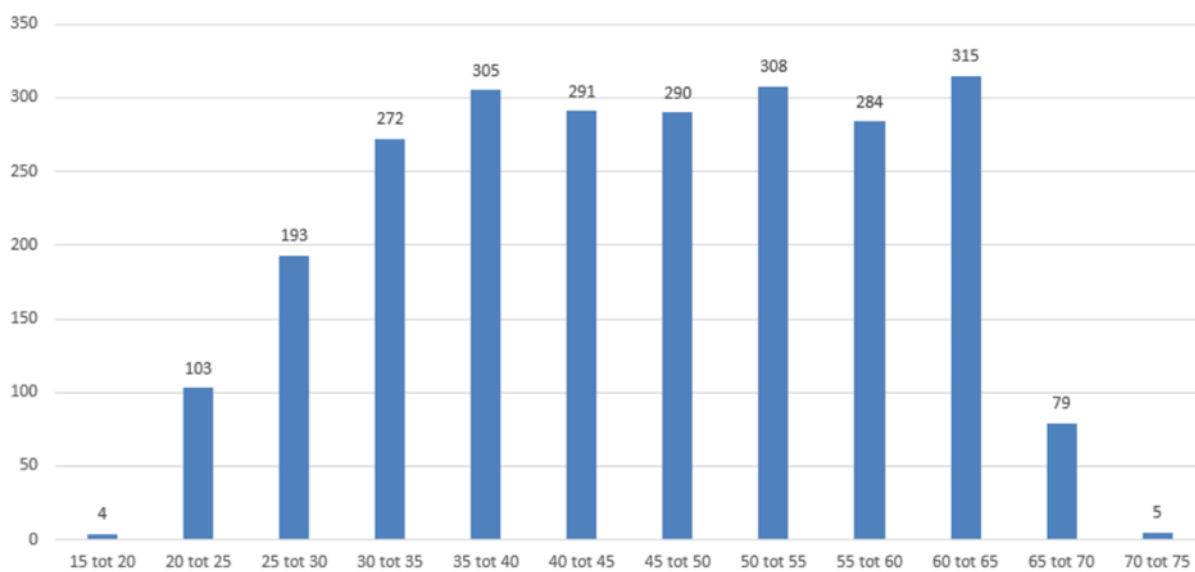
Bovenstaande grafiek geeft de verdeling weer in fte over de functieschalen van docenten. Binnen het mbo en vmbo zien we dat het grootste aandeel bestaat uit docenten in de LB-schaal (ca. 53%), ca. 46% heeft een LC-schaal en 1% een LD-schaal. Ten opzichte van 2022 is het aandeel LB ca. 2% gestegen en het aandeel LC daarmee 2% gedaald. De reden is dat er relatief veel LC-docenten vanwege pensionering uit dienst zijn getreden. Daarnaast zijn er veel (vaak tijdelijke) docenten ingezet in verband met extra instroom bij ISK en NPO-gelden. Dit zijn voor het grootste deel LB-docenten. Curio stimuleert op basis van de strategische personeelsplanning loopbaanontwikkeling van docenten van LB naar LC. In 2023 hebben ca. 50 docenten promotie gemaakt van LB naar LC.

Functie/schaal	Aandeel (%)
Docent LB	53
Docent LC	46
Docent LD	1

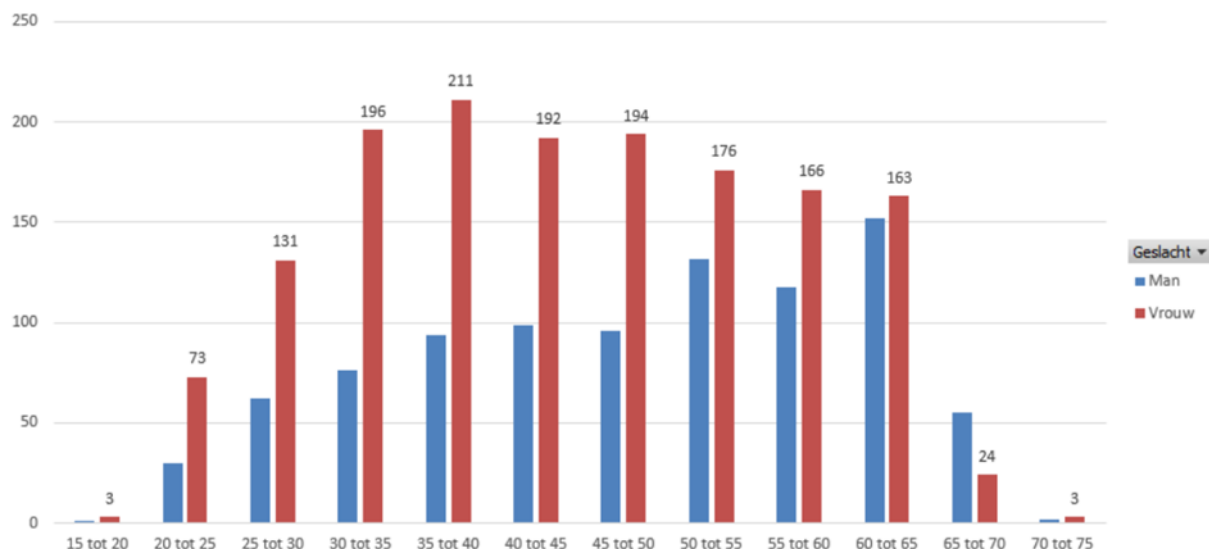
Wat is de gemiddelde leeftijd per geslacht?

Verdeling over leeftijdsgroepen in fte

Verdeling over leeftijdsgroepen in medewerkers

Verdeling medewerkers over leeftijdsgroepen, onderverdeeld in man/vrouw

6.1.2 Onderwijs vmbo/mbo

Leerlingaantallen vo:

Leerlingaantallen Curio vo/vmbo-scholen	2023	2022	2021	2020	2019
Curio isk Bergen op Zoom	360	285	140	232	125
Curio isk Breda	575	558	265	141	231
<i>Totaal Curio isk Internationale Schakelklas</i>	<i>935</i>	<i>843</i>	<i>405</i>	<i>373</i>	<i>356</i>
Curio praktijkschool	354	335	356	334	350
<i>Totaal vo sector Start</i>	<i>1289</i>	<i>1178</i>	<i>761</i>	<i>707</i>	<i>706</i>
Curio effent	528	527	578	629	702
Curio prinsentuin Andel	619	618	570	586	568
Curio prinsentuin van cooth	606	605	568	555	610
Curio prinsentuin Oudenbosch	676	673	574	517	453
Curio scala	654	652	665	730	776
Curio steenspil	430	432	391	349	325
Curio pomona	145	148	150	145	140
Curio de rotonde	398	360	375	387	395
<i>Totaal sector vmbo</i>	<i>4056</i>	<i>4015</i>	<i>3871</i>	<i>3898</i>	<i>3969</i>
Totaal	5345	5193	4632	4.605	4.675

Woonplaats leerlingen (naar gemeenten):

Gemeente	Aantal studenten	2023	2022	2021
Breda en omgeving*	2474	61%	60%	73%
Bergen op Zoom en omgeving	486	12%	10%	7%
Roosendaal en omgeving****	446	11%	10%	10%
Overige gemeenten Noord-Brabant**	406	10%	10%	5%
Overige provincies***	244	6%	10%	5%
Totaal	4.056	100%	100%	100%

* Betreft naast de gemeente Breda ook de gemeenten Alpen-Chaam, Dongen, Etten-Leur, Gilze en Rijen, Zundert, Baarle-Nassau, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

** Betreft bijvoorbeeld de gemeenten Heusden, Loon op Zand, Tilburg, Vught, Waalwijk, Werkendam en Woudrichem.

*** Betreft gemeenten uit provincies buiten Noord-Brabant

**** Betreft naast de gemeente Roosendaal o.a. Moerstraten, Wouw en Nispen

Verhouding man/vrouw:

Scholen	2023			2022			2021	
	%M	%O	%V	%M	%O	%V	%M	%V
Curio praktijkschool	56%		44%	56%	0%	44%	52%	48%
Curio isk Bergen op Zoom	50%		50%	48%	0%	52%	50%	50%
Curio isk Breda	66%		33%	64%	1%	35%	53%	47%
Curio pomona	71%		29%	71%	0%	29%	70%	30%
Curio prinsentuin Andel	46%		54%	46%	0%	54%	48%	52%
Curio effent	47%		53%	47%	0%	53%	45%	55%
Curio prinsentuin van cooth	37%		63%	37%	0%	63%	37%	63%
Curio prinsentuin Oudenbosch	51%		49%	51%	0%	49%	52%	48%
Curio de rotonde	70%	1%	29%	71%	2%	27%	71%	27%
Curio scala	50%		50%	50%	0%	50%	46%	54%
Curio steenspil	49%		51%	48%	0%	52%	46%	54%
Totaal vmbo	52%		48%	54%	0%	46%	50%	50%

Leeftijdopbouw leerlingen:

Leeftijdscategorie	2023		2022		2021		2020	
	%	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	%
<13 jaar	0%	0	0%	487	2	0%	487	12%
13 en 14 jaar	31%	1282	33%	2095	1326	33%	2095	42%
15 en 16 jaar	48%	1980	49%	1802	1970	49%	1802	35%
17 en 18 jaar	20%	863	17%	333	698	17%	333	10%
>18 jaar	1%	17	0%	61	13	0%	61	1%
Totaal	100%	4142	100%	4780	4009	100%	4780	100%

mbo

Studentenaantallen		
BBL		4.390
	Curio economie en ondernemen	401
	Curio startcollege	77
	Curio techniek en technologie	2.016
	Curio voedsel, groen en gastvrijheid	417
	Curio zorg en welzijn	1.479
BOL		9.765
	Curio economie en ondernemen	2.379
	Curio startcollege	473
	Curio techniek en technologie	1.800
	Curio voedsel, groen en gastvrijheid	1.143
	Curio zorg en welzijn	3.970
OVO		5
	Curio techniek en technologie	0
	Curio zorg en welzijn	5
Totaal		14.160

Woonplaats studenten (naar provincies):

Provincie	2023	2022
Drenthe	3	1
Flevoland	3	1
Fryslân	2	2
Gelderland	56	59

Limburg	20	23
Noord-Brabant	12186	12607
Noord-Holland	11	14
Overijssel	3	4
Utrecht	11	28
Zeeland	1169	1157
Zuid-Holland	764	825
Buitenland	106	68

Verhouding man/vrouw:

Sector	Mannelijk	Vrouwelijk	Totaal
Curio economie en ondernemen	1559	1185	2744
Curio start	324	226	550
Curio techniek en technologie	3527	289	3816
Curio voedsel, groen en gastvrijheid	742	913	1655
Curio zorg en welzijn	1319	4135	5454
Totaal	7471	6748	14219

Leeftijdsopbouw studenten:

Leeftijd	Aantal studenten
16	2591
17	2815
18	2560
19	1895
20	1190
21	766
22	451
23	342
24	199
25..29	577
30..39	473
40..49	286
50..59	130
60..64	7

6.1.3 Educatie

Cursisten/leerlingen aantallen Educatie

Educatie	2023	2022	2021	2020
Curio BE/NT2	1366	771	647	490
Curio Vavo	557	351	247	255
Totaal	1.923	1.122	894	745

BE/NT2 heeft in 2023 een stijging van 595 unieke cursisten t.o.v. 2022. Deze stijging (73%) komt vooral doordat BE/NT2 meer educatie gelden vanuit de gemeente heeft gekregen. Deze gelden zijn gebruikt voor de inzet van meer cursussen wat resulteert in meer cursisten.

Vavo heeft in 2023 een stijging van 206 leerlingen t.o.v. 2022. Deze stijging (59%) komt vooral door de groei van Rutte leerlingen. In veel gevallen wordt uitgegaan van 453 leerlingen bij de Vavo. Het aantal 557 betreft namelijk ook de leerlingen van Yulius en de Startklas. Yulius leerlingen volgen lessen op de eigen school, maar examineren bij de Vavo. Dit betreffen 91 leerlingen. Daarnaast zijn er 13 leerlingen die op twee niveaus ingeschreven staan en hierdoor een dubbele inschrijving

Woonplaats cursisten/leerlingen (naar gemeenten)

Gemeente	2023 BE/NT2	2023 VAVO	2022 BE/NT2	2022 VAVO	2021	2020
Breda en omgeving*	520	256	308	181	73%	72%
Bergen op Zoom en omgeving****	225	99	190	58	7%	7%
Roosendaal en omgeving*****	415	84	387	60	10%	11%
Overige gemeenten Noord-Brabant**	162	22	59	9	5%	5%
Overige provincies incl. België***	48	96	5	43	5%	5%
Totaal	1370	557	949	351	100%	100%

* Betreft naast de gemeente Breda ook de gemeenten Alpen-Chaam, Dongen, Etten-Leur, Gilze en Rijen, Zundert,

Baarle-Nassau, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

** Betreft bijvoorbeeld de gemeenten Heusden, Loon op Zand, Tilburg, Vught, Waalwijk, Werkendam en Woudrichem.

*** Betreft gemeenten uit provincies buiten Noord-Brabant

**** Betreft gemeenten Bergen op Zoom, Steenberg en Woensdrecht

***** Betreft naast de gemeente Roosendaal o.a. Moerstraten, Wouw en Nispen

Bij BE/NT2 is het aantal cursisten ten opzichte van 2022 vanuit alle gemeenten gestegen. Het totaalaantal wijkt enigszins af met het totaal aantal unieke cursisten omdat vier cursisten zijn verhuisd tussen gemeenten. Bij Vavo is het aantal cursisten ten opzichte van 2022 ook vanuit alle gemeenten gestegen.

Verhouding man/vrouw/onbekend

	2023			2022		2021		2020	
	%M	%V	%O	%M	%V	%M	%V	%M	%V
Curio BE/NT2	29%	71%	-	32%	68%	49%	51%	48%	52%
Curio Vavo	48%	52%	0,2%	44%	56%	43%	57%	52%	48%
Totaal	39%	61%	0,2%	36%	64%	38%	62%	42%	58%

Bij BE/NT2 is net als in de voorgaande jaren het grootste gedeelte van de cursisten vrouw. In het verslagjaar steeg het percentage met 3% ten opzichte van 2022. Bij de Vavo is de verdeling man/vrouw meer in verhouding.

Leeftijdsofbouw cursisten/leerlingen

Leeftijds- categorie	2023		2022			2021		2020	
	BE/NT2	Vavo	BE/NT2	Vavo	%	Totaal	%	Totaal	%
t/m 19 jaar*	11 0,8%	479 85,9%	3	297	26,7%	5	1%	160	22%
20-29 jaar	242 17,7%	77 13,9%	131	54	16,5%	181	20%	177	24%
30-39 jaar	504 36,9%	-	290	-	25,9%	309	35%	161	22%
40-49 jaar	388 28,4%	1 0,2%	222	-	19,8%	209	23%	110	15%
50-59 jaar	192 14,1%	-	110	-	9,9%	139	16%	103	14%
>60 jaar	29 2,1%	-	14	-	1,2%	38	5%	29	4%
Totaal	1366	557	770	351	100%	881	100%	740	100%

In het verslagjaar is de verdeling leeftijdsopbouw in lijn met de leeftijdsopbouw van voorgaande jaren. Het verschil in leeftijdsopbouw tussen Vavo en BE/NT2 komt voort uit het type onderwijs.

7 Organisatie en Governance

Curio verzorgt (beroeps)onderwijs dat aansluit bij de leerbehoeften van leerlingen en studenten. Deze ambitie is essentieel voor elke individuele leerling en student maar ook voor de regio. West-Brabant is een ondernemende regio die inzet op brede welvaart. Beroepsonderwijs is daarin een onmisbare schakel. De beroepspraktijk is leidend voor de vraagstukken die wij in ons onderwijs aansnijden. We zien onszelf als de broedplaats voor talent voor de regio. Wij willen de arbeidsmarkt voorzien van talenten, jong en oud, die het optimale uit hun potentieel halen. Zodat de regio dat ook kan doen. We zijn de beroepsopleider van de regio.

Missie

Jij groeit bij Curio

Visie

Curio gunt leerlingen en studenten een goede toekomst. Weten waar je talenten liggen en hoe je jezelf ontwikkelt, is belangrijk voor een kansrijke loopbaan. Jouw talenten, jouw leerbehoeften en jouw ontwikkelpad staan dan ook zoveel mogelijk centraal in het onderwijs van Curio. Onze medewerkers moedigen je aan om te ontdekken. Het maakt niet uit of je nog aan het begin van je loopbaan staat of dat je al de nodige werkervaring hebt: jij wil onderwijs- en arbeidsfit worden en blijven. Bij Curio groei je uit tot een nieuwsgierige, zelfbewuste deskundige in jouw interessegebied voor de arbeidsmarkt van morgen.

Kernwaarden

- Nieuwsgierig

We zijn nieuwsgierig. We willen weten wat er in onze omgeving gebeurt. We hebben een onderzoekende houding. We moedigen onze leerlingen en studenten aan om verder te kijken. Om nieuwe dingen te leren. Om als burgers nieuwsgierig te zijn en te blijven naar de snel veranderende wereld om hen heen. Maar ook om verbinding met elkaar en met de buitenwereld te maken, we zijn nieuwsgierig naar wat de ander drijft en wat zich in de wereld afspeelt.

- Deskundig

We zijn deskundig in onderwijs en de ondersteunende processen. We leiden onze leerlingen en studenten met goed onderwijs op tot professionals die klaar zijn voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Dit doen we flexibel en met een aanbod voor een leven lang ontwikkelen. Naast het verzorgen van goed onderwijs zijn we ook deskundig in het begeleiden en ondersteunen van het welzijn van onze leerlingen en studenten. Onze leerlingen en studenten stromen uit als deskundige professionals met toegevoegde waarde voor bedrijven en maatschappelijke organisaties.

- Zelfbewust

Als zelfbewuste medewerkers staan we voor Curio en ons beroepsonderwijs. We weten wat we doen. We zijn ons bewust van ons handelen en van onze invloed op de omgeving. We gaan weloverwogen om met diversiteit en inclusie binnen onze scholen. Deze zelfbewuste houding dragen we over op onze leerlingen en studenten. We maken hen zelfbewust, zodat ze stevig in hun beroepspraktijk staan met een nieuwsgierige, kritische en zelfbewuste houding en verwachtingen.

7.1.1 Organisatie

Curio biedt jongeren en volwassenen vmbo- en mbo-opleidingen (8 vmbo-scholen, 4 mbo-sectoren) op alle niveaus. Daarnaast maakt de sector Start (waaronder educatie-activiteiten en

volwassenenonderwijs, ISK en de Praktijkschool Breda) deel uit van onze organisatie. Curio is met ruim 21.000 leerlingen en studenten, ruim 2.400 personeelsleden (1892 fte) en een zeer gevarieerd opleidingsaanbod een grote onderwijsinstelling die onderwijs verzorgt op meer dan 40 locaties in de regio West-Brabant. Er zijn 6 ondersteunende diensten (zie organogram).

7.1.2 Samenwerkingsverbanden en netwerken

Curio heeft een groot verzorgingsgebied. De regio West-Brabant omvat 16 gemeenten in West-Brabant. De economische ambities van de provincie en in het bijzonder van West-Brabant zijn gebaat bij een perfect werkende arbeidsmarkt met een lage werkloosheid, hoge arbeidsparticipatie en een vraag en aanbod die in balans zijn. In het licht van trends als vergrijzing en ontgroening vraagt dat om een eenduidige en stevige aanpak. De arbeidsmarkt moet veerkrachtiger worden en dus beter dan in het verleden meebewegen met schoksgewijze economische ontwikkelingen. Dat stelt hoge eisen aan de mobiliteit en flexibiliteit van de organisatie. Daarom is in alle tot nu toe opgestelde regiovisies voor West-Brabant als doel opgenomen om het ondernemingspotentieel optimaal te benutten en daartoe het in de regio aanwezige menselijke kapitaal maximaal te ontwikkelen. Werkzekerheid en perspectief op (interessant) werk zijn daarbij belangrijke kernbegrippen; dit vergroot de kans dat kenniswerkers, vakmensen en afgestudeerde jongeren voor de regio behouden blijven. Voor het onderwijs is het de uitdaging om de komende jaren met behulp van een doelmatig onderwijsaanbod, voor voldoende vakbekwaam personeel op de arbeidsmarkt te zorgen. Goed beroepsonderwijs in combinatie met een leven lang leren is een randvoorwaarde voor een economisch duurzame en krachtige regio West-Brabant. Een goede aansluiting op de regio is een belangrijke randvoorwaarde. Curio heeft zich daarom nauw verbonden aan twee belangrijke initiatieven: Kennispact mbo Brabant en de Regionale Beroepsagenda. Daarnaast wordt vanzelfsprekend geparticipeerd in tal van regionale en landelijke initiatieven en samenwerkingsverbanden. Samenwerkingspartners zijn scholen en instellingen in de regio en elders in het land, in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en hoger onderwijs, lokale en regionale overheden, branchevertegenwoordigers, bedrijven en instellingen en organisaties die een rol spelen in de regionale ontwikkelingen en het Ministerie van Defensie (o.a. opleidingen Veiligheid en Vakmanschap, VeVa).

7.1.3 Governance

Governancecode

Curio wordt bestuurd conform de 'Code goed bestuur mbo 2020'. Dit is de governancecode voor de mbo-sector in Nederland. De code is bij Curio ook van toepassing op het vo en vmbo. Curio richt zich in haar interne beheersing op strategische, operationele en financiële risico's en het voldoen aan en wet- en regelgeving (zie ook 7.2). De raad van toezicht ziet toe op de naleving daarvan.

Deelnemingen

De juridische naam van de organisatie is Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. De voornaamste taak van de stichting is het verzorgen van onderwijs. Onder de stichting ressorteert een rechtspersoon. Deze deelneming geeft invulling aan afgebakende vormen van dienstverlening. Per 31 december 2021 resteert de volgende deelneming:

Aviation Training Group B.V. (welke vennootschap op haar beurt 100% van de aandelen houdt in Aircraft Maintenance & Training School B.V.) ten behoeve van uitvoering van niet-bekostigd onderwijs op het gebied van vliegtuigonderhouds-techniek.

Stichtingen en coöperaties

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant is gelieerd aan een aantal stichtingen en coöperaties. Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel verbonden partijen in de jaarrekening.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is belast met het besturen van de stichting. Het bestuur wordt gevormd door Rob Neutelings (voorzitter), Andrea Kaim en Marc van Campenhout. Het bevoegd gezag rust bij de rechtspersoon, vertegenwoordigd door het bestuur. Als zodanig vertegenwoordigt de Raad van Bestuur het bevoegd gezag voor de scholen en instellingen binnen Curio.

Nevenfuncties

Rob Neutelings, voorzitter

Nevenfuncties (per 31 december 2023)

- Lid bestuur stichting Deltalent, onbezoldigd;
- Commissaris van de NV Maatschappij ter bevordering van industrievestiging te Bergen op Zoom in ontbinding (sinds december 2018). Onkostenvergoeding gaat naar Curio;
- Lid van de raad van toezicht van het University College Roosevelt te Middelburg (sinds 2022, bezoldigd);
- Secretaris van de Stichting Roosevelt Academy Fonds (sinds 2022, onbezoldigd)
- Lid van de raad van toezicht van IW Nederland (sinds 2022, bezoldigd)
- Lid van de raad van toezicht van Kennisnet (sinds december 2023, vergoeding ten gunste van Curio).

Andrea Kaim-Lamers, lid

Nevenfuncties per 31 december 2023)

- Lid van het College voor Toetsen en Examens, bezoldigd (1 oktober 2018). Vergoeding gaat naar Curio;
- Voorzitter Platform Passend Onderwijs mbo (vanaf 1-2-2019), onbezoldigd;
- Lid van de Raad van Advies ECIO (met ingang van 1 augustus 2020), onbezoldigd.

Marc van Campenhout, lid

Nevenfuncties (per 31 december 202)

- Lid Raad van Advies Air Support Command (vliegbasis Woensdrecht); onbezoldigd;
- Lid Raad van Advies Stichting Podiumkunsten Bergen op Zoom e.o.; onbezoldigd.

Bezoldiging

Bestuurders en toezichthouders in het mbo vallen vanaf 2013 onder de WNT. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders valt binnen de bandbreedte van de WNT (zie voor de bezoldiging ook de jaarrekening).

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op het uitvoeren van de taken met inachtneming van de code Goed Bestuur. In hoofdstuk 2.1 legt de Raad van Toezicht verantwoording af over het uitgevoerde toezicht.

Interne beheersing

In de loop van 2022 werd helder dat de wijze waarop Curio de interne beheersing had georganiseerd niet meer passend was bij de fase waarin Curio zich nu bevindt. De basis qua interne beheersing is op orde en kan nu nog meer gericht worden op de implementatie en realisatie van de strategie naast het voldoen aan geldende wet- en regelgeving. Op grond van een extern advies over een nadere doorontwikkeling van de interne beheersing is besloten tot een andere inrichting. In het verslagjaar is afscheid genomen van Internal audit als separate aparte afdeling en is de implementatie van de nieuwe systematiek van interne beheersing in gang gezet. Alvorens van start te gaan, wordt begin 2024 een externe toets georganiseerd op de opzet van de nieuwe inrichting. Aan de hand daarvan wordt de nieuwe systematiek vervolgens geïmplementeerd.

7.1.4 Klachtafhandeling

Curio kent een uitgebreide klachtenregeling die op de website gepubliceerd is. Leerlingen en studenten kunnen een klacht indienen via het Topdesk selfserviceportaal en ouders/verzorgers van minderjarige studenten of externen via de website www.curio.nl/klacht. Alle klachten ingediend via het klachtenformulier op de website www.curio.nl/klacht, het Topdesk selfserviceportaal of via de e-mail klacht@curio.nl worden geregistreerd en gemonitord in het klachtenregistratiesysteem Topdesk. De behandeling van klachten geschiedt in de meeste gevallen door de onderwijsmanager van de sector waar de klacht zich heeft voorgedaan, onder verantwoordelijkheid van de directeur van de sector of dienst. Als een klacht daar niet kan worden opgelost, bestaat de mogelijkheid om - afhankelijk van het onderwerp - de klacht voor te leggen aan één van de interne commissies van Curio. In het verslagjaar zijn in totaal 407 meldingen gedaan, 27 meldingen meer dan in het kalenderjaar 2022.

Commissie beroep voor de examens

De commissie beroep voor de examens behandelt beroepen tegen besluiten van de examencommissie en beroepen tegen een negatief bindend studieadvies. In het verslagjaar werd 4 beroepen aan de commissie voorgelegd. De commissie heeft 1 beroep gegrond verklaard en 1 beroep ongegrond. Daarnaast zijn 2 beroepen zijn voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling ingetrokken.

Geschillenadviescommissie

Tegen beslissingen met rechtsgevolg en voorgenomen besluiten tot toelating of verwijdering kan bezwaar worden gemaakt. In het verslagjaar werden 14 bezwaren aan de commissie voorgelegd, waarvan 3 bezwaren ongegrond en 3 bezwaren gegrond zijn verklaard en 8 bezwaren voorafgaand of tijdens de inhoudelijke behandeling zijn ingetrokken.

Klachtencommissie

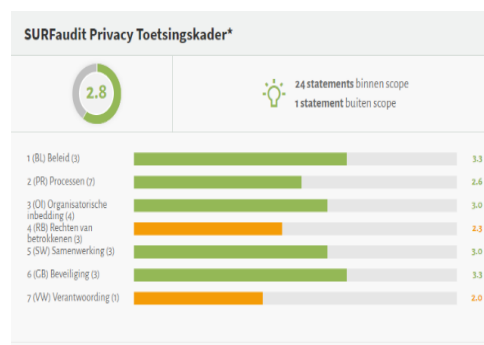
In het verslagjaar is 1 klacht voorgelegd aan de klachtencommissie. De commissie heeft de klacht gedeeltelijk gegrond verklaard.

Commissie ongewenste omgangsvormen

In het verslagjaar is 1 ongewenste omgangsvorm voorgelegd aan de commissie ongewenste omgangsvormen. De klacht is door de commissie gegrond verklaard.

Privacy

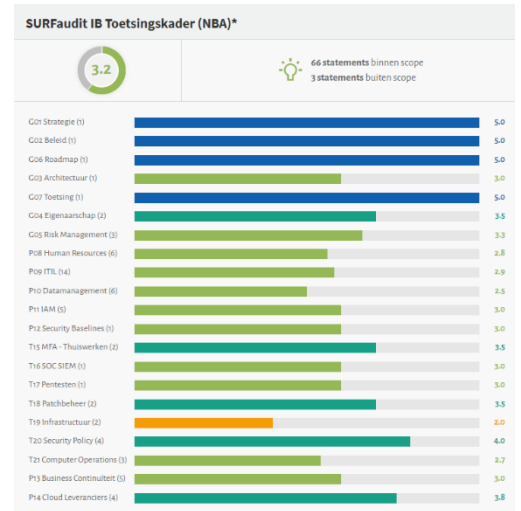
Curio maakte in het verslagjaar voor het eerst gebruik van een nieuw toetsingskader privacy (SURFaudit Toetsingskader Privacy). Dit toetsingskader Privacy vormt de basis voor de volwassenheidsmeting binnen de onderwijssectoren, gericht op het beoordelen van de mate van volwassenheid in het beschermen van persoonsgegevens. Aan de hand van 24 statements binnen 7 domeinen wordt getoetst hoe volwassen Curio is omtrent de bescherming van persoonsgegevens en de mate waarin bescherming van persoonsgegevens processen zijn geïntegreerd in overkoepelende bedrijfsprocessen. De volwassenheid wordt getoetst aan de hand van het privacy maturity model van de IAPP (volwassenheid 1 t/m 5) waarbij binnen de onderwijssector minimaal wordt gestreefd naar niveau 3. Curio heeft in 2023 over 7 domeinen een score behaald van 2.8, een gemiddelde net iets onder het streefniveau 3.

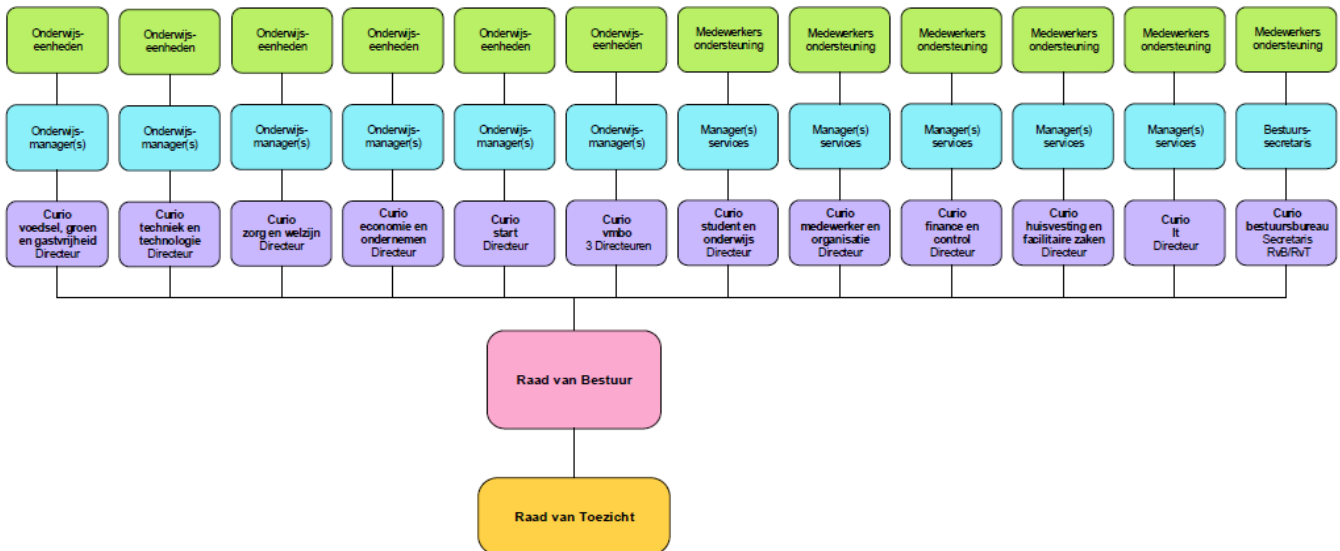
Informatiebeveiliging

In het verslagjaar is een self assessment op informatiebeveiliging uitgevoerd, waarbij het normenkader ‘SURFaudit IB Toetsingskader (NBA)’ als raamwerk is gebruikt om de volwassenheid van de informatiebeveiliging te meten. De volwassenheid wordt getoetst op 15 domeinen aan de hand van het security maturity model van de NBA, de koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (volwassenheid 1 t/m 5) waarbij binnen de onderwijssector minimaal wordt gestreefd naar niveau 3. Het SURFaudit IB Toetsingskader dient als meetlat om te beoordelen hoe effectief de informatiebeveiligingsmaatregelen zijn. Tevens worden zwakke punten en potentiële risico’s geïdentificeerd. Het brengt in beeld of Curio extra risicobeheermaatregelen moet implementeren voordat potentiële bedreigingen zich manifesteren. Curio behaalde een score van 3.2, een gemiddelde op het gewenste streefniveau.

7.1.5 Organogram

Vanaf 31 december 2023

7.2 Risicomanagement

Risicomanagement maakt onderdeel uit van de interne beheersing van Curio en is onderdeel van de jaarplannen en rapportages. In de voorjaars- en najaarsrapportage en in de meerjarenbegroting is een risicoparagraaf opgenomen. Daarin wordt gerapporteerd over de strategische risico's. Er wordt gekeken naar de interne beheersing als ook naar externe gebeurtenissen die ogelijk impact hebben op de strategische doelen van Curio.

In 2023 heeft Curio een professionaliseringsslag gemaakt m.b.t. monitoren en rapporteren over de risico's. Elke sector en dienst is nu gewend om structureel risico's te beoordelen en hierover te rapporteren. In november 2023 heeft een Strategische risico-inventarisatie plaats gevonden op basis van het nieuwe Instellingsplan 2024-2030, de kwaliteitsagenda en het Strategisch huisvestingsplan (SHP). De Strategische risico-inventarisatie wordt in 2024 vertaald naar tactische risico-inventarisaties voor iedere dienst en sector. Hierdoor vindt in 2024 een verdere professionalisering van het risicomangement plaats met een directe aansluiting op de strategie van Curio zoals verwoord in het Instellingsplan 2024-2030.

Curio richt zich in haar interne beheersing op strategische, operationele en financiële risico's en het voldoen aan en wet- en regelgeving. Daardoor ondersteunt de interne beheersing de realisatie van de strategische doelen en het verbeteren van de kwaliteit en sturing van de organisatie. Hieronder is het overzicht van de top 5 strategische risico's opgenomen met bijbehorende beheersmaatregelen. Dit zijn de top 5 risico's op basis van de strategische risico-inventarisatie 2020-2024. Vanaf het voorjaar 2024 wordt gerapporteerd over de nieuwe strategische risico's uit de eerdergenoemde strategische risico-inventarisatie van november 2023.

In de top 5 heeft een wijziging plaats gevonden in risico's ten opzichte van het jaarverslag van 2022. De interne beheersing op het risico R6 "Niet snel genoeg anticiperen/acteren op dreigende financiële tekorten" is in 2023 verbeterd. Hierdoor is dit risico in het jaarverslag 2023 niet meer het hoogste risico. Het risico R22 "Cyberaanval met gevolg discontinuïteit onderwijs en it dienstverlening" is hierdoor het hoogste risico ondanks de continue doorontwikkeling van de interne beheersing op dit vlak.

Een van de risico's, ook binnen het onderwijs, is het frauderisico. Binnen Curio worden de frauderisico's geïdentificeerd door middel van een jaarlijkse risico-inventarisatie. De risico's uit de risicoanalyse zijn verwerkt in diverse relevante Risico en Controle Matrices (RCM) en beheersmaatregelen zijn waar nodig geïmplementeerd.

Top 5 Strategische risico's:

Nr.	Nr.	Risicogebeurtenis	Impact financieel	Risico eigenaar
1	R22	Cyberaanval met gevolg discontinuïteit onderwijs en it dienstverlening	€ 4,0 mln.	Directeur it
2	R6	Niet snel genoeg anticiperen/acteren op dreigende financiële tekorten	€ 2,6 mln.	Directeur f en c
3	R3	Curio is onvoldoende in staat om strategische doelen te realiseren	€ 2,5 mln.	Strategisch collectief Implementatie Strategie
4	R2	Groeiend tekort aan voldoende en goed personeel	€ 2,5 mln.	Directeur m en o
5	R4	Afhankelijkheid en belang van IT voorzieningen wordt steeds groter en onvoldoende onderkend	€ 2,6 mln.	Directeur it

Cyberaanval met gevolg discontinuïteit onderwijs en it dienstverlening (R22)

Curio werkt continu aan het verbeteren van haar weerbaarheid. IT Beveiliging risico's evolueren voortdurend. De (externe) oorzaken van deze risico's wijzigen continu. Voorbeelden zijn o.a. phishing, malware installeren, gelekte wachtwoorden, het niet gebruiken van Multi Factor identification (vooral bij studenten). Hiernaast vormt ook de hackende student of rancuneuze collega een risico. Het handhaven van een goede beveiliging, regelmatige patching en bewustwording creëren rond beveiligingsrisico's is essentieel om computer inbraken te voorkomen. Dit risico zal daardoor voor Curio altijd op zeer hoog blijven staan.

Beheersing: IT-security doorontwikkeling door middel van onder andere 24/7 monitoring, alle applicaties moeten voldoen aan ISAE standaarden, Cyber security oefeningen en andere eisen Op dit moment worden de Service Level Agreement afspraken verbeterd om de netwerkbeveiliging beter te

beheersen. IT-security voldoet aan het normenkader van MBO digitaal. Dit wordt tot nu toe mede getoetst door self assessments toegestuurd door MBO digitaal. In de toekomst gaat MBO digitaal over naar een 2-jaarlijkse externe audit.

Niet snel genoeg anticiperen / acteren op dreigende financiële tekorten (R6)

Dit risico hangt nauw samen met de daling van het aantal leerlingen en studenten. De komende jaren zal de trend van dalende aantallen mbo-studenten in de regio doorzetten. Voor het mbo wordt rekening gehouden met een krimp van 10% in de periode tot en met 2028. Voor het VO wordt nog een toename in het aantal leerlingen verwacht tot 2025 waarna ook hier als gevolg van demografische ontwikkelingen een dalende trend wordt verwacht. Uitzondering hierop is de sector Start het aantal leerlingen en studenten is daar ook sterk afhankelijk van geopolitiek en als gevolg daarvan het aantal nieuwkomers. Het dalende aantal leerlingen en studenten heeft financiële gevolgen.

In 2023 is er veel aandacht besteed aan het urgentiebesef rond dit risico. Zowel bij het Strategisch Collectief als bij de Ondernemingsraad en Studentenraad is aandacht besteed aan de financiële uitdagingen van Curio en de opgave om zo realistisch mogelijk te begroten. Ook is in 2023 het Strategisch Huisvestingsplan (SHP) vastgesteld dat enerzijds uitzicht biedt op de ambities van Curio en anderzijds ervoor zorgt dat de huisvesting betaalbaar blijft. De bijbehorende financiële impact daalt van € 4,75 miljoen (2023) naar € 2,6 miljoen. € 2,6 miljoen is afgeleid van de opdrachten in de begroting.

Beheersing: Het dalende aantal leerlingen en studenten heeft financiële gevolgen en zal zonder bijstellingen tot toenemende tekorten leiden. Dit maakt dat Curio een collectieve opdracht heeft geformuleerd om het tekort de komende jaren terug te brengen. Door tijdig te beginnen en hierin ook de risico's van toenemend personeelstekort en toegenomen afhankelijkheid van IT mee te nemen, verwachten wij keuzes te kunnen maken waarmee we niet alleen de tekorten voorkomen maar kansen benutten voor verdere effectiviteit en synergie van de organisatie. Om invulling te geven aan de collectieve opdracht voorziet Curio voor 2024 het volgende:

- Opstellen dienstenoverzicht: Opstellen van een overzicht dat en detail inzage geeft in de ondersteuning die door de diensten geleverd wordt en wat de kostendrijvers zijn.
- Actualisatie verdeelsystematiek sectoren: Er wordt een analyse uitgevoerd op de huidige systematiek voor verdeling van de middelen over de sectoren.
- Digitaliseringsvisie: het opstellen van een Curiobrede visie op digitalisering en bijbehorend uitvoeringsplan.
- Bovenstaande afspraken zullen leiden tot aangepaste uitgangspunten in de begrotingsbrief voor de meerjarenbegroting 2025-2029.

Keuzes op basis van te ontwikkelen plannen (Instellingsplan 2024-2030, kwaliteitsplan 2024-2027, Strategisch huisvestingsplan (SHP), Positionering in West West-Brabant en Toekomstig onderwijsaanbod) en uitvoering van de collectieve opdracht moeten leiden tot een verdere beheersing van het financieel meerjarenperspectief.

Curio is onvoldoende in staat strategische doelen te realiseren (R3)

Door de (veelheid aan) veranderingen en de reorganisatie van de ondersteuning loopt Curio het risico dat de strategische doelstellingen niet tijdig worden gehaald, dat de gewenste efficiency niet in voldoende mate wordt bereikt en dat de werkdruk toeneemt. De vernieuwing ondersteuning wordt nog onvoldoende vanuit partnership gezamenlijk aangepakt. Er is onvoldoende urgentie besef en Curio mist de capaciteit / kennis of vaardigheden om de ontwikkelagenda op te stellen en uit te voeren.

Beheersing: Met het opstellen van het Instellingsplan 2024-2030 is de strategische visie geactualiseerd. Tezamen met de bijbehorende bijlagen Strategisch huisvestingsplan en de Kwaliteits Agenda 2024-2027 geeft dit richting aan de organisatie. De strategie wordt vertaald naar sector- en dienstplannen en uitvoeringsagenda's. Vanuit het Strategisch Collectief komt er meer focus op samenwerking tussen onderwijs en ondersteuning en gezamenlijke prioriteitstelling.

In 2023 is besloten om door te gaan en structurele invulling te gaan geven aan het Curio Projectenbureau. Het Projectenbureau is gericht op de Curiobrede en strategische projecten. Op deze manier is de voortgang van de projecten (Curiobreed en strategisch) goed in beeld en kan tijdig worden bijgestuurd wanneer nodig.

Flexibilisering door Modularisering en de implementatie van de Portefeuillestructuur zijn benoemd tot belangrijke speerpunten voor de komende jaren. Om te borgen dat dit de komende jaren wordt geïmplementeerd, is een drietal directeuren aangewezen als trekker. Begin 2023 is een kwartiermaker Flexibilisering door Modularisering aangesteld die de sectoren gaat faciliteren en ondersteunen bij de implementatie.

Groeiend tekort een voldoende en goed personeel (R2)

Curio kampt net als andere onderwijsinstellingen en werkgevers in de regio met een gebrek aan voldoende en gekwalificeerd personeel door krapte op de arbeidsmarkt. Ook was in 2023 een hoog verzuim zichtbaar (6,09%) t.o.v. 2022 (5,6%). Hierdoor worden veel externen ingehuurd.

Beheersing: er is ingezet op het bevorderen van instroom en Curio als werkgever op de kaart te zetten. Ook wordt de begeleiding van startende docenten verbeterd en worden trainingen aan geboden om de uitstroom te beperken. Verder is er inzet op werkdruk in balans, eerste experimenten met anders organiseren en inzet van andere functies en er is een pool tekortvakken opgezet. Het effect hiervan is dat nu >95% van de functies via eigen werving worden ingevuld. Externe inhuur via uitzendbureaus is met €5mln verminderd t.o.v. 2019. Wel is er meer nodig om het toenemende tekort het hoofd te bieden. Daarom wordt in 2024 een strategisch project gestart.

Afhankelijkheid van en belang van goede IT wordt onvoldoende onderkend (R4)

Het risico is dat optimalisatie van digitalisering niet tot stand komt en verlaging van personeelskosten nog niet geëffectueerd kan worden. De rol van digitalisering bij het (her)inrichten en ontwerpen van dienstverlening die bijdraagt aan de onderwijskwaliteit en gevraagde reductie is cruciaal. Hierdoor is in 2023 besloten tot het opstellen van een Curio brede Visie op digitalisering en bijbehorende uitvoeringsplannen in 2024.

Beheersing: Er wordt sterker ingezet op afstemming tussen dienst student en onderwijs en dienst informatiemanagement. O.a. door een driehoeksoverleg dienst informatie management/ dienst student en onderwijs/ Raad van Bestuur. Daarnaast is een samenwerkingsagenda ontwikkeld voor IM en IT, Grip op stabiliteit EOL controles en analyses. In 2024 wordt een Curio brede Visie op digitalisering opgesteld met bijbehorende uitvoeringsagenda.

Weerstandscapaciteit

Om de financiële gevolgen - als risico's zich ondanks de beheersmaatregelen toch voordoen - te kunnen opvangen, berekent Curio het 'weerstandsvermogen'. Dit bestaat uit de relatie tussen het totaal aan middelen dat de organisatie beschikbaar heeft om de risico's af te dekken (beschikbare weerstandscapaciteit) en de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit). De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit alle niet-bestemde middelen waarmee onvoorziene gebeurtenissen, , opgevangen kunnen worden. De bron voor de beschikbare weerstandscapaciteit is de algemene reserve. Curio hanteert hiervoor het publieke deel van het eigen vermogen (ultimo 2023 € 154,5 miljoen.)

Voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit maakt Curio vanaf 2020 gebruik van de risicomangementsoftware NARIS. Op basis van de ingeschatte financiële impact en kansen van de in het najaar 2023 geïnventariseerde risico's is in NARIS een risicosimulatie uitgevoerd. De uitkomsten van deze risicosimulatie is dat Curio € 12,0 miljoen zou moeten reserveren voor het kunnen opvangen, indien nodig, van de risico's. Daarnaast eist de onderwijsinspectie een solvabiliteit van minimaal 30%. Uitgaande van een balanstotaal ultimo 2023 van € 225,8 miljoen betekent dit een minimale omvang van het publieke deel van het eigen vermogen van € 67,8 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit komt daarmee ultimo 2023 uit op € 12,0 miljoen + € 67,8 miljoen = € 79,8 miljoen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het publieke deel van het eigen vermogen en bedraagt ultimo 2023 € 154,5 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is hiermee ruimschoots hoger dan de berekende benodigde weerstandscapaciteit van € 79,8 miljoen. Curio heeft daarmee

voor 2024 ruim voldoende weerstandsvermogen. Ook in meerjarig perspectief blijft het weerstandsvermogen positief.

7.3 Helderheid

7.3.1 Thema 1: Uitbesteding

Dit betreft het uitbesteden van bekostigd mbo-onderwijs aan een andere al dan niet bekostigde instelling of organisatie tegen betaling voor geleverde prestaties (niet zijnde contractonderwijs of commerciële trajecten). Aan de volgende instellingen/organisaties heeft Curio bekostigd onderwijs uitbesteed:

	(* € 1.000)
OGD	€ 176
SD Software Consultancy & Education	€ 74
Bouwmensen Zuid-West	€ 64
Stichting Vakopleidingen Metaal West-Brabant	€ 48
Stichting Natuurvezel Applicatie Centrum	€ 40
HBBZ Holding Bouwopl. Brabant Zeeland B.V.	€ 34
Prompts Secours	€ 33
Tech Talents B.V.	€ 31
Matchpartner	€ 28
InstallatieWerk Brabant Zeeland	€ 24
CK Active Group B.V.	€ 17
Pieter Taks Holding B.V.	€ 7
Telien B.V.	€ 7
Ausecours Nederland	€ 6
CHROL BV	€ 4
Totaal	€ 593

7.3.2 Thema 2: Investeren van publieke middelen in private activiteiten

Het ministerie OCW heeft op 14 april 2021 de beleidsregel “investeren met publieke middelen in private activiteiten” vastgesteld. Het belangrijkste doel van deze beleidsregel is dat overheidsgeld bestemd voor onderwijs niet weglekt naar andere doelen of oneerlijke concurrentie veroorzaakt met niet bekostigde onderwijsaanbieders. De nieuwe beleidsregel geeft de voorwaarden aan waaronder een MBO instelling met publieke middelen mag investeren in private activiteiten. (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0045046/2021-04-15>).

Momenteel is er nog veel landelijke discussie over hoe bepaalde onderwerpen uit de beleidsregel precies geïnterpreteerd moeten worden. De discussies richten zich met name op de fundamentele discussie over wat precies tot de bekostigde wettelijke taak kan worden gerekend en welke andere activiteiten door onderwijsinstellingen worden uitgevoerd waarbij een publiek belang is gediend.

Het ministerie van OCW heeft daarom in haar brief van 3 oktober 2023 versoepelingen voor het jaar 2023 aangegeven en heeft de landsadvocaat om advies gevraagd. Tot op heden is hier geen nadere reactie op gekomen.

Ten aanzien van de zogenaamde leerwerkbedrijven stelt Curio zich op het standpunt dat het hier gaat om publieke activiteiten die vallen onder onze bekostigde wettelijke taak. De werkzaamheden worden immers verricht binnen een bekostigde opleiding, in de bestaande onderwijsomgeving (in een klaslokaal, dan wel een praktijkruimte van Curio), tijdens de reguliere onderwijstijd en onder begeleiding van een docent van Curio. Het enige doel dat Curio hier mee nastreeft is om onze leerlingen/studenten praktijkervaring te laten opdoen in zo realistisch mogelijke situaties. Dus bv. met

echte klanten of echte opdrachtgevers. Wij achten de beleidsregel dus niet van toepassing op de leerwerkbedrijven.

Juridische en organisatorische inbedding

Curio verzorgt vanuit haar wettelijke taak beroepsonderwijs in de regio West-Brabant. Curio is in principe tegen het investeren van publieke middelen in private activiteiten en is daar ook qua uitvoering uiterst alert op. Curio houdt zich aan de wet. Daarom is er voor gekozen om publieke en private activiteiten strikt te scheiden.

Puur private activiteiten worden in beginsel uitgevoerd in een afzonderlijke rechtspersoon (BV; 100% dochter) om zo de scheiding tussen publiek en privaat ook daadwerkelijk in de praktijk te brengen.

De overige private activiteiten zoals de LLO activiteiten en Be/NT2, worden binnen Curio in een aparte deelbegroting (bedrijfsgerichte trajecten) geadmistreerd. Op deze manier is ook hier de scheiding tussen publiek en privaat duidelijk.

Op basis van een integrale kostprijs worden de gemaakte kosten toegerekend aan deze activiteiten. Eventuele positieve of negatieve resultaten vanuit de private activiteiten worden verrekend met het private vermogen van Curio.

Risicobeleid en beheer

Daar waar private activiteiten in afzonderlijke rechtspersonen kunnen plaatsvinden zijn qua aansturing de normale governance beginselen van toepassing. Zo houdt de Raad van Bestuur ieder kwartaal voortgangsgesprekken en iedere maand maandgesprekken. Belangrijke besluiten waaronder investeringen, begrotingen en jaarrekeningen hebben goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig.

Zoals gezegd houdt Curio haar publieke en private activiteiten gescheiden van elkaar, zodat er in beginsel geen sprake is van het investeren met publieke middelen in private activiteiten.

Uitwerking private activiteiten

Als private activiteiten binnen Curio kunnen de volgende onderdelen worden onderscheiden:

	<u>Baten 2023:</u>
• ATG	€ 2.253.000
• Bedrijfsgerichte trajecten	€ 738.000
• Be/NT2	€ 2.340.000
• Overige	€ 1.444.000

Per balansdatum is er één rechtspersoon waarbinnen private activiteiten plaatsvinden, te weten ATG BV inclusief haar 100% dochter AM&TS B.V.. Daarnaast zit er privaat vermogen binnen Curio zelf.

Het totale private vermogen bedraagt geconsolideerd per ultimo 2023 € 3.752.000 positief en is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

		Privaat vermogen per 1-1-2023	Resultaat 2023	Privaat vermogen per 31-12-2023	Investering publieke middelen
ATG		1.643	591	2.234	nihil
Curio		1.996	-478	1.518	nihil
	Waarvan: LLO		50		nihil
	Be/NT2		-528		nihil
Totaal		3.639	113	3.752	nihil

Het private vermogen binnen Curio is ontstaan als gevolg van het opheffen van stichtingen met contractactiviteiten van de rechtsvoorgangers van Curio en het opheffen dan wel verkopen van private BV's (WCAA en IT Workz). Dit heeft plaatsgevonden voor de invoering van de beleidsregel in 2021.

Hierna gaan wij nader in op de private activiteiten binnen Curio, daarbij staan wij per activiteit ook stil bij de meerwaarde voor de bekostigde wettelijke taak (ondanks het feit dat er per saldo geen sprake is van een investering met publieke middelen).

ATG Groep (i.c. ATG B.V. en AM&TS B.V.)

ATG B.V. ontplooit zelf geen activiteiten anders dan als holding. AM&TS B.V. biedt commercieel beroepsonderwijs aan voor de luchtvaart onderhoudstechniek. Curio biedt dit aan in een private B.V. waardoor studenten de mogelijkheid hebben een licentie te behalen. De opzet is mede gebaseerd op marktonderzoeken waaruit blijkt dat er potentie zit in de luchtvaartindustrie. De basis hiervoor wordt gevonden in haar unieke en landelijke positie gebaseerd op de licenties Part 66 en 147 examinering en het lesmateriaal dat zij daarvoor heeft ontwikkeld.

In 2014 besloot de Raad van Bestuur tot een herstructurering van de ATG Groep waarbij de reguliere opleidingen evenals het daarvoor noodzakelijke opleidingsgebouw werden overgedragen aan Curio en waarbij het huidige construct van 100% dochter ATG en 100% kleindochter AM&TS is ontstaan. ATG fungeert als holding. In de AM&TS resteerden de ontwikkeling en landelijke verkoop van Part 147 examens en lesmateriaal en het wereldwijd aanbieden van zogenoemde typetrainingen. De onderwijsinspectie is in deze transitie volledig meegenomen en heeft daaraan haar akkoord gegeven. De herstructurering in 2014 heeft vanaf 2015 geleid tot structureel positieve resultaten binnen de ATG groep waarmee er per saldo geen sprake is van investeringen met publieke middelen in private activiteiten.

Bedrijfsgerichte trajecten (LLO activiteiten)

Een van de doelstellingen van Curio is "Leerlingen, studenten en medewerkers ontwikkelen een leven lang bij Curio". Om dit verder uit te bouwen is onder andere de afdeling arbeidsmarkt en relaties in het leven geroepen en worden marktbeperkingsplannen opgesteld.

Alle LLO activiteiten en de bijbehorende kosten van de afdeling arbeidsmarkt en relaties worden verantwoord in de deelbegroting bedrijfsgerichte trajecten. Voor de LLO activiteiten wordt een integrale kostprijs gehanteerd die jaarlijks wordt geïndexeerd. Hiermee is er per saldo geen sprake van investeringen met publieke middelen in private activiteiten.

Be/NT2

Via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs heeft de gemeente Breda (als centrumgemeente voor de arbeidsregio West-Brabant) de activiteiten met betrekking tot Basiseducatie en Nederlands als tweede taal uitbesteed aan Curio. Het gaat hier om private activiteiten die verantwoord worden binnen de deelbegroting bedrijfsgerichte trajecten en waarvoor een integrale kostprijs wordt gehanteerd. Ook hier is dus geen sprake van investeringen met publieke middelen in private activiteiten.

Overige private activiteiten

Daarnaast is binnen Curio sprake van private activiteiten zoals detachering van personeel (€ 926.000), verhuur (€ 251.000) en catering (€ 267.000). Deze activiteiten zijn in de beleidsregel als private activiteiten geclassificeerd. Ook voor deze activiteiten geldt dat er, mede door toepassing van doorbelasting/integrale kostprijs, geen investering van publieke middelen plaatsvindt. In geval van detachering en verhuur is er geen sprake van een structurele overcapaciteit.

RIF projecten

In het kader van de opgave van publieke en private activiteiten kunnen de RIF projecten niet ontbreken. Dit zijn PPS-achtige projecten die gestimuleerd en deels niet regulier bekostigd worden vanuit de rijksoverheid. Deze activiteiten vallen buiten de beleidsregel omdat het hier gaat om gesubsidieerde projecten.

7.3.3 Thema 3: Het verlenen van vrijstellingen

In enkele gevallen worden vrijstellingen gegeven voor het volgen van lessen, De betreffende studenten ontvangen een aangepast onderwijsprogramma volgens de bekostigingsvoorwaarden en worden ingeschreven voor de duur van hun opleiding.

7.3.4 Thema 4: Les- en cursusgeld niet betaald door de deelnemer zelf

Curio betaalt geen cursusgeld voor deelnemers en er is geen sprake van een eigen fonds voor les- en cursusgeld. Indien sprake is van betaling van het cursusgeld door een derde dan is een zogenaamde derdenverklaring van de student aanwezig of is aangetoond dat het cursusgeld niet door Curio is betaald.

7.3.5 Thema 5: In- en uitschrijving deelnemers in meer dan 1 opleiding tegelijk

Curio hanteert interne regels voor in- en uitschrijven conform de bekostigingsvoorwaarden die door OCW zijn opgesteld. Dit geldt uitsluitend voor dubbele inschrijvingen binnen Curio. Dubbele inschrijvingen met andere scholen worden alleen na melding door DUO gemeld.

Een overzicht van de studenten die relatief snel na 1 oktober de instelling verlaten *

In de periode van 1 oktober 2023 tot en met 31 december 2023 zijn 462 studenten uitgeschreven met de volgende redenen:

Reden	BO	VA
Met diploma beëindigd	138	0
Ongediplomeerde uitstroom	291	33
Totaal	429	33

*) De categorie "uitschrijvingen waarbij de deelnemer de studie bij een andere instelling volgt" wordt in bovenstaande tabel niet onderscheiden omdat daarvoor de gegevens niet beschikbaar zijn.

Het aantal studenten dat in dezelfde periode (van 1 oktober 2023 tot en met 31 december 2023) aan een opleiding begonnen is, bedraagt 77 mbo en geen vavo).

Inzicht in de geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs

Het betreft hier deelnemers waarvoor educatiegelden (Rijksbijdrage WEB of WIN uit productovereenkomsten met gemeenten) ontvangen worden en die ook een formele inschrijving in het beroepsonderwijs hebben, waar andermaal bekostiging voor wordt ontvangen. Er zijn geen mbo-studenten die op 1-10-2023 ook een bekostigde inschrijving hebben voor een opleiding NT2 of vavo.

7.3.6 Thema 6: De deelnemer volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven

Uitgangspunt is dat studenten worden ingeschreven op een adequate/ passende opleiding. Jaarlijks is er een aantal studenten dat na enige tijd overstapt op een andere opleiding of variant. Er zijn leerlingen die specifieke trajecten volgen, onder andere voor een betere aansluiting tussen vo en mbo. Onder de regeling vo_ bve volgt een aantal leerlingen van vo-scholen (deels) een traject bij vavo, mbo of een andere vo-school. Aan sommige studenten worden meerdere diploma's uitgereikt, onder voorwaarde dat in het betreffende kalenderjaar slechts één diploma voor bekostiging in aanmerking wordt gebracht.

Switch Leerweg	49
Switch crebo	320
Totaal	369

7.3.7 Thema 7: Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven

In het verslagjaar zijn diverse bedrijfsgerichte trajecten in opdracht van bedrijven en instellingen uitgevoerd. In totaal gaat het om 26 trajecten, waarvan 9 bekostigd. Van deze 26 trajecten die in 2023 werden uitgevoerd zijn er 11 trajecten voor 2023 gestart. Van deze trajecten is er bij 9 trajecten sprake

van maatwerk (conform de definitie van maatwerk in de Notitie Helderheid thema 7). Deze trajecten zijn uitgevoerd voor bedrijven in de regio: Kober, Callebaut, Careflex en Wuppermann Staal Nederland B.V.

Maatwerktrajecten zijn gericht op deelname aan een in het centraal register beroepsopleidingen (crebo) geregistreerde opleiding met het oogmerk het traject met succes af te ronden. Het gaat doorgaans om trajecten met een looptijd die afwijkt van een kalenderjaar en die deels in 2022 zijn uitgevoerd en in sommige gevallen doorlopen na 2024.

Het maatwerk bestaat uit extra activiteiten/inzet tegen betaling (meerkosten) in aanvulling op het reguliere curriculum. Het betreft in deze gevallen meerkosten aangaande kleine groepen en/of extra uren. Het reguliere curriculum wordt volledig uitgevoerd en betaald uit de Rijksbekostiging. Alleen de extra activiteiten (het maatwerk) worden gefactureerd aan het bedrijf/de instelling.

Contractactiviteiten (Artikel 1.7.1WEB)

In het verslagjaar zijn diverse bedrijfsgerichte trajecten in opdracht van bedrijven en instellingen uitgevoerd. In 17 gevallen was er sprake van contractactiviteiten/derde leerweg trajecten conform de WEB artikel 1.7.1.

7.3.8 Thema 8: Buitenlandse deelnemers en onderwijs in het buitenland

Buitenlandse deelnemers

Voor anderstalige jongeren (tussen 12 en 18 jaar) die nieuw in Nederland zijn, biedt Curio is de mogelijkheid onderwijs gericht op taal en cultuur te volgen. Bij NT2-afdeling hebben deelnemers van de leeftijd 18+ Nederlandse lessen gevolgd. Na gemiddeld 1,5 tot 2 jaar kunnen zij doorstromen naar het regulier of speciaal voortgezet onderwijs of naar het mbo.

Onderwijs in het buitenland

Het international office biedt mbo-studenten interculturele beroepsgerichte taaltrainingen aan. Hiermee bereiden we de studenten voor op het internationale werkveld of op een vervolgstudie. In het verslagjaar heeft de eerste groep studenten van de opleiding Verpleegkunde in Denemarken een beroepsgerichte training gevolgd. Curio-medewerkers hebben met jobshadowing op buitenlandse scholen internationale competenties en vakgerichte kennis opgedaan.

7.3.9 Thema 9: Keuzedelen

In de curricula van mbo-opleidingen zijn keuzedelen opgenomen. Studenten kiezen uit een vooraf geselecteerde set van keuzedelen, die gerelateerd/gekoppeld is aan het kwalificatiedossier van de opleiding. Curio is voornemens toe te werken naar de situatie waarin de student óók andere keuzedelen kan kiezen, bijvoorbeeld in een andere branche. De verwachting is dat dit tegemoetkomt aan de persoonlijke interesses en bijdraagt aan de algemene ontwikkeling van studenten.

8 Medewerkers

8.1 Visie op medewerker en organisatie

Onze medewerkers maken het verschil voor onze leerlingen en studenten. Wij willen medewerkers een plezierige en veilige werkomgeving bieden en de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen. We geloven medewerkers die plezier hebben in hun werk, een positief effect hebben op onze leerlingen en studenten.

De dienst medewerker en organisatie droeg ook in het verslagjaar bij aan het realiseren van de strategie van Curio. De strategische keuzes uit het vorige Instellingsplan 'medewerkers leveren een toegevoerde waarde' en 'excellent werkgeverschap' en de visie '*Curio laat je (als medewerker) groeien*' vormden ons kompas.

Ons beleid is gericht op Curio als werkgever. We richtten ons daarbij op vijf hoofdthema's:

1. Vinden en binden van voldoende en duurzaam inzetbare medewerkers die plezier in hun werk hebben;
2. Continu lerende organisatie met bijpassend en inspirerend leiderschap;
3. Effectieve en efficiënte organisatie- en managementstructuur;
4. Klant centraal en compliant werkgeverschap;
5. Integrale ondersteuning van de sectoren/diensten en portefeuilles rond medewerker en organisatievraagstukken.

We werken in een dynamische context. Het aantal leerlingen en studenten daalt en we hebben in toenemende mate te maken met een lerarentekort. Het tekort aan docenten voor de algemene vakken Nederlands en wiskunde en specifieke vakken als techniek en ICT nam verder toe. Dit betekent dat het belangrijk is de juiste mensen op de arbeidsmarkt te vinden en de medewerkers die bij Curio werken zo veel mogelijk te behouden.

Ook in het verslagjaar zette de dienst medewerker en organisatie zich in om Curio en daarmee onze medewerkers te laten groeien. Dit doen we samen met de leidinggevenden, sectoren, portefeuillehouders, collega-diensten en onderwijseenheden. In het verslagjaar leidde dat tot onder meer de volgende resultaten op de genoemde hoofdthema's.

Vinden en binden van voldoende en duurzaam inzetbare medewerkers die plezier in hun werk hebben

- Van de meer dan 400 vacatures in 2023 is ca. 80% ingevuld, waarvan 95% door eigen werving. Er is een arbeidsmarktcommunicatieplan opgesteld in samenwerking met marketing en communicatie, de 'werkenbij'-site is vernieuwd en er is extra ingezet op recruitment;
- Een afgerond proces van strategische personeelsplanning (SPP) en een Curio-breed overzicht en interventies gericht op in-, door- en uitstroom;
- Het ontwikkelen en implementeren van nieuw werving en selectiebeleid, in afstemming met de portefeuillehouders;
- Aangepast aanstellingsbeleid, gericht op behoud van medewerkers voor schaarse functies, er is gestart met een pool voor tekortvakken;
- Voor het behouden van medewerkers is een nieuwe, moderne gesprekscyclus ontwikkeld en geïmplementeerd;
- Inzet op duurzaam inzetbare medewerkers: naast individuele begeleiding van medewerkers is er ingezet op verbetering werkdrukbeleving, er werd een dialoogsessie georganiseerd en ter ondersteuning werd een menukaart ontwikkeld met mogelijkheden om het werkplezier te vergroten en de werkdruk in balans te houden;

- Implementatie van een vitaliteitsportal waarmee medewerkers en teams kunnen werken aan het versterken van hun duurzame inzetbaarheid;
- Aanbod van vrijwillige loopbaanoriëntatie;
- Een aangepast matchingsproces, waarbij we het verloop van docenten in tekortvakken minimaliseren en medewerkers in bovenformatie zoveel mogelijk intern herplaatsen op basis van hun vaardigheden en talenten.

Continu lerende organisatie met bijpassend en inspirerend leiderschap

- Begeleiden van teams bij de ontwikkeling en het aanbieden van interventies op het gebied van teamontwikkeling met behulp van een teamscan;
- Doorontwikkeling van ons introductieprogramma (inwerkprogramma), inclusief begeleiding van startende docenten en inzet van docentcoaches. Voor de startende docent is een aantal instrumenten ontwikkeld om uitval in de eerste fase van de onderwijscarrière te voorkomen. Aansluitend op deze ontwikkeling is een pioniersproject gestart, waarin een leerlijn voor de startende docent wordt ontwikkeld.
- Verdere stappen in de doorontwikkeling van aspirant opleidingsschool naar opleidingsschool.

Effectieve en efficiënte organisatie- en managementstructuur

- Implementeren van de nieuwe structuur rondom begeleiding, ondersteuning en zorg en de personele invulling van de ondersteuningsteams;
- Afronden en evalueren van de reorganisatie van de ondersteunende diensten en afsluiten sociaal plan. Een reductie van 451 naar 367 fte (exclusief onderwijsmanagers en structuur begeleiding en ondersteuning) is gerealiseerd en veel medewerkers zijn begeleid bij regelingen sociaal plan en/of naar in- of externe functies.

Klant centraal en compliant werkgeverschap

- Optimaliseren van HR-processen in Mijn Curio en het vertalen van wetgeving en cao-ontwikkelingen in processen voor medewerkers en leidinggevenden.

8.2 Duurzame inzetbaarheid

Het voortschrijdend ziekteverzuim is in 2023 gestegen van 5,71% in januari naar 6,10% in december. Dat betekent net als in 2022 opnieuw een stijging van het ziekteverzuimpercentage. Wel zien we een voorzichtige daling van het voortschrijdend ziekteverzuimpercentage richting het einde van het jaar. De verzuimfrequentie nam iets af, van 1,05 in 2022 naar 0,98 ziekmeldingen per medewerker per jaar.

Stijgend langdurig verzuim

Het aandeel langerdurend verzuim (> 43 dagen) is met bijna 75% van het totale ziekteverzuim groot. Ongeveer een derde van deze verzuimduurklasse komt voort uit psychische klachten. Ervaren werkdruk en werkgerelateerde problemen spelen hierbij een rol. Daarnaast is het aantal langdurige medische aandoeningen in vergelijking met voorgaand jaar hoog. Dit betreft veelal volledige arbeidsongeschiktheid.

Uit het medewerkeronderzoek (2022) blijkt dat de ervaren werkdruk hoog is als gevolg van de vele veranderingen. Met een gerichte aanpak en in dialoog met medewerkers hebben we stappen kunnen zetten om de ervaren werkdruk te verlagen. De menukaart *werkdruk in balans* is hier een resultaat van. Het is een middel voor sectoren en diensten om de ervaren werkdruk beter in balans te krijgen. In 2023 en 2024 wordt ingestoken op het nader invullen van excellent werkgeverschap gericht op duurzame inzetbaarheid.

Vitaliteitsportal

Eind 2022 is een vitaliteitsportal 'energiebijcurio.nl' gelanceerd. Het is een verzamelplaats van interventies op het gebied van duurzame inzetbaarheid (preventief en curatief). Medewerkers kunnen ook zelf aan de hand van een professionele vragenlijst ondersteuning zoeken bij het vergroten van hun inzetbaarheid. Curio werkt samen met externe specialisten op het gebied van training, coaching en advies op mentaal en fysiek gebied.

8.3 Ontwikkeling medewerkers

Ter ondersteuning van de realisatie van de strategie hebben we onze leidinggevenden een leiderschapsprogramma aangeboden als onderdeel van een driejarig traject.

De professionaliseringslijn ter ondersteuning van de strategie en onderwijsontwikkeling via de onderwijsportefeuilles is verder doorontwikkeld. De ontwikkeling van de Curio opleidingsschool is verder vormgegeven (ruim 230 deelnemers).

Teams zijn begeleid bij ontwikkeling en bij het aanbieden van interventies op het gebied van teamontwikkeling met behulp van een teamscan. Ook het reguliere trainingsaanbod is toegenomen op basis van vragen vanuit het onderwijs. Daarbij wordt de verbinding met onder andere leerlabs en leren en leerlandschap gelegd. De nieuwe vormgeving van het cursusportaal met de mogelijkheid tot integratie van e-learning is gerealiseerd. In het verslagjaar zijn bijna 5.000 deelnemers ingeschreven via het cursusportaal (ruim 30% meer dan in 2022). In deze aantallen zijn de deelnemers van de opleidingsschool en activiteiten tijdens verschillende studiedagen in de sectoren niet meegerekend.

9 Bedrijfsvoering: informatiemanagement en huisvesting

9.1 Informatiemanagement

9.1.1 Student Informatie Systemen (SIS)

De Europese aanbesteding is afgerond met als resultaat dat we OSIRIS ons nieuwe SIS wordt. OSIRIS wordt ook in het hoger beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs ingezet en biedt mogelijkheden om strategische doelstellingen zoals flexibilisering te ondersteunen. Het invoeringstraject is van start gegaan waarbij we gebruik maken van expertise van andere onderwijsinstellingen. Beoogde startdatum is 1 januari 2025.

9.1.2 Ontwikkelingen binnen het onderwijs

We zijn gestart met een vervolgtraject om collega's verder te trainen in het gebruik van alle Microsoft365 mogelijkheden

9.1.3 Een aantal IT-ontwikkelingen

In het verslagjaar is naast de selectie en invoering van een nieuw SIS ingezet op de ontvlechting van IT-Workz en de herziening van onze IT-sourcing.

9.2 Huisvesting

In het najaar werd het nieuwe strategisch meerjarenhuisvestingsplan gepresenteerd. De koppeling van dit plan aan het Instellingsplan en de Kwaliteitsagenda maakt helder dat huisvestingsplannen ondersteunend zijn bij de realisatie van onze onderwijsambities. Om ook op langere termijn een gezonde huisvestingsexploitatie te krijgen, is het noodzakelijk dat we vierkante meters afstoten. Als gevolg van overmaat en een afnemend aantal leerlingen en studenten moeten de huisvestingskosten worden afgestemd op de inkomsten. In het huisvestingsplan is een uitvoeringsagenda opgenomen voor het concreet verplaatsen van opleidingen in Bergen op Zoom, Roosendaal en Breda waardoor afstoten van onderwijsgebouwen mogelijk wordt.

Voor de campus Frankenthalerstraat zijn voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een nieuw dierenverblijf. De sectoren techniek en technologie en voedsel, groen en gastvrijheid ontwikkelen een gezamenlijk onderwijsconcept op basis waarvan een gebouwde omgeving wordt ontworpen ten behoeve van de "Greentech campus".

In Oudenbosch realiseerden we met de aankoop en verbouwing van de voormalige tennishal een imposante sportaccommodatie voor ruim 700 leerlingen.

Ook werd multisportgebouw De Kragt in Breda geopend waar Curio-studenten van onder andere de opleiding sport en bewegen vanuit talentontwikkeling de komende jaren gebruik kunnen maken van riant voorzieningen.

Eind 2024 expireert de huurovereenkomst van het Trivium. De afgelopen twee jaar is een patroon ontstaan van werken op verschillende locaties (Trivium, onderwijslocatie) in combinatie met digitaal werken vanuit huis. Dat heeft ertoe geleid dat het gebruik en de bezetting van kantoorruimten een stuk lager ligt dan in de periode voor 2020 (afname met 40%). Daarom is besloten de huidige huurovereenkomst op te zeggen en een nieuwe huurovereenkomst voor het Trivium voor maximaal 5 jaar af te sluiten. Er worden minder vierkante meters gehuurd in het Trivium-gebouw dan voorheen.

10 Financieel beleid

Het financieel beleid van Curio richt zich op de instandhouding van een financieel gezonde positie op de lange termijn.

10.1 Kaders en risicobeleid

Op Curio-niveau worden de kaders voor strategie, positionering en bedrijfsvoering opgesteld. Scholen en sectoren bepalen binnen de gestelde kaders op welke wijze men het onderwijs wil organiseren en inrichten. Door het hanteren en handhaven van een financieel kader worden risico's beheerst terwijl er duidelijkheid en ruimte ontstaat voor ondernemerschap. Basisuitgangspunt en item van sturing is dat met de vastgestelde kaders een sluitende begroting moet kunnen worden gerealiseerd.

Rente- en liquiditeitsrisico

Het renterisicobeleid heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering van Curio te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid heeft onder meer geleid tot het afsluiten van een relatief omvangrijke financiering ten behoeve van een gelijklopend meerjarig investeringsprogramma onderwijshuisvesting. Er is in 2006 een lening afgesloten bij de ING bank van € 50 miljoen ingaande 1 juli 2010 met een looptijd van 20 jaar. Om zich in te dekken tegen de financiële gevolgen van mogelijk toekomstige rentestijgingen is eveneens een renteswap. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf treasury.

Voor de korte termijn financiering heeft Curio de beschikking over de beschikbare liquiditeiten welke ultimo 2023 € 77,9 miljoen bedragen.

Kredietrisico

De risico's van vorderingen op tegenpartijen als het ministerie van OCW, gemeenten en overige overheden wordt zeer beperkt geacht. De vordering op studenten is verspreid over een grote populatie van relatief geringe bedragen en bij de vordering op overige bedrijven is geen sprake van concentratie bij slechts enkele tegenpartijen. Er worden procedures en gedragslijnen gehanteerd om de omvang van de kredietrisico's bij elke tegenpartij te beperken. Voor potentieel oninbare vorderingen wordt een voorziening gevormd.

10.2 Financieel resultaat 2023

Het begrote resultaat na belasting bedroeg circa € 9,1 miljoen negatief. Het gerealiseerde resultaat na belasting bedraagt circa € 4,6 miljoen positief. Van de ontwikkeling van het financiële resultaat is het volgende overzicht te geven:

(x € 1.000)	Realisatie					Begroting	
	2019	2020	2021	2022	2023	2023	2024
Baten	213.482	209.190	227.148	234.877	245.563	224.075	242.764
Lasten	211.444	204.493	214.828	220.388	240.096	232.045	250.488
Saldo baten en lasten	2.038	4.697	12.320	14.489	5.466	-7.970	-7.724
Financiële baten en lasten	-1.852	-1.816	-1.634	-1.516	-838	-1.113	-832
Resultaat	186	2.881	10.686	12.973	4.628	-9.083	-8.556
Belastingen	0	0	0	0	0	0	-37
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belastingen	186	2.881	10.686	12.973	4.628	-9.083	-8.593

De begroting 2023 liet een negatief resultaat zien van € 9,1 miljoen. De belangrijkste oorzaken voor het tekort in de begroting 2023 waren de hyperinflatie op energielasten, de bestedingen NPO (waarvoor eerder een bestemmingsreserve is gevormd) en een structureel tekort in de onderwijsbegroting.

Het resultaat 2023 na belasting is met een positief resultaat van € 4,6 miljoen ca. € 13,7 miljoen gunstiger dan begroot. Het aandeel in het resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen is € 0,1 miljoen gunstiger dan begroot. Het overig resultaat (resultaat Curio) is echter € 13,6 miljoen gunstiger dan begroot. De oorzaak van deze afwijkingen wordt verder toegelicht in de jaarrekening die onderdeel uit maakt van dit jaarverslag.

Curio werkt in 2024 met een negatieve begroting, waarbinnen aanspraak wordt gemaakt op gereserveerd vermogen met een bepaalde bestemming of onderliggende afspraak. Na aftrek hiervan kan in 2024 gerekend worden op een genormaliseerd exploitatieresultaat van € -2,1 miljoen. In meerjarenperspectief blijkt uit de begroting dat er nog een opgave ligt om de organisatie aan te passen op de daling van het leerling- en studentenaantal. Dit onderstreept het belang om gerichte keuzes te maken zodat onze strategische doelen ook in de toekomst gerealiseerd kunnen worden. Voor de jaren 2025 tot en met 2028 zijn opdrachten opgenomen, waarmee we meerjarig beleidsruimte willen creëren om te investeren in innovatie en ontwikkeling om de ambities van het onderwijs te realiseren en te reageren op de dynamische omgeving waarin we ons bevinden.

10.3 Toestand op balansdatum

Met betrekking tot de ontwikkeling van de balansposities in een meerjarenperspectief wordt het volgende overzicht gegeven:

(x€ 1.000)	31-12-18	31-12-19	31-12-20	31-12-21	31-12-22	31-12-23
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	13	11	8	6	3	0
Materiële vaste activa	169.407	168.682	150.546	145.702	138.707	140.463
Financiële vaste activa	0	0	0	0	804	775
Totaal vaste activa	169.420	168.693	150.554	145.708	139.514	141.238
Vlottende activa						
Voorraden	86	45	83	127	183	192
Vorderingen	3.759	5.445	3.021	3.263	4.719	6.473
Liquide middelen	41.023	34.618	49.898	70.032	74.864	77.852
Totaal vlottende activa	44.868	40.108	53.002	73.422	79.766	84.517
Totaal activa	214.288	208.801	203.556	219.130	219.280	225.755
Passiva						
Eigen vermogen	126.911	127.097	129.978	140.664	153.637	158.265
Voorzieningen	16.435	17.849	16.021	16.223	13.773	13.329
Langlopende schulden	34.074	25.096	22.339	19.375	16.875	14.375
Kortlopende schulden	36.868	38.759	35.218	42.868	34.995	39.786
Totaal passiva	214.288	208.801	203.556	219.130	219.280	225.755

De wijzigingen in de diverse balansposities gedurende 2023 worden bepaald door meerdere factoren. Dit zijn de belangrijkste oorzaken:

- De toename van de boekwaarde van de materiële vaste activa hangt voor een groot deel samen met investeringen die gedaan zijn in 2023 en reguliere afschrijvingen.
- De stijging van de liquide middelen hangt met name samen met het positieve resultaat over 2023.
- Aan het eigen vermogen is het positieve resultaat over 2023 toegevoegd.

De balans, toelichtingen en specificaties maken onderdeel uit van de jaarrekening. Daar zijn ook de uitgebreide toelichtingen en specificaties opgenomen.

10.4 Signaleringswaarde publiek eigen vermogen

De signaleringswaarde publiek eigen vermogen bedraagt € 202,3 miljoen. De daadwerkelijke omvang van het publiek eigen vermogen van Curio blijft daar met € 154,5 miljoen ver onder.

In de jaarrekening is onder referentie 38 de berekeningswijze voor de signaleringswaarde opgenomen.

10.5 Kengetallen

Het financieel toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van financieel toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit. Dit toezicht vindt risicogericht plaats op grond van een analyse van de financiële gegevens uit onder meer de jaarrekening en de continuïteitsparagraaf. Bij de analyse hanteert de inspectie de volgende set kengetallen:

- Voor solvabiliteit 2 wordt een signaleringsgrens (ondergrens) van 0,3 aangehouden. De solvabiliteit van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant blijft hier ruimschoots boven en ligt ook hoger dan de gemiddelde solvabiliteit van de ROC's.
- Voor liquiditeit (current ratio) wordt een signaleringsgrens (ondergrens) van 0,5 aangehouden. De liquiditeit van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant blijft hier ruimschoots boven.
- Voor de absolute omvang liquide middelen geldt een signaleringswaarde van € 2,0 miljoen als ondergrens. De omvang van de liquide middelen van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant ligt hier ruim boven.

Voor de ontwikkeling van de kengetallen in een meerjarenperspectief wordt het volgende overzicht gegeven:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Solvabiliteit 2	0,67	0,69	0,72	0,72	0,76	0,76
Gem ROC's 1)	0,6	0,62	0,61	0,63	0,64	
Liquiditeit	1,22	1,03	1,50	1,71	2,28	2,12
Gem ROC's 1)	1,28	1,24	1,29	1,47	1,52	
Omvang liquide middelen (x € 1 mln.)	41,02	34,62	49,90	70,03	74,86	77,86

¹⁾ Jaarlijks worden, op basis van de jaarrekeningen, de financiële gegevens verstrekt voor de MBO sector via het zogenaamde "Mbo gegevensboek". Hierin staan ook de kengetallen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit voor alle ROC's gemiddeld. Het meest recente gegevensboek dat beschikbaar is, is die op basis van de jaarrekeningen 2018 tot en met 2022 (via site DUO).

Definities:

Solvabiliteit 2: (Eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva
 Liquiditeit: Vlottende activa/ kortlopende schulden

10.6 Treasury

Het kader, de doelstellingen alsmede de administratieve organisatie en interne controle rondom het treasurybeleid zijn vastgelegd in het 'Treasurystatuut Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant'. Het statuut is gebaseerd op de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 en daarnaast op eigen financiële kaders. Treasury levert een wezenlijke bijdrage aan het realiseren van de financiële doelstellingen en het waarborgen van de financiële continuïteit van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant middels beheersing van de ingaande en uitgaande geldstromen op zowel de korte als langere termijn.

De eigen financiële kaders om de doelstellingen te realiseren luiden:

- De solvabiliteit 2 bedraagt minimaal 0,30
- De liquiditeit bedraagt minimaal 0,70.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Solvabiliteit 2	0,67	0,69	0,72	0,72	0,76	0,76
Gem ROC's 1)	0,6	0,62	0,61	0,63	0,64	
Liquiditeit	1,22	1,03	1,50	1,71	2,28	2,12
Gem ROC's 1)	1,28	1,24	1,29	1,47	1,52	

De liquiditeit mag kleiner zijn dan 1,0 mits groter dan de interne ondergrens van 0,7 indien dit vanuit het overzicht met de kasstroomprognose op de lange termijn, dat jaarlijks wordt opgesteld, aantoont dat dit slechts geldt voor een beperkt aantal jaren én de liquiditeit boven de geldende signaleringsgrens van de Inspectie van het Onderwijs blijft (voor het mbo is 0,5 de ondergrens). In een dergelijke situatie zal een afweging plaatsvinden of huisvestingsinvesteringen daadwerkelijk uit eigen middelen worden betaald of dat gebruik wordt gemaakt van externe financiering. Met een liquiditeit van 2,12 zit Curio ruim boven alle grenzen.

Ten aanzien van het beleggen van de financiële middelen wordt een terughoudend beleid gevoerd. Ultimo 2023 zijn de beschikbare gelden volledig uitgezet op direct opvraagbare bankrekeningen. Gelet op de spreiding van risico's staan de direct opvraagbare gelden uit bij verscheidene banken.

Er is in 2006 een lening afgesloten bij de ING bank van € 50 miljoen ingaande 1 juli 2010 met een looptijd van 20 jaar tegen een variabele rente gebaseerd op het 3-maands Euribor plus een opslag van 0,20%. Het totale langlopende deel van bovengenoemde lening bedraagt eind 2023 circa € 14,4 miljoen. Om zich in te dekken tegen de financiële gevolgen van mogelijk toekomstige rentestijgingen is eveneens een renteswap afgesloten met een looptijd van 15 jaar waardoor de rente tot juni 2025 min of meer gefixeerd is op 4,75%. Daarna kan opnieuw de afweging worden gemaakt om het renterisico af te dekken.

Voor de verwerking van de renteswap past Curio kostprijshedge-accounting toe. De kostprijs van de renteswap is nihil. De marktwaarde (reële waarde) van de renteswap bedraagt ultimo 2023 circa - € 0,4 miljoen. Indien de reële waarde van de renteswap behorende bij de langlopende schuld aan de ING bank negatief is, heeft Curio geen verplichting om een onderpand te storten.

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de toelichting op de balans als onderdeel (12) van de jaarrekening.

11 Continuïteit

11.1 Meerjarenperspectief

Dit hoofdstuk blikt vooruit op de ontwikkelingen van Curio binnen haar omgeving. Het meerjarenperspectief resulteert in een overzicht waarbij naar het verslagjaar wordt gekeken en vijf jaar vooruit. Welke trends zijn waar te nemen en welke ontwikkelingen zien we binnen de regio West-Brabant die van invloed zijn op Curio?

11.2 Verwachte ontwikkelingen

In 2023 heeft Curio haar nieuwe strategie voor de komende jaren uitgestippeld. In september is het Instellingsplan 2024-2030 gepresenteerd met de daaraan gekoppelde Kwaliteitsagenda 2024-2027 en het Meerjarig strategisch huisvestingsplan. Curio staat voor een nieuwe planperiode en dat heeft vanzelfsprekend zijn weerslag op de wijze waarop de meerjarenbegroting (goedgekeurd door de raad van toezicht op 21-12-2023) opgesteld is.

In het instellingsplan gaan we verder op de in 2018 ingeslagen koers. Curio verzorgt beroepsonderwijs dat aansluit bij de leerbehoeften van leerlingen en studenten. Deze ambitie is essentieel voor elke individuele leerling en student maar ook voor de regio. West-Brabant is een ondernemende regio die verder wil blijven groeien. Beroepsonderwijs is daarin een onmisbare schakel. We zien onszelf als de broedplaats voor talent voor de regio. Wij willen de arbeidsmarkt voorzien van talenten, jong en oud, die het optimale uit hun potentieel halen. Zodat de regio dat ook kan doen. We zijn de beroepsopleider van de regio.

Wij vinden het belangrijk dat de onderwijsteams de ruimte krijgen hun eigen onderwijs en ondersteuning voor leerlingen en studenten verder vorm te geven en dat het onderwijsondersteunend personeel de ruimte krijgt de ondersteuning verder te ontwikkelen. De strategische keuzes en doelen van het instellingsplan vormen daarom de basis voor de verdere uitwerking in sector- en dienstplannen.

Strategische keuzes (instellingsplan 2024 – 2030)

Curio is de beroepsopleider van West-Brabant

De leerbehoeften van de leerling en student staan centraal bij Curio

Deze strategische doelstellingen worden uitgewerkt in een vijftal doelen:

Leerlingen en studenten kiezen bij Curio op basis van een actueel en aantrekkelijk onderwijsaanbod hun eigen route van leren of professioneel en persoonlijk ontwikkelen.

Curio werkt en leert samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties, andere onderwijsinstellingen, overheden en de West-Brabantse inwoners én ouders/verzorgers van jongeren. Iedere leerling en student voelt zich bij Curio welkom, thuis, uitgedaagd, veilig en krijgt gelijke kansen. Curio levert een bijdrage aan duurzaamheid en burgerschap.

Leerlingen, studenten en medewerkers ontwikkelen een leven lang bij Curio.

Curio is een aantrekkelijke werkgever waar nieuwsgierige, deskundige en zelfbewuste medewerkers willen (blijven) werken.

In 2024 gaan we van start met de Kwaliteitsagenda 2024-2027. De Kwaliteitsagenda is gebaseerd op ons instellingplan: met de middelen vanuit deze agenda gaan we de komende jaren onze doelstellingen realiseren. We kiezen daarbij voor een andere aanpak dan in de Kwaliteitsagenda 2019-2023. Sectoren en diensten geven in hun sector- en dienstplannen aan de hand van een menukaart aan waaraan zij de komende jaren gaan werken en hoe zich dat vertaalt van een meerjarenplan naar een jaarplan en waarin per jaar wordt bezien wat is gerealiseerd en of en op welke punten bijstelling van de plannen nodig is.

In juni 2022 is een keuze gemaakt waar we ons de komende jaren op gaan richten en we zetten die koers onverminderd voort, in lijn met onze strategische doelstellingen. De focus voor de komende

periode ligt daarom op Flexibilisering door modularisering en op de Implementatie van de portefeuillestructuur binnen alle organisatieonderdelen.

Flexibilisering door modularisering: we zijn ervan overtuigd dat flexibilisering nodig is om ook in de toekomst de beroepsopleider van de regio te blijven. Dit komt daarom ook expliciet als belofte terug in onze nieuwe strategie: Leerlingen, studenten en medewerkers ervaren dat zij invloed hebben op inhoud, vorm, tempo, tijd en plaats van leren dankzij het aanbod van flexibele leerroutes. Zij voelen zich hierbij ondersteund door een passende mix van online, fysieke en blendedonderwijsactiviteiten.

Portefeuillestructuur: we dragen zorg voor een heldere verantwoordelijkheidsverdeling, zorgen ervoor dat alle processen en systemen operationeel zijn en dat medewerkers in de uitvoering zijn geschoold. Dat betekent dat de onderwijsbeleidsontwikkeling, –bijstelling en -evaluatie na afronding wordt gestuurd vanuit de portefeuilles. Voor het verbeteren van de portefeuillestructuur wordt in 2024 een nieuw project gestart.

11.2.1 Staat van baten en lasten en balans (inclusief deelnemingen)

Staat van baten en lasten (x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Baten						
Rijksbijdragen	230.936	229.040	228.746	225.399	221.692	219.067
Overige overheidsbijdragen	4.044	5.089	4.807	4.807	4.807	4.807
Cursus-, les en examengelden	2.665	2.240	2.165	2.165	2.165	2.165
Baten werk i.o.v. derden	3.450	3.611	3.583	3.585	3.285	3.287
Overige baten	4.468	2.784	3.066	3.107	3.107	4.273
Totaal baten	245.563	242.764	242.367	239.063	235.057	233.598
Lasten						
Personeelslasten	180.135	191.960	186.675	181.602	179.016	176.772
Afschrijvingen	11.183	11.671	12.076	11.990	12.046	13.373
Huisvestingslasten	19.977	18.572	17.984	17.813	17.867	17.872
Overige lasten	28.801	28.286	27.515	27.080	26.762	26.685
Totaal lasten	240.096	250.488	244.249	238.484	235.691	234.702
Saldo baten en lasten	5.467	-7.724	-1.882	579	-634	-1.104
Financiële baten en lasten	-838	-832	-703	-778	-972	-951
Resultaat	4.629	-8.556	-2.585	-199	-1.606	-2.055
Belastingen		-37	-48	-46	-43	-40
Resultaat na belastingen	4.629	-8.593	-2.633	-245	-1.649	-2.094
Opdracht kostendekkend vanaf 2028			-1.276	-544	822	2.094
Resultaat na opdrachten	4.629	-8.593	-3.910	-789	-827	0

Verdeeld naar Curio en haar deelnemingen geeft dit het volgende beeld:

Staat van baten en lasten (x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Curio	4.038	-8.851	-2.822	-429	-1.826	-2.261
Deelnemingen	591	258	189	184	177	167
Resultaat na belastingen	4.629	-8.593	-2.633	-245	-1.649	-2.094

De komende jaren zal de trend van dalende aantallen mbo-studenten in de regio doorzetten. Voor het mbo wordt rekening gehouden met een krimp van 10% in de periode tot en met 2028. Voor het VO wordt nog een toename in het aantal leerlingen verwacht tot 2025 waarna ook hier een dalende trend wordt verwacht. Het dalende aantal leerlingen en studenten heeft financiële gevolgen en zal zonder bijstellingen tot toenemende tekorten leiden.

Dit maakt dat Curio een collectieve opdracht heeft geformuleerd (deze is weergegeven in de regel "opdracht kostendekkend vanaf 2028") om het tekort de komende jaren terug te brengen. Door tijdig te beginnen en hierin ook de risico's van toenemend personeelstekort en toegenomen afhankelijkheid van IT mee te nemen, kunnen er keuzes gemaakt worden waarmee niet alleen de tekorten voorkomen worden maar ook kansen benut kunnen worden voor verdere effectiviteit en synergie van de organisatie.

In 2022 zijn de toekomstige huisvestingsambities van Curio opnieuw tegen het licht gehouden en zijn alleen lopende projecten doorgevoerd. De optelsom van dalende aantallen leerlingen en studenten, de huidige huisvestingslasten van Curio en de kosten van nieuwe huisvestingsprojecten lieten bij doorrekening een structureel negatief exploitatiesaldo van de huisvesting zien. In 2023 is het Strategisch Huisvestingsplan 2023-2032 vastgesteld, dit plan zorgt ervoor dat de huisvesting betaalbaar blijft terwijl het tegelijkertijd bijdraagt aan de onderwijsambities.

Meerjarenbalans per 31-12 (x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	140.463	148.015	158.137	166.041	176.295	171.581
Financiële vaste activa	775	775	775	775	775	775
Totaal vaste activa	141.238	148.790	158.912	166.816	177.070	172.356
Vlottende activa						
Voorraden	192	192	192	192	192	192
Vorderingen	6.473	6.474	6.474	6.474	6.474	6.474
Liquide middelen	77.852	59.208	42.886	40.094	26.092	27.261
Totaal vlottende activa	84.517	65.874	49.552	46.760	32.758	33.927
Totaal activa	225.755	214.664	208.464	213.575	209.828	206.283
Passiva						
Eigen vermogen						
Algemene reserve	146.564	142.044	142.009	141.220	140.393	140.393
Bestemmingsreserves	11.701	7.628	3.754	3.754	3.754	3.754
Voorzieningen	13.329	13.329	13.329	13.329	13.329	13.329
Langlopende schulden	14.375	11.875	9.375	15.065	12.145	9.225
Kortlopende schulden	39.786	39.788	39.998	40.208	40.208	39.583
Totaal passiva	225.755	214.664	208.464	213.575	209.828	206.283

Het eigen vermogen daalt de komende 4 jaar vanwege de verwachte negatieve resultaten en de investeringen in de nieuwbouw. Dit laatste heeft eveneens als gevolg dat de boekwaarde van de vaste

activa de komende jaren toeneemt. Ter financiering van de investeringen is in 2026 een nieuwe lening in de begroting opgenomen van € 8,4 miljoen waardoor de langlopende schulden in dat jaar toenemen. Bovengenoemde ontwikkelingen hebben samen een dalend effect op het banksaldo waarvan verwacht wordt dat dit vanaf 2028 weer zal aangroeien.

Vanuit het Strategisch Huisvestingsplan 2023-2032 wordt in 2024 gestart met fase 1 van de campus aan de Frankenthalerstraat in Breda. Deze ontwikkeling draagt in belangrijke mate bij aan de strategische doelstellingen van Curio waaronder flexibilisering van het onderwijs. De campus biedt niet alleen mogelijkheden voor opleidingen van de sectoren voedsel, groen en gastvrijheid en techniek en technologie, maar ook voor andere opleidingen van Curio. De uitstraling van de campus biedt ook een aantrekkelijke omgeving voor bedrijven en branches. Dit komt tot uitdrukking in multifunctionele ruimten op de campus die de verbindingen vormen tussen de verschillende gebouwen.

De ontwikkeling in de algemene reserve en de bestemmingsreserves hangt samen met de verwachte exploitatieresultaten in de jaren 2023 tot en met 2028.

In 2021 is een publieke bestemmingsreserve gevormd voor de NPO-middelen. Niet bestede NPO-middelen zijn toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. De verwachting is dat eind schooljaar 2024-2025 alle NPO-middelen uitgegeven zijn.

In 2022 is een publieke bestemmingsreserve gevormd voor de werkdrukkiddelen VO. Deze werkdrukkiddelen zijn inmiddels volledig uitgekeerd in 2023.

De herwaarderingsreserve, die in 1997 is ontstaan als gevolg van de overname van gebouwen in het kader van de OKF is in 2023 in zijn geheel vrij gevallen ten gunste van de algemene reserve.

11.2.2 Ontwikkelingen in financiële kengetallen

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Solvabiliteit 2	0,76	0,76	0,76	0,74	0,75	0,76
Liquiditeit	2,12	1,66	1,24	1,16	0,81	0,86
Absolute omvang liquide middelen	77,86	59,21	42,89	40,09	26,09	27,26

Voor de liquiditeit geldt dat deze voldoende boven de signaleringgrens van de inspectie van het Onderwijs beweegt, echter vanwege de investeringen ter realisatie van de nieuwe Campus en de begrote negatieve exploitatieresultaten voor de komende 4 jaar wordt t/m 2027 een daling van de liquiditeit verwacht die zich naar verwachting vanaf 2028 weer geleidelijk zal herstellen. Het dalende eigen vermogen resulteert in een dalende solvabiliteit, maar die daling blijft beperkt. De solvabiliteit blijft ruim boven de signaleringswaarde. Hetzelfde geldt voor de absolute omvang van de liquide middelen.

11.2.3 Ontwikkelingen in leerlingen- en studentenaantallen

	2023*	2024	2025	2026	2027	2028
Vo	5.431	5.503	5.527	5.351	5.255	5.136
Educatie						
Vavo	453	445	445	445	445	445
Overige Educatie	1366	625	650	650	650	650
Totaal Educatie	1.819	1.070	1.095	1.095	1.095	1.095
Mbo						
Studenten bol	9.770	9.558	9.384	9.218	9.048	8.874
Studenten bbl	4.390	4.042	3.894	3.783	3.702	3.636
Totaal mbo	14.160	13.600	13.278	13.001	12.750	12.510
Totaal mbo gewogen	11.526	11.175	10.942	10.731	10.529	10.328
Totaal (ongewogen)	21.410	20.173	19.900	19.447	19.100	18.741

*) Dit betreft de voorlopige aantallen per 1 oktober 2023. Hierop vindt voor 1 juli 2024 nog een accountantscontrole plaats

De komende jaren zal de trend van dalende aantallen mbo-studenten in de regio doorzetten. Voor het mbo wordt rekening gehouden met een krimp van 10% in de periode tot en met 2028. Voor het VO wordt nog een toename in het aantal leerlingen verwacht tot 2025 waarna ook hier een dalende trend wordt verwacht. Het dalende aantal leerlingen en studenten heeft financiële gevolgen en zal zonder bijstellingen tot toenemende tekorten leiden. Dit maakt dat wij een collectieve opdracht hebben geformuleerd om het tekort de komende jaren terug te brengen.

11.2.4 Ontwikkelingen in formatie

In fte	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Vast	1.386	1.430	1.392	1.343	1.319	1.291
Flexibel	515	531	517	499	490	480
Totaal in dienst	1.901	1.961	1.910	1.843	1.809	1.770
Inhuur	70	66	48	44	44	42
Totale formatie	1.971	2.027	1.957	1.887	1.853	1.812

Het personeel in dienst onderverdeeld naar functiecategorie geeft het volgende beeld:

In fte	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Bestuur & directie (DIR)	19	18	18	18	18	18
Personeel primair proces (OP en OOP)	1.407	1.445	1.397	1.338	1.307	1.272
Ondersteunend personeel* (OOP-Z)	475	498	495	487	484	481
Totale formatie	1.901	1.961	1.910	1.843	1.809	1.770

* ook de onderwijsmanagers vallen binnen deze categorie

Bij het bepalen van het aantal fte spelen de leerling- en studentprognoses en de demografische ontwikkelingen een belangrijke rol. Op basis van de prognoses en kenmerken van de verwachte leerling-/studentpopulatie wordt een richtformatie opgesteld. Deze richtformatie moet waarborgen dat de formatie (en hieraan gekoppelde personele lasten) past bij de aan de leerling- en studentaantallen gekoppelde bekostiging.

Binnen de huidige krappe arbeidsmarkt is het voor Curio een uitdaging om interessant te zijn en blijven als werkgever. De markt kampt met een landelijk lerarentekort en daarnaast kampt Curio met een relatief grote uitstroom door o.a. pensionering.

Om deze uitdaging het hoofd te bieden, neemt Curio deel aan diverse initiatieven en samenwerkingen, zoals actieve arbeidsmarktcampagnes (profilering van Curio als aantrekkelijk werkgever). De komende tijd wordt ook ingezet op de interne arbeidsmarkt/behoud van medewerkers. Onder andere via begeleiding door docentcoaches en regionale samenwerking. Op die manier vermindert het ongewenst verloop en behoudt Curio nieuwsgierige, deskundige en zelfbewuste medewerkers.

11.2.5 Ontwikkelingen op gebied van huisvesting

Algemeen	2023	2024	2025	2026	2027	2028
aantal m2 bvo *	210.525	197.569	196.389	195.789	195.789	198.259
aantal locaties *	37	40	40	40	39	37
Waarvan huur	10	12	12	11	11	11
investeringen (x €1.000)	11.390	10.311	16.349	15.274	17.868	1.456
desinvesteringen (x €1.000)**	310	577	320	320	320	-844

* eigendom en huur

** verwachte verkoopopbrengst minus de boekwaarde

De verdeling over eigendom en huur is als volgt:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Eigendom						
m2 bvo	191.575	179.043	179.043	179.043	179.043	181.513
aantal	27	28	28	29	28	26
Huur						
m2 bvo	18.950	18.526	17.346	16.746	16.746	16.746
aantal	10	12	12	11	11	11
Totaal						
m2 bvo (excl. verhuur)	209.725	196.769	195.589	194.989	194.989	197.459
aantal	37	40	40	40	39	37

Ultimo 2023 gebruikt Curio 37 locaties. Hiervan worden 10 locaties gehuurd. De overige locaties zijn in eigendom. Om een goed beeld te krijgen van de huisvesting worden intern drie groepen onderscheiden. Naast de huisvesting voor mbo en vo onderscheiden we een categorie overige. Onder overige huisvesting valt onder meer de locatie Van Riebeecklaan te Breda waarin een vmbo-school van Libréon is gehuisvest. Curio, als eigenaar van het gebouw, heeft de huisvestingsverantwoordelijkheid. In 2024 gaat de Van Riebeecklaan over naar Libréon. Dit verklaart de daling van het aantal m2 in 2024.

Huisvesting mbo

Naast de geplande nieuwbouw aan de Frankenthalerstraat (zie ook SHP hieronder) is ten behoeve van de opleiding Sport & Bewegen met de gemeente Breda een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van een Talentencentrum. Dit centrum, dat gehuurd wordt van de gemeente, voorziet in de behoefte aan een sportaccommodatie.

Huisvesting vo

Binnen het vo blijft het aantal locaties de komende jaren rond de 10. Vanwege dalende leerlingaantallen in het vmbo en het mbo wordt onderzocht welke locaties in de toekomst kunnen vervallen of gebruikt kunnen worden voor andere doeleinden. Dat betekent dat in het nieuwe strategisch huisvestingsplan van Curio wordt uitgegaan van gezamenlijke huisvesting van vo en mbo.

Overige huisvesting

Curio heeft vanuit afspraken omtrent de doordecentralisatie van de huisvesting van de vo- en vmbo-scholen in Breda, momenteel nog twee locaties in eigendom. Eén locatie is in gebruik door een school van Libréon. Zoals hierboven verwoord wordt het pand aan de Van Riebeecklaan in 2024 verkocht aan Libréon. Het pand aan de van Rijnesteinstraat 1 was met ingang van 2020 verlaten. In verband met stijging van het aantal ISK-deelnemers is dit pand na een forse investering eind 2023 weer in gebruik genomen.

Strategisch Huisvestingsplan

In het strategisch huisvestingsplan 2024-2032 (hierna te noemen: SHP) vinden in het licht van de MJB 2024-2028 de eerste mutaties plaats in het jaar 2028. Deze wijzigingen zijn als volgt:

- Afstoten de Beemd 10, Hoogstraat 126 en Rooseveltlaan 225. Dit leidt tot een reductie van 6.530 m².
- Realisatie nieuwbouw Campus Breda. Dit leidt tot een netto toename van ca. 9.000m²
- Het aantal locaties in eigendom daalt hiermee naar 26.

11.2.6 Conclusie

De afgelopen jaren is steeds een mooi financieel resultaat gerealiseerd. Voor 2023 werd een fors verlies verwacht zowel als gevolg van de incidentele inzet van middelen ten behoeve van de strategie als ten aanzien van de reguliere activiteiten. Uiteindelijk is het jaar met een positief resultaat afgesloten.

De belangrijkste verklaring voor dit positieve resultaat is dat het niet mogelijk is gebleken om alle (extra) baten - die in de loop van het jaar beschikbaar kwamen - in de organisatie weg te zetten. Dit is met name gelegen in het feit dat we te maken hebben met krapte op de arbeidsmarkt, waardoor vacatures niet konden worden ingevuld.

Een grote toename van de baten wordt veroorzaakt door de groei van het aantal ISK-leerlingen. De ontwikkeling van deze groep leerlingen is moeilijk voorspelbaar en daarmee ook de samenhangende Rijksbijdragen.

Daarnaast was voor 2023 rekening gehouden met fors hogere energielasten. Uiteindelijk bleken de energielasten minder gestegen dan waarmee in de begroting rekening was gehouden door minder gebruik en lagere tarieven. De kosten van energie blijven een aandachtspunt.

In meerjarenperspectief blijkt uit de begroting dat er nog een opgave ligt om de organisatie aan te passen op de daling van het leerling- en studentenaantal. Dit onderstreept het belang om gerichte keuzes te maken. Voor de jaren 2025 tot en met 2028 zijn twee opdrachten opgenomen om meerjarig beleidsruimte te creëren om te investeren in innovatie en ontwikkeling om de ambities van het onderwijs te realiseren en te reageren op de dynamische omgeving waarin we ons bevinden.

11.2.7 Overige rapportages

Voor de onderdelen met betrekking tot het interne risicobeheersings- en controlesysteem en de belangrijkste risico's en onzekerheden wordt korthedshalve verwezen naar hoofdstuk 8.2 Risicomanagement.

Voor het onderdeel rapportage toezichthoudend orgaan wordt verwezen naar hoofdstuk 3.1 Raad van Toezicht.

12 Jaarrekening

12.1 Geconsolideerde jaarrekening

12.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2023
(na verwerking resultaatbestemming en x € 1.000)

Activa	Ref.	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	4	0	3
Materiële vaste activa	5	140.463	138.707
Financiële vaste activa	6	<u>775</u>	<u>804</u>
Totaal vaste activa		141.238	139.514
Vlottende activa			
Vorraden	7	192	183
Vorderingen	8	6.473	4.719
Liquide middelen	9	<u>77.852</u>	<u>74.864</u>
Totaal vlottende activa		84.517	79.766
Totaal activa		<u>225.755</u>	<u>219.280</u>
Passiva			
Eigen vermogen	10	158.265	153.637
Voorzieningen	11	13.329	13.773
Langlopende schulden	12	14.375	16.875
Kortlopende schulden	13	<u>39.786</u>	<u>34.995</u>
Totaal passiva		<u>225.755</u>	<u>219.280</u>

12.1.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023
(x € 1.000)

	Ref.	2023	Begroting 2023	2022
Baten				
Rijksbijdragen	15	230.936	212.149	222.005
Overige overheidsbijdrager	16	4.044	3.339	3.512
Cursus-, les en examengeld	17	2.665	2.158	1.461
Baten werk i.o.v. derden	18	3.450	3.167	3.332
Overige baten	19	<u>4.468</u>	<u>3.262</u>	<u>4.567</u>
Totaal baten		245.563	224.075	234.877
Lasten				
Personeelslasten	20	180.135	171.728	169.798
Afschrijvingen	22	11.183	11.483	9.471
Huisvestingslasten	23	19.977	21.890	14.427
Overige lasten	24	<u>28.801</u>	<u>26.944</u>	<u>26.692</u>
Totaal lasten		240.096	232.045	220.388
Saldo baten en lasten		5.467	-7.970	14.489
Financiële baten en lasten	26	<u>-838</u>	<u>-1.113</u>	<u>-1.516</u>
Resultaat		4.629	-9.083	12.973
Belastingen	27	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na belastingen		<u>4.629</u>	<u>-9.083</u>	<u>12.973</u>

12.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023
(x € 1.000)

	Ref.	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		5.467	14.489
<i>Aanpassingen voor:</i>			
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	22	11.183	9.471
Boekresultaat overdracht activa	5	0	4.517
Mutaties voorzieningen (excl.rente)	11	<u>-687</u>	<u>-2.643</u>
		10.496	11.345
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>			
Voorraden	7	-9	-56
Vorderingen	8	-1.754	-1.456
Schulden	13	<u>4.903</u>	<u>-7.853</u>
		3.140	-9.365
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		19.103	16.469
Ontvangen interest		0	1
Betaalde interest	26	-707	-1.344
Vennootschapsbelasting	27	<u>0</u>	<u>0</u>
		-707	-1.343
Kasstroom uit operationele activiteiten		18.396	15.126
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Verwerving van materiële vaste activa	5	-13.457	-7.245
Ontvangsten u.h.v. vervreemding mva	5	521	255
Mutaties overige financiële vaste activ.	6	<u>29</u>	<u>-804</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-12.907	-7.794
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende schulden	12	<u>-2.500</u>	<u>-2.500</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-2.500	-2.500
Mutatie liquide middelen		<u>2.989</u>	<u>4.832</u>
<u>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</u>			
		<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stand per 1 januari		74.864	70.032
Mutatie boekjaar		2.989	4.832
Stand per 31 december	9	<u>77.853</u>	<u>74.864</u>

12.1.4 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen

0 Algemene grondslagen

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant, statutair gevestigd te Breda maar feitelijk gevestigd op Trivium 74 te Etten-Leur en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41105340, en haar groepsmaatschappijen bestaan nagenoeg uitsluitend uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Schattingen en schattingswijzigingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening kunnen schattingen noodzakelijk zijn. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende rechtspersonen waarop, op grond van de feitelijke situatie, een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

De in de consolidatie begrepen groepsmaatschappijen zijn:
ATG B.V., Breda (100%) inclusief de dochtermaatschappij AM&TS (100%)

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen worden volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. De resultaten van nieuw verworven groepsonderdelen en andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. Betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Aangezien de staat van baten en lasten over 2023 van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is in de enkelvoudige jaarrekening volstaan met weergave van een beknopte staat van baten en lasten in overeenstemming met art. 2: 402 BW.

Verbonden partijen

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de (geconsolideerde) jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd.

In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op

basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar/ stelselwijziging

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van onderstaand fouterstel.

Fouterstel 2022

Sales en leaseback transactie sportcomplex Terheijdenseweg

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant heeft in 2022 percelen grond tegen € 1 verkocht, waarbij vanaf 1 september 2023 een sporthal voor 20 jaar en een atletiekbaan voor 3 jaar (inclusief deze grond) tegen een gereduceerd tarief wordt teruggehuurd. Hierbij is sprake van een sale en leaseback transactie. In de jaarrekening 2022 is een boekverlies van € 0,8 miljoen ten laste van het resultaat 2022 verantwoord. In 2023 is gebleken dat deze verwerkingswijze niet in overeenstemming is met RJ 292.

Overeenkomstig RJ 292.404 had het boekverlies niet ten laste van het resultaat 2022 verantwoord dienen te worden, maar opgenomen te worden op de balans als overlopend actiefpost onder de financiële vaste activa. Jaarlijkse vrijval van deze balanspost ten laste van het resultaat dient plaats te vinden naar rato van de huurperiode waarin Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant de economische voordelen van de sale en leaseback transactie geniet. In het kader van het inzicht van de jaarrekening, is ervoor gekozen om deze niet-materiële fout te verwerken als rechtstreekse mutatie in het beginvermogen per 1 januari 2023, waardoor het eigen vermogen en de financiële vaste activa met € 0,8 miljoen zijn toegenomen. De vergelijkende cijfers van vorig jaar zijn aangepast alsof deze fout niet heeft plaatsgevonden, het boekverlies verkoop activa onder de overige baten is € 0,8 miljoen lager en het resultaat boekjaar 2022 is € 0,8 miljoen hoger dan verantwoord in de jaarrekening 2022.

Terugname bijzondere waardevermindering Steenspil

Voor de locatie Steenspil heeft vanwege gedeeltelijke leegstand in de jaarrekening 2017 een duurzame waardevermindering van € 2,5 miljoen plaatsgevonden. In 2022 waren alle ruimtes door de school weer in gebruik genomen en waren er geen plannen om de locatie op korte termijn af te stoten. Daarmee was er ultimo 2022 geen aanleiding meer om deze impairment te handhaven en dient deze teruggenomen te worden tot aan het bedrag van de boekwaarde, indien in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering was verantwoord.

Dit bedrag is berekend op € 2,0 miljoen. In het kader van het inzicht in de jaarrekening, is ervoor gekozen om deze niet-materiële fout te verwerken als rechtstreekse mutaties in het beginvermogen, waardoor de materiële vaste activa en eigen vermogen met € 2,0 miljoen zijn toegenomen. De vergelijkende cijfers van vorig jaar zijn aangepast alsof deze fout niet heeft plaatsgevonden, de overige waardeverminderingen materiële vaste activa onder de afschrijvingen is € 2,0 lager en het resultaat boekjaar 2022 is € 2,0 miljoen hoger dan verantwoord in de jaarrekening 2022.

Door bovenstaande aanpassingen zijn de volgende balansposten per 31-12-2022 gewijzigd ten opzichte van hetgeen in de jaarrekening 2022 is opgenomen: Materiële vaste activa + € 2,0 miljoen, financiële vaste activa + € 0,8 miljoen en eigen vermogen + € 2,8 miljoen. Het resultaat over 2022 is met +€ 2,8 miljoen gecorrigeerd.

Herwaarderingsreserve OKF gebouwen

Vanaf 1997 hebben incidentele herwaarderingsreserve plaatsgevonden voor de overgenomen terreinen en gebouwen in het kader van de OKF. Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant beschikt niet (meer) over een gedetailleerde activaregistratie om het juiste bedrag van de herwaarderingsreserve te

bepalen, waardoor is besloten om de herwaarderingsreserve in 2023 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Deze correctie is prospectief als niet-materieel fouterstel verwerkt."

Stelselwijziging

Niet van toepassing.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in duizenden euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Continuïteit van de activiteiten

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operational lease

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

De Stichting sluit incidenteel contracten af voor de verhuur van materiële vaste activa en doet daarmee afstand van haar genotsrecht. Ontvangsten als gevolg van dergelijke transacties worden op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de Stichting blootstellen aan renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Dit betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen, vastgelegd in het treasury statuut, om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant past kostprijshedge-accounting toe voor de renteswap die ervoor heeft gezorgd dat de variabel rentende schuld aan de ING is omgezet in een vast rentende lening.

Het effectieve deel, wordt tegen kostprijs gewaardeerd. Op iedere balansdatum wordt bepaald of er een indicatie is voor ineffectiviteit door de kritische kenmerken van het hedge-instrument te vergelijken met de kritische kenmerken van de afgedekte positie. In het geval dat de kritische kenmerken van het hedge-instrument en de kritische kenmerken van de afgedekte positie niet aan elkaar gelijk zijn wordt een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting uitgevoerd. Ineffectiviteit wordt in de staat van baten en lasten verwerkt indien en voor zover uit de kwantitatieve ineffectiviteitsmeting (cumulatief) een verlies blijkt in 2023 is er geen sprake van een ineffectief deel.

Renterisico en kasstroomrisico

Bij leningen met een vast rentepercentage over de gehele looptijd is het renterisico beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.

Bij variabel rentende leningen heeft het kasstroomrisico betrekking op eventuele veranderingen in het rentepercentage van deze leningen. Ultimo 2023 zijn er geen variabel rentende leningen.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

1 Grondslagen balans

(Im)materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Bij vastgoed wordt de kostprijs toegerekend aan afzonderlijke bestanddelen die van elkaar verschillen qua gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon en wordt vervolgens afgeschreven per afzonderlijk bestanddeel (de zogenaamde 'componentenbenadering'). Op terreinen wordt niet afgeschreven. De activeringsgrens voor overige activa bedraagt € 5.000.

In de jaarrekening zijn de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Immateriële vaste activa:	goodwill 20%
Vastgoed:	gebouwen 2,5 - 16,67%
	verbouwingen 5 - 10%
	terreinvoorzieningen 10%
Overige materiële vaste activa:	inventaris en apparatuur 5 - 33,33%
	vervoermiddelen 15 - 20%

Bij enkele gebouwen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10%.

Bij vervoermiddelen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10-25%.

De aangewende investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

Bijzondere waardevermindering

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt met behulp van een disconteringsvoet van 5%.

De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten en wordt bepaald door individuele beoordelingen van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, tenzij anders vermeld, ter vrije beschikking.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De contante waardebepaling heeft plaatsgevonden op basis van een discontering tegen 4,5% (2022: 4,0%). De periodieke mutatie die samenhangt met de contante waardebepaling wordt verantwoord onder de rentelasten.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening is opgebouwd uit de volgende drie onderdelen:

- Sinds augustus 2014 heeft de werknemer die valt onder de cao-VO, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, jaarlijks de beschikking over een basisbudget van 50 uur om die naar eigen inzicht in te zetten voor keuzes die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie. Naast het basisbudget krijgen werknemers van 57 jaar en ouder het recht op een aanvullend budget van maximaal 120 uur per jaar. Dit is niet gekoppeld aan dienstjaren.
- De werknemer die valt onder de cao-BVE heeft, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, recht op seniorenverlof als hij 57 jaar of ouder is en direct voorafgaand aan de ingangsdatum van het verlof gedurende ten minste 5 jaren aaneengesloten in dienst is bij een werkgever die valt onder de werkingssfeer van deze cao. Hier is dus sprake van opbouw van recht.
- In 2017 en 2018-2019 is een (eenmalige) regeling opgesteld voor de oudere medewerker van Curio. De regeling valt binnen de beleidscontext van strategische personeelsplanning, leeftijdsbewust personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid en is aangemerkt als Persoonlijk Ouderen Arrangement (POA). Het stelt de oudere werknemer, die aan alle instroomvoorwaarden voldoet, in staat om 60% door te werken met behoud van 80% salaris en 100% pensioenopbouw

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd voor de uren die door de werknemers die vallen onder de cao-VO zijn gespaard, het aanvullend budget waarvan door de werknemers die vallen onder de cao-VO gebruik wordt gemaakt, het recht op seniorenverlof waarvan de werknemers die vallen onder de cao-BVE gebruik maken dan wel, door de opbouw van rechten, gebruik kunnen gaan maken en de toekomstige kosten voor deelnemers aan de POA regeling waar geen feitelijke inzet tegenover staat (20% salaris en 40% pensioenopbouw).

Voorziening wachtgelden

De voorziening wachtgelden is gevormd voor toekomstige wachtgelduitkeringen aan ex-werknemers die ultimo boekjaar aanspraak maken op een wachtgelduitkering, voor zover deze ten laste komen van Curio. Voor alle medewerkers die in de berekening van de voorziening wachtgeldverplichtingen zijn meegenomen, is voorzichtigheidshalve de maximale uitkeringsduur gehanteerd aangezien geen betrouwbare inschatting is te maken over een eventuele tussentijdse uitstroom.

Voorziening sociaal beleid

De voorziening sociaal beleid heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en wordt gevormd indien voor de groep een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van verwachte (ontslag) uitkeringen en reorganisatiekosten. Met mogelijke RVU gevolgen is rekening gehouden.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening arbeidsongeschiktheid (langdurig zieken)

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van de lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van het per balansdatum naar verwachting voor langere tijd arbeidsongeschikte personeel, is een voorziening gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Pensioenen

Curio heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiend loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Curio.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Curio betaalt hiervoor premies waarvan circa 70 procent door de werkgever wordt betaald en circa 30 procent door de werknemer. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

In 2023 was de dekkingsgraad van ABP aan het eind van het jaar nagenoeg gelijk aan die van eind 2022. De dekkingsgraad bedraagt eind 2023 110,5%, tegen 110,9% eind 2022.

In de eerste drie kwartalen steeg de dekkingsgraad tot 118,6%, door bescheiden rendementen en de gestegen rente. In het vierde kwartaal werd de pensioenverhoging van 3,03 % verwerkt in de dekkingsgraad waardoor de toekomstige verplichtingen toenamen en daarmee de dekkingsgraad daalde. De beleidsdekkingsgraad nam af van 118,6% eind 2022 naar 113,9% eind 2023.

Curio heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Curio heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

2 Grondslagen Staat van baten en lasten

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat geldt het volgende beginsel: lasten en baten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen normatieve rijksbijdrage wordt in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

De toegekende niet-normatieve rijksbijdrage wordt naar de aard van de bijdrage verwerkt als exploitatiesubsidie of als investeringssubsidie.

De niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden eveneens volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten in het (school)jaar waarop de toekenningen betrekking hebben, tenzij het niet-geormerkte OCW-subsidies met een grote omvang betreft waarvoor een (herzien) bestedingsplan beschikbaar is. In dat geval wordt de subsidie als bate in de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de activiteiten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

De ontvangen overige overheidsbijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden ze naar rato van de verrichte werkzaamheden verantwoord.

Cursus-, les en examengelden

De cursus-, les- en examengelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij er van uitgegaan is dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar zijn gespreid.

Baten werk in opdracht van derden*Verlenen van diensten*

De verantwoording van opbrengsten uit het verlenen van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdragen, die bij aanvang van het cursusjaar in rekening worden gebracht, worden tijdsevenredig als baten in het betreffende boekjaar verantwoord.

Personeelsbeloningen*Periodiek betaalbare beloningen*

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikname lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Als er indicaties zijn dat de realiseerbare waarde van een bepaald activum lager is dan de boekwaarde, dan wordt het verschil als bijzondere waardevermindering verwerkt in de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten*Rentebaten en rentelasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting rechtstreeks in het eigen vermogen wordt verwerkt. De winstbelasting heeft uitsluitend betrekking op de meegeconsolideerde vennootschappen, waarbij rekening wordt gehouden met vrijgestelde winstbestanddelen en bijtelling van niet-afrekbare kosten. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel op verslagdatum is besloten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarden van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden op iedere verslagdatum beoordeeld en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende

belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Segmentatie

De segmentatie van de staat van baten en lasten is gebaseerd op de diverse onderwijstypen binnen Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. Er worden 2 onderwijstypen onderscheiden. Het VO en de BVE.

Het VO omvat alle V(MB)O scholen binnen de Stichting. De BVE omvat alle MBO scholen binnen de Stichting. Ook de activiteiten van de BV's worden meegenomen binnen de sector BVE.

3 Grondslagen kostenoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Winstbelastingen, ontvangen interest en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden.

Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs. Aflossingen uit hoofde van met derden aangegane leningsovereenkomsten en eventuele nieuw afgesloten leningsovereenkomsten worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

4 Immateriële vaste activa

<u>De mutaties in de immateriële vaste activa worden als volgt weergegeven:</u>	<u>Goodwill</u>
Stand per 1 januari	
Verkrijgingsprijs	25
Cumulatieve afschrijvingen	-22
	<hr/>
Boekwaarde	3
Mutaties	
Afschrijvingen	-3
	<hr/>
Saldo	-3
Stand per 31 december	
Verkrijgingsprijs	25
Cumulatieve afschrijvingen	-25
	<hr/>
Boekwaarde	<u>0</u>

5 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebou- wen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en appara- tuur	Overig	Investe- ringssub- sidies	Totaal
Stand per 1 januari						
Verkrijgingsprijs	253.511	100	45.800	818	-4.524	295.705
Cumulatieve afschrijvingen	-130.146	0	-27.943	-627	1.718	-156.998
Boekwaarde	123.365	100	17.857	191	-2.806	138.707
Mutaties						
Investeringen	7.366	1.723	5.338	103	-881	13.649
In uitvoering gereed						0
Desinvesteringen	-1.522		-3.738		790	-4.470
Afschrijving op desinvesteringen	1.087		3.652		-790	3.949
Afschrijvingen	-6.844		-4.817	-49	338	-11.372
Saldo	87	1.723	435	54	-543	1.756
Stand per 31 december						
Verkrijgingsprijs	259.355	1.823	47.400	921	-4.615	304.884
Cumulatieve afschrijvingen	-135.903	0	-29.108	-676	1.266	-164.421
Boekwaarde	123.452	1.823	18.292	245	-3.349	140.463

De stand per 1 januari van de gebouwen en terreinen is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 door de terugname waardevermindering Steenspil (foutherstel).

De investeringen in gebouwen en terreinen en in uitvoering betreffen de uitbreiding aan het Groene Woud in Oudenbosch van circa € 3,4 miljoen, de aanschaf van grond aan de Frankenthalerstraat in Breda van circa € 1,1 miljoen en de verbouwing van De Baarlebossche in Oudenbosch van circa € 2 miljoen.

De investeringen met betrekking tot de uitbreiding aan het Groene Woud staan gedeeltelijk nog onder in uitvoering, aangezien deze activiteiten nog niet volledig afgerond zijn.

Daarnaast hebben nog diverse kleinere verbouwingen (< € 0,4 miljoen) plaatsgevonden.

De desinvesteringen bij gebouwen en terreinen betreffen de toepassing van de componentenmethode.

De investeringen in inventaris en apparatuur zijn als volgt opgebouwd:

Meubilair	1.161
Hard- en software	2.238
Overig inventaris	1.939
	5.338

De desinvesteringen bij inventaris en apparatuur en de afschrijvingen op desinvesteringen hebben met name betrekking op activa niet meer in gebruik die in vorige boekjaren al geheel waren afgeschreven

De volgende panden zijn als zekerheid verpand in verband met de nog lopende hypothecaire leningen

				Bancaire instelling	Boek- waarde 31-12-23
Knipplein	11	4702 GN	Roosendaal	ING	4.458
Kruidenlaan	19	4907 AA	Oosterhout	ING	2.180
Tuinzigtlaan	10	4812 XN	Breda	ING	5.590
Steenspil	46	4661 TZ	Halsteren	ING	5.367
Wouwsestraatweg	nbn	nbn	Bergen op Zoom	ING	1.257
Meulenspie	2	4847 TK	Teteringen	ING	11.406
Van Riebeecklaan	2	4818 EB	Breda	ING	734
Frankenthalerstraat	17	4816 KA	Breda	ING	4.751
					<u>35.743</u>

Bijzondere waardevermindering

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

In 2023 heeft geen bijzondere waardevermindering plaatsgevonden. Wel is er een terugname bijzondere waardevermindering gedaan voor de Rijnesteinstraat van € 0,2 miljoen omdat dit gebouw weer in gebruik is genomen voor het onderwijs.

6 Financiële vaste activa

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Overige vorderingen	<u>775</u>	<u>804</u>

In 2022 heeft Curio grond aan de Terheijdenseweg voor een symbolisch bedrag verkocht aan de gemeente Breda en huurt hiervoor sporthal de Kragt terug. Hierbij is sprake van een sales en leaseback constructie welke verantwoord wordt onder de financiële vaste activa.

7 Voorraden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Voorraden	<u>192</u>	<u>183</u>

Dit betreft de Jeweka boeken bij AM&TS B.V.

8 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Debiteuren algemeen	836	1.463
Studenten/ leerlingen	668	619
Gemeenten	706	47
Overige overheden	6	9
Waarborgsommen	72	71
Personeel	17	12
Nog te ontvangen rente	116	0
Vooruitbetaalde kosten	2.807	1.794
Overlopende activa overige	1.616	1.040
Voorziening oninbaarheid	-371	-336
Totaal vorderingen	<u>6.473</u>	<u>4.719</u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

De voorziening oninbaarheid heeft betrekking op de debiteuren, vordering op studenten/leerlingen en op de vordering op gemeenten.

<u>Gemeenten</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Educatiegelden boekjaar		0
Ov.gemeentelijke subsidies boekjaar	706	47
	<u>706</u>	<u>47</u>

De overige gemeentelijke subsidies zijn te vorderen van de gemeenten Breda en Bergen op Zoom en hebben per 31-12-2023 voornamelijk betrekking op de opvang van Oekraïense leerlingen.

<u>Vooruitbetaalde kosten</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Automatisering	1.162	942
Huisvesting	652	605
Kosten leerlingen	335	68
Inventaris en apparatuur	12	0
Personeel	403	159
Contributies	225	15
Overige kosten	18	5
Totaal vooruitbetaalde kosten	<u>2.807</u>	<u>1.794</u>

Er zijn in 2023 meer facturen ontvangen waarvan de diensten pas in 2024 zijn geleverd.

<u>Overlopende activa</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Lopende projecten	465	456
Nog te factureren projecten	262	38
Personeelskosten	88	0
Gelden samenwerkingsverbanden	328	32
Vergoeding juridisch verweer		0
Nog te ontvangen subsidie	473	500
Overige	0	14
Totaal overlopende activa	<u>1.616</u>	<u>1.040</u>

De toename van het saldo gelden samenwerkingsverbanden heeft te maken met beschikkingen 2023, die pas in 2024 zijn uitbetaald.

<u>Voorziening wegens oninbaarheid</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stand per 1 januari	-336	-378
af: onttrekking		123
bij: dotatie(-) / vrijval	-35	-81
Stand per 31 december	<u>-371</u>	<u>-336</u>

De voorziening oninbaarheid heeft betrekking op de debiteuren en op de vordering op studenten/leerlingen.

Debiteuren algemeen	836
Voorziening oninbaarheid	-14
Boekwaarde debiteuren algemeen	<u>822</u>
Studenten/ leerlingen	668
Voorziening oninbaarheid	-357
Boekwaarde studenten/leerlingen algemeen	<u>311</u>

9 Liquide middelen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Kasmiddelen	13	11
Tegoeden op bankrekeningen	77.839	74.853
Totaal liquide middelen	<u>77.852</u>	<u>74.864</u>

De gelden staan volledig ter vrije beschikking.

10 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting bij de (enkelvoudige) balans nader onderbouwd onder referentie 36 en 37.

11 Voorzieningen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
<u>Personele voorzieningen</u>		
Duurzame inzetbaarheid	7.240	6.979
Wachtgelden	1.690	1.995
Sociaal beleid	19	578
Jubilea	1.312	1.338
Langdurig zieken	<u>3.068</u>	<u>2.883</u>
	<u>13.329</u>	<u>13.773</u>
Totaal voorzieningen	<u>13.329</u>	<u>13.773</u>

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Duur- zame Inzet- baarheid	Wacht- gelden	Sociaal beleid	Jubilea	Langdurig zieken	Totaal
Stand per 1 januari	6.979	1.995	578	1.338	2.883	13.773
Rentetoevoeging	170	48	0	21	4	243
Dotaties	679	587	0	20	2.974	4.260
Onttrekkingen	-353	-940	-510	-67	-2.793	-4.663
Vrijval	-235	0	-49	0	0	-284
Stand per 31 december	<u>7.240</u>	<u>1.690</u>	<u>19</u>	<u>1.312</u>	<u>3.068</u>	<u>13.329</u>
Looptijd < 1 jaar	1.893	765	19	117	2.824	5.618
Looptijd 1 tot 5 jaar	5.320	775		489	244	6.828
Looptijd > 5 jaar	27	150	0	706	0	883

Personele voorzieningen

Alle personele voorzieningen zijn berekend op basis van de contante waarde.
De contante waardebepaling heeft plaatsgevonden tegen een disconteringsvoet van 4,5%.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is opgenomen voor de uren die gespaard zijn door werknemers die vallen onder de cao-VO en gebruik maken van de mogelijkheid om 50 klokuren te sparen dan wel gebruik maken van het aanvullende verlofbudget in het kader van het levensfasebewust personeelsbeleid en voor het recht op seniorenverlof waarvan de werknemers die vallen onder de cao-BVE gebruik maken of, door de opbouw van rechten, gebruik kunnen gaan maken. Daarnaast zijn de toekomstige kosten van deelnemers aan de POA regeling waar geen feitelijke inzet tegenover staat (20% salaris en 40% pensioenopbouw) opgenomen in deze voorziening.

Voorziening wachtgelden

De voorziening is opgenomen voor de verwachte wachtgelduitkeringen van lopende wachtgeldaanspraken.

Voorziening sociaal beleid

De voorziening sociaal beleid betreft de verwachte transitievergoeding aan medewerkers die in het kader van de reorganisatie van de ondersteunende diensten vertrekken.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is opgenomen voor verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband van de werknemers. De voorziening wordt op persoonsniveau berekend en er wordt per categorie van aantal dienstjaren rekening gehouden met een blijfkans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen voor de verwachte verplichting die op balansdatum bestaat tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

12 Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2023	Exta aflossing 2023	Aflos- singen 2023	Stand per 31-12- 2023	looptijd 1 - 5 jaar	looptijd > 5 jaar	Rente- voet (%)
<u>Kredietinstellingen</u>							
ING	16.875		-2.500	14.375	10.000	4.375	variabel
Totaal langlopende schulden	16.875	0	-2.500	14.375	10.000	4.375	

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen onder de kortlop schulden.

<u>(Vervolg)</u>	Effectieve rente (%)	Rentevast tot en met	Einddatum lening	Aflossing per	Huidige opslag (%)	Herzieningsmogelijkheid opslag
<u>Kredietinstellingen</u>						
ING	-	-	1-7-2030	kwartaal	0,20	einde rentevaste periode

ING

Als zekerheid voor de door de ING verstrekte kredietfaciliteiten is verstrekt een hypothecaire inschrijving ad € 81,5 miljoen op onroerend goed van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. De kredietfaciliteit bestaat uit een geldlening. Op de lening is een renteswap afgesloten. Deze renteswap heeft een looptijd tot en met juni 2025. De renteswap zet de variabele rente op de lening (gebaseerd op 3 maands-Euribor) om in een vaste rente van 4,75%. De marktwaarde van de renteswap bedraagt ultimo boekjaar - € 0,4 miljoen. Er zit geen margin-call op deze renteswap hetgeen betekent dat Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant geen bijstortverplichting heeft. Op basis van individuele documentatie is vastgesteld dat de hedge effectief is. De reële waarde van deze lening is gelijk aan de boekwaarde.

13 Kortlopende schulden

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Kredietinstellingen	2.500	2.500
Ministerie OCW	200	0
Crediteuren	6.068	5.144
Belastingen en premies soc. verz.	8.024	7.454
Schulden terzake van pensioenen	2.135	2.107
Overige kortlopende schulden	96	120
Vooruitontvangen wettelijk cursusgeld	1.303	1.241
Vooruitontvangen subsidies OCW	4.800	3.448
Vooruitontvangen bedragen	1.181	1.149
Vakantiegeld- en vakantiedagen	7.912	7.008
Te betalen interest	201	313
Overige overlopende passiva	5.366	4.511
Totaal kortlopende schulden	<u>39.786</u>	<u>34.995</u>

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Ministerie OCW

Dit betreft aan het Ministerie van OCW terug te betalen middelen die verstrekt zijn in het kader van de Heterogene brugklassen, zoals opgenomen in model G, onderdeel G1.

Een specificatie luidt als volgt:

	<u>Jaar en kenmerk</u>	<u>Referentie</u>	<u>31-12-2023 in EUR</u>	<u>31-12-2022 in EUR</u>
Heterogene brugklas 02HI00	2022-SHB210485		100.000	0
Heterogene brugklas 19XV00	2022-SHB210471		100.000	0
Schuld aan Ministerie			<u>200.000</u>	<u>0</u>

<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Loonheffing (incl. sociale premies)	8.054	7.372
Dividendbelasting	-150	0
Omzetbelasting	120	82
Totaal belastingen en premies	<u>8.024</u>	<u>7.454</u>

De belastingen ultimo boekjaar betreffen met name afdrachten over de maand december en de 13e maand.

<u>Schulden terzake van pensioenen</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Premie ouderdoms-/nabestaandenpensioen	2.066	1.768
Premie FPU	0	272
Premie invaliditeits/arbeidsongeschiktheidspensioen	69	67
Totaal schulden terzake pensioenen	<u>2.135</u>	<u>2.107</u>

De schulden ultimo boekjaar betreffen de afdrachten over de maand december en de 13e maand.

<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Borgsommen	13	30
Personeelsvereniging	18	19
Schulden aan personeel	65	71
Overigen	0	0
	<hr/>	<hr/>
Totaal overige kortlopende schulden	<u>96</u>	<u>120</u>

De schulden aan personeel betreffen nabetalings van netto lonen over december 2023.

<u>Vooruitontvangen subsidies OCW</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Geoormerkte subsidies - zonder verrekening	3.258	1.615
Geoormerkte subsidies - met verrekening	1.513	1.722
Niet-geoormerkte subsidies	29	111
	<hr/>	<hr/>
Totaal vooruitontvangen subsidies OCW	<u>4.800</u>	<u>3.448</u>

De toename van de balanspost inzake geoormerkte subsidies - zonder verrekening betreft met name de ontvangst van een nieuwe subsidie 'verbetering basisvaardigheden'.

<u>Vooruitontvangen bedragen</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Ouderbijdragen	40	5
Bijdragen studenten	310	257
Bijdragen bedrijven	116	427
Gemeentelijke bijdragen	0	0
Samenwerking VO-BVE	709	460
Overig	6	0
	<hr/>	<hr/>
Totaal vooruitontvangen bedragen	<u>1.181</u>	<u>1.149</u>

<u>Overige overlopende passiva</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Lopende projecten	2.927	2.995
Overige nog te betalen personeelslasten	780	585
Huisvesting	399	206
Energie	641	466
Bindingstoelage	89	34
Uitkering OBP VO	6	
Automatisering	249	24
Detachering/uitzendkrachten	10	16
Accountants- en advieskosten	85	111
Leerlingkosten	144	62
Contributies en abonnementen	23	0
Overige	12	12
	<hr/>	<hr/>
Totaal overlopende passiva	<u>5.365</u>	<u>4.511</u>

14 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Stichting Waarborgfonds MBO

Door de OKF-operatie zijn de gebouwen economisch eigendom geworden van Curio. Voorwaarde voor de overdracht is dat alle ROC's zich aansluiten bij de Stichting Waarborgfonds MBO. Als deelnemer van het Waarborgfonds heeft Curio de verplichting in geval van toekomstige calamiteiten met betrekking tot gebouwen van aangesloten deelnemers een bijdrage te voldoen aan deze Stichting indien het kapitaal van genoemde Stichting onder het stichtingsvermogen van € 10 miljoen komt. De bijdrage door Curio bedraagt maximaal 2% van de aan de instelling rechtstreeks verstrekte Rijksbijdrage. Het mogelijk maximale risico bij calamiteiten bedraagt, op basis van de cijfers 2023, een bedrag van € 2,5 miljoen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Het totaal van de verplichtingen en contracten met een looptijd langer dan 1 jaar bedraagt, berekend over de totale looptijd, naar verwachting circa € 16,1 miljoen. Dit is als volgt opgebouwd.

	Totale omvang	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar
Accountantsdiensten	670	540	40
Advies	330	50	
Automatisering/software	1.380	970	
Beveiliging	180	20	
BHV	180	40	
Energie	850	790	520
Huur panden	7.610	5.820	3.440
Inentingen	210	70	
Inhuur derden	1.190	300	
Inventaris	660	200	20
Kopieerkosten	250	120	
Les en leermiddelen	440	250	
Onderhoud	170	80	
Overige meerjarige verplichtingen	440	230	10
PR	70	20	
Sanitair	1.400	1.000	
Scholing	40	10	
Werkkleding	70	40	
Totaal meerjarige financiële verplichtingen	16.140	10.550	4.030

Verplichtingen inzake investeringen bouwprojecten

Er zijn ultimo boekjaar geen verplichtingen voor (lopende) bouwprojecten.

Fiscale eenheden

Voor de omzetbelasting is sprake van een fiscale eenheid tussen Curio en Aircraft Maintenance & Training School B.V.. Aviation Training Group B.V. is vanaf 1 februari 2022 geen onderdeel meer van de fiscale eenheid, vanwege de beperkte activiteiten die hierin worden uitgevoerd. Curio en Aircraft Maintenance & Training School B.V. zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schulden aan de belastingdienst inzake de omzetbelasting.

Voor de vennootschapsbelasting is sprake van een fiscale eenheid tussen Aviation Training group B.V. en haar deelneming Aircraft Maintenance & Training School B.V. De entiteiten betrokken in de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schulden aan de belastingdienst inzake de vennootschapsbelasting.

Financiële instrumenten

Renteswap

Het renterisicobeleid van Curio heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid heeft in 2006 geleid tot het aangaan van een renteswap bij het afsluiten van een financiering waarvan de ingangsdatum in de toekomst was gelegen (namelijk in 2010), waardoor dit slechts mogelijk was tegen een variabele rente. Op moment van afsluiten van de financiering was de vaste rente die ontstond door het afsluiten van de renteswap historisch gezien relatief laag.

Voor het afdekken van het renterisico en het daaruit voortvloeiende liquiditeitsrisico ten aanzien van uitstroom van middelen/ betalingen op de langlopende schuld aan de ING bank met een boekwaarde van € 16,9 miljoen (incl. het kortlopende deel), heeft Curio per 31 december 2023 een renteswap lopen van € 16,9 miljoen met een negatieve reële waarde van € 0,4 miljoen. De renteswap heeft een looptijd tot en met juni 2025. Met deze renteswap wordt het risico van een variabele rente (gebaseerd op 3-maands Euribor plus een opslag van 0,2%) afgedekt door een overeengekomen vast rentepercentage van 4,75% voor de gehele looptijd. Voor de verwerking van de renteswap past Curio kostprijs-hedge-accounting toe. De kostprijs van de renteswap bedraagt nihil.

Indien de reële waarde van de renteswap behorende bij de langlopende schuld aan de ING bank negatief is, heeft Curio geen verplichting om een onderpand te storten. Bij tussentijdse beëindiging van de renteswap wordt onderling afgerekend op basis van de reële waarde op het moment van beëindiging.

Toelichting op de consolideerde staat van baten en lasten

15 Rijksbijdragen

	2023	Begroting 2023	2022
<u>Normatieve rijksbijdrage</u>			
OCW sector BVE	127.068	125.016	127.195
OCW sector VO	51.873	46.733	56.579
Aanvullende rijksbijdragen	<u>36.221</u>	<u>33.052</u>	<u>15.894</u>
Totaal normatieve rijksbijdrage	215.162	204.801	199.668
<u>Niet-normatieve rijksbijdrage</u>			
Geoormerkte OCW subsidies	3.111	1.973	2.621
Niet-geoormerkte OCW subsidies	<u>6.581</u>	<u>0</u>	<u>14.141</u>
Totaal niet-normatieve rijksbijdrage	9.692	1.973	16.762
Rijksbijdragen SWV	<u>6.082</u>	<u>5.375</u>	<u>5.575</u>
Totaal rijksbijdragen	<u>230.936</u>	<u>212.149</u>	<u>222.005</u>

"De rijksbijdragen zijn € 18,8 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de aanpassing van de loon-prijsontwikkeling, de hogere bijdragen door de forse toename van het aantal nieuwkomers en het aantal leerlingen VO is naar boven bijgesteld waardoor de bekostiging hoger uitvalt.

Daarnaast vielen de niveau 2 middelen en het resultaatafhankelijk deel van de Kwaliteitsagenda 2019-2022 hoger uit dan begroot. Ook zijn er middelen ontvangen vanuit de tijdelijke regeling aanvullende bekostiging (LOB) en zijn er in de loop van het jaar diverse subsidies ontvangen die niet waren voorzien in de begroting."

In de vergelijkende cijfers zijn, ten behoeve van de stelselmatigheid en vergelijkbaarheid van de in de jaarrekening gepresenteerde cijfers, re classificaties doorgevoerd.

De aansluiting tussen de in de exploitatierekening 2023 opgenomen post rijksbijdrage per sector en de bedragen volgens CFI brieven luidt als volgt:

<u>OCW</u>	<u>Brin</u>	2023		2022	
		BVE	VO	BVE	VO
Rijksbijdrage MBO	25 LX	113.197	978	113.896	969
Inhouding cursusgeld MBO	25LX	-1.733		-1.748	
Wachtgeld MBO	25 LX	3.793		3.527	
Overgangsbekostiging MBO	25 LX				
Rijksbijdrage Vavo	25 LX	2.237		1.862	
Rijksbijdrage MBO/ VMBO	21 CY	9.345	12.687	9.163	10.287
Inhouding cursusgeld MBO	21CY	-75		-74	
Wachtgeld MBO	21 CY	304		569	
Overgangsbekostiging MBO	21 CY				
Aanvullende bekostiging GL	21CY		59		49
Vermindering uitkeringen	21CY				-5
Personele vergoeding VO	25 LX				
Exploitatie vergoeding VO	25 LX				
Vermindering uitkeringen VO	25 LX				-98
Basisbekostiging VO	25 LX		12.814		12.053
Aanvullende bekostiging LWOO €	25 LX		1.684		1.411
Overgangsbekostiging VO	25 LX		-499		-608
Personele vergoeding VO	02 HI				
Exploitatie vergoeding VO	02 HI				
Vermindering uitkeringen VO	02 HI		-58		-58
Basisbekostiging VO	2 HI		6.796		5.813
Aanvullende bekostiging GL	2 HI		11		17
Personele vergoeding VO	15 NY				
Exploitatie vergoeding VO	15 NY				
Vermindering uitkeringen VO	15 NY		-39		-29
Basisbekostiging VO	15 NY		3.648		3.590
Aanvullende bekostiging LWOO €	15 NY		1.854		1.841
Personele vergoeding VO	19 XV				
Exploitatie vergoeding VO	19 XV				
Vermindering uitkeringen VO	19 XV		-75		-130
Basisbekostiging VO	19 XV		9.105		14.410
Aanvullende bekostiging GL	19 XV		22		21
Aanvullende bekostiging LWOO €	19 XV		2.886		2.895
Personele vergoeding VO	03 AM				-43
Exploitatie vergoeding VO	03 AM				
Basisbekostiging VO	03 AM				4.194
Vermindering uitkeringen VO	03 AM				0
Volgens Gefis		127.068	51.873	127.195	56.579

16 Overige overheidsbijdragen

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Participatiebudget educatie	2.193	1.581	1.630
<u>Overige overheidsbijdragen en subsidies overige overheden</u>			
Overige gemeentelijke bijdragen	1.750	1.663	1.675
Overige Ministeries	83	95	100
Provincie	<u>18</u>	<u>0</u>	<u>107</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>1.851</u>	<u>1.758</u>	<u>1.882</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>4.044</u>	<u>3.339</u>	<u>3.512</u>

De overige overheidsbijdragen zijn iets hoger dan begroot. Dit komt met name door een extra gemeentelijke bijdrage voor educatie in verband met de grote instroom van vluchtelingen.

17 Cursus-, les en examengelden

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Cursusgelden sector MBO	2.256	1.772	1.154
Examengelden	<u>409</u>	<u>386</u>	<u>307</u>
Totaal cursus-, les en examengelden	<u>2.665</u>	<u>2.158</u>	<u>1.461</u>

De toename van deze middelen ten opzichte van zowel de begroting als ten opzichte van vorig jaar heeft met name te maken met de toename van het aantal vavo leerlingen.

18 Baten werk in opdracht van derden

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Contractonderwijs	1.736	1.657	1.499
Overige	<u>1.714</u>	<u>1.510</u>	<u>1.833</u>
Totaal baten werk i.o.v. derden	<u>3.450</u>	<u>3.167</u>	<u>3.332</u>

Onder de overige baten is de cursusbijdrage voor inburgeraars opgenomen, hiervoor is de prestatieverplichting het verzorgen van lessen gedurende het schooljaar. Daarnaast zijn hier (europese) subsidies opgenomen waarvoor, afhankelijk van de subsidievoorwaarden, internationalisering, onderzoek en ontwikkeling van lesmateriaal in samenwerking met het bedrijfsleven is uitgevoerd.

Bij het contractonderwijs zijn onderwijs en cursussen verzorgd; dit betreft private activiteiten.

19 Overige baten

	2023	Begroting 2023	2022
Detachering personeel	926	914	1.063
Bijdragen activiteiten / doorverkoop	1.332	1.000	1.287
Opbrengst verhuur	251	226	215
Ouderbijdragen VO	11	0	206
Catering	267	70	113
Simulatieplaatsen	259	293	185
Boekresultaat verkoop activa	11	-310	-121
Overigen	1.411	1.069	1.619
Totaal overige baten	4.468	3.262	4.567

Op de post boekresultaat verkoop activa was in 2023 een boekverlies begroot welke in de realisatie verantwoord is bij de overige lasten.

Het boekresultaat 2022 is gewijzigd ten opzichte van hetgeen in de jaarrekening 2022 is opgenomen door de verwerking van de sales en leaseback transactie (foutherstel).

20 Personeelslasten

	2023	Begroting 2023	2022
Lonen en salarissen	127.472	120.593	120.956
Sociale lasten	17.670	14.456	16.567
Pensioenpremies	17.536	20.140	19.623
<u>Lonen, salarissen, soc.lasten, pens.pr.</u>	<u>162.678</u>	<u>155.189</u>	<u>157.146</u>
Mutatie personele voorzieningen	1.116	1.740	-251
Personeel niet in loondienst	10.986	8.431	7.709
Kosten afvloeiingsregelingen	719	219	732
Overige	6.218	6.461	5.632
<u>Overige personele lasten</u>	<u>19.039</u>	<u>16.851</u>	<u>13.822</u>
Overige uitkeringen	-1.582	-312	-1.170
Totaal personele lasten	180.135	171.728	169.798

De totale personele lasten zijn € 8,4 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervoor betreft de invoering van de nieuwe cao-akkoorden in zowel het MBO als het VO waardoor de personele lasten met ca € 5,6 miljoen toegenomen zijn.

Daarnaast was de personele inzet (fte's en extern) hoger ten opzichte van de begroting door onder andere de toestroom van ISK leerlingen, hogere aantallen bij Be/NT2 en meer leerlingen binnen het VO.

21 Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2023 waren gemiddeld 1.901 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband. Hiervan waren 1.892 werknemers werkzaam binnen Curio en 9 werknemers binnen de deelneming AM&TS B.V. In 2022 waren dat gemiddeld 1.933 werknemers (1.924 respectievelijk 9).

De verdeling hiervan was als volgt:

	2023			2022		
	Curio	Deel-nemingen	Totaal	Curio	Deel-nemingen	Totaal
Directie	18	1	19	23	1	24
OOP	218	3	221	199	3	202
OOP-Z	470	5	475	456	5	461
OP	1.186	0	1.186	1.246	0	1.246
	<u>1.892</u>	<u>9</u>	<u>1.901</u>	<u>1.924</u>	<u>9</u>	<u>1.933</u>

Er waren geen werknemers werkzaam buiten Nederland.

22 Afschrijvingen

	2023	Begroting 2023	2022
Immateriële vaste activa	3	3	3
Materiële vaste activa	11.372	11.480	11.418
Overige waardeverminderingen materiële vaste activa	-192		-1.950
Totaal afschrijvingen	<u>11.183</u>	<u>11.483</u>	<u>9.471</u>

Conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt een eventuele afboeking in verband met een duurzame waardevermindering verantwoord onder de afschrijvingen. Omdat het een bijzondere post is, wordt deze post (indien van toepassing) hier separaat weergegeven.

De waardevermindering die in 2022 is opgenomen betreft de terugname van de waardevermindering Steenspil (foutherstel). In 2023 is een terugname waardevermindering voor de Rijnsteinstraat verwerkt.

Dit pand wat eerder leeg stond is inmiddels weer in gebruik genomen.

23 Huisvestingslasten

	2023	Begroting 2023	2022
Huur	3.565	3.527	3.098
Schoonmaakkosten	3.469	3.583	3.312
Energie en water	8.019	10.756	3.430
Onderhoud	2.748	2.172	2.908
Heffingen	881	820	775
Verzekeringen	360	350	293
Overige huisvestingslasten	935	682	611
Totaal huisvestingslasten	<u>19.977</u>	<u>21.890</u>	<u>14.427</u>

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn de energieprijzen sinds 2022 fors gestegen. Het effect in 2022 viel nog mee door lopende contracten en genomen maatregelen. In 2023 zijn deze effecten meer zichtbaar geworden.

Doordat de prijzen in 2023 weer enigszins gedaald zijn en door het lagere verbruik vielen de energielasten wel lager uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.

24 Overige lasten

	2023	Begroting 2023	2022
<u>Administratie- en beheer</u>			
Beheer en administratie	12.419	12.550	10.941
Overige beheerslasten	1.181	4.121	655
Totaal administratie- en beheer	13.600	16.671	11.596
Inventaris en apparatuur	1.905	1.431	1.829
Leermiddelen	7.919	5.814	7.218
<u>Overige</u>			
Kosten leerlingen	2.997	1.291	2.388
PR kosten	1.758	1.302	1.437
Kosten simulatieplaatsen	408	369	280
Kosten kantine	214	66	168
Buitengewone lasten	0	0	1.776
Totaal overige	5.377	3.028	6.049
Totaal overige lasten	28.801	26.944	26.692

De kosten leerlingen zijn hoger dan begroot door het hogere leerlingaantal binnen het Vmbo en de toename van het aantal ISK leerlingen.

Er hebben administratieve verschuivingen plaatsgevonden tussen de posten leermiddelen en overige beheerslasten.

De post buitengewone lasten in 2022 betrof de afrekening van het eigen vermogen van de OVO scholen met Libréon.

25 Accountantshonoraria

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2023			2022		
	controle- rend ac- countant	overige accoun- tants	totaal	controle- rend ac- countant	overige accoun- tants	totaal
Controle van de jaarrekening	160	0	160	173	0	173
Andere controlewerkzaamheden	0	0	0	0	0	0
Fiscale advisering	0	24	24	54	0	54
Andere niet-controlediensten	0	12	12	6	0	6
	160	36	196	233	0	233

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant, inclusief de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2023 respectievelijk 2022, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

De controlerend onafhankelijke accountant met betrekking tot 2023 was Deloitte Accountants B.V.

26 Financiële baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
Rentebaten	0	0	1
Rentelasten	-838	-1.113	-1.517
Saldo financiële baten en lasten	-838	-1.113	-1.516

Doordat de negatieve rentes op de rekening courant saldi zijn komen te vervallen in 2023 vallen de rentelasten lager uit ten opzichte van de begroting en ten opzichte van 2022.

27 Belastingen

Dit betreft door de deelnemingen te betalen vennootschapsbelasting. In verband met verrekenbare verliezen is de belasting ten laste van het boekjaar - evenals in 2022 - nihil.

Hierbij is sprake van een fiscale eenheid, waarbij Curio afrekent met haar deelneming alsof deze zelfstandig belastingplichtig is.

28 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die hier vermelding behoeven.

29 Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Het resultaat over 2023 bedraagt € 4.628.000. Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt toe te rekenen aan de posten binnen het eigen vermogen:

Algemene reserve - publiek	BVE	9.016
Algemene reserve - publiek	VO	-220
		<hr/>
Totaal naar algemene reserve		8.796
Herwaarderingsreserve OKF gebouwen	BVE	-857
Bestemmingsreserve NPO - publiek	BVE	-2.050
	VO	114
Bestemmingsreserve Werkdrukmiddelen	VO	-1.488
Bestemmingsreserve - privaat	BVE	113
		<hr/>
		4.628

Conform het Curio NPO plan is het niet bestede deel van de ontvangen NPO middelen toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. Deze middelen zullen de komende jaren worden besteed.

Voor de werkdrukmiddelen VO die in 2022 zijn ontvangen, is een bestemmingsreserve gevormd. Deze middelen zijn ingezet in 2023. Het restant valt vrij en wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

De toevoeging aan de bestemmingsreserve privaat betreft zowel het positieve resultaat van de ATG-groep als het (negatieve) resultaat op de private activiteiten binnen Curio.

30 Staat van baten en lasten 2023 per bedrijfssegment

Binnen Curio zijn de volgende bedrijfssegmenten te onderscheiden:

BVE sector

VO sector

Hiernavolgend wordt de staat van baten en lasten per bedrijfssegment weergegeven.

De activiteiten van de groepsmaatschappijen zijn met name gericht op de BVE sector. De staat van baten en lasten van de groepsmaatschappijen zijn dan ook opgenomen in die van het bedrijfssegment BVE-sector.

	BVE	VO	Totaal
Baten			
Rijksbijdragen	152.729	78.207	230.936
Overige overheidsbijdragen	2.825	1.219	4.044
Cursus-, les en examengelden	2.665	0	2.665
Baten werk i.o.v. derden	3.450	0	3.450
Overige baten	3.381	1.087	4.468
	165.050	80.513	245.563
Bijdrage centrale kosten	20.962	-20.962	0
Totaal baten	186.012	59.551	245.563
Lasten			
Personeelslasten	128.770	51.365	180.135
Afschrijvingen	10.238	945	11.183
Huisvestingslasten	19.977	0	19.977
Overige lasten	22.701	6.100	28.801
Totaal lasten	181.686	58.410	240.096
Saldo baten en lasten	4.326	1.141	5.467
Financiële baten en lasten	-838	0	-838
Resultaat	3.488	1.141	4.629
Belastingen	0	0	0
Resultaat na belastingen	3.488	1.141	4.629

Ter dekking van de kosten van bestuur, staf en diensten en de huisvestingslasten, welke bovenstaand volledig binnen de BVE sector zijn meegenomen, draagt de VO sector een deel van de normatieve rijksbijdragen bij ter dekking van deze kosten.

12.2 Enkelvoudige Jaarrekening

12.2.1 Balans per 31 december 2023 (na verwerking resultaatbestemming)

	Ref.	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	32	140.253	138.531
Financiële vaste activa	33	<u>2.010</u>	<u>2.448</u>
Totaal vaste activa		142.263	140.979
Vlottende activa			
Vorderingen	34	6.149	4.588
Liquide middelen	35	<u>76.886</u>	<u>73.052</u>
Totaal vlottende activa		83.035	77.640
Totaal activa		<u>225.298</u>	<u>218.619</u>
Passiva			
Eigen vermogen	36	158.265	153.637
Voorzieningen	39	13.329	13.773
Langlopende schulden	12	14.375	16.875
Kortlopende schulden	40	<u>39.329</u>	<u>34.334</u>
Totaal passiva		<u>225.298</u>	<u>218.619</u>

12.2.2 Staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	Begroting <u>2023</u>	<u>2022</u>
Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen	591	449	543
Overig resultaat	<u>4.038</u>	<u>-9.532</u>	<u>12.430</u>
Nettoresultaat	<u>4.629</u>	<u>-9.083</u>	<u>12.973</u>

Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Het resultaat van de deelnemingen is iets hoger dan begroot. Dat komt met name door hogere baten bij AM&TS doordat er meer nieuwe trajecten gestart zijn voor defensie dan waarmee rekening was gehouden.

Overig resultaat (+ € 13,6 miljoen)

Het resultaat van Curio is € 13,6 miljoen beter dan begroot. Dit bestaat enerzijds uit hogere baten van € 21,5 miljoen en anderzijds uit hogere lasten van € 8,6 miljoen.

De hogere baten worden voor € 18,8 miljoen veroorzaakt door de hogere Rijksbijdragen. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de aanpassing van de loon-prijsontwikkeling, de hogere bijdragen door de forse toename van het aantal nieuwkomers en het aantal leerlingen VO is naar boven bijgesteld waardoor de bekostiging hoger uitvalt.

Daarnaast vielen de niveau 2 middelen en het resultaatafhankelijk deel van de Kwaliteitsagenda 2019-2022 hoger uit dan begroot. Ook zijn er middelen ontvangen vanuit de tijdelijke regeling aanvullende bekostiging (LOB) en zijn er in de loop van het jaar diverse subsidies ontvangen die niet waren voorzien in de begroting."

Voor de toelichting op de overige baten wordt verwezen naar de toelichtingen bij de onderdelen 15 tot en met 19.

De (per saldo) hogere lasten van € 8,6 miljoen kent ook meerdere oorzaken, zowel positief als negatief.

De belangrijkste oorzaak betreft echter de hogere personeelslasten als gevolg van de cao ontwikkelingen en meer inzet van personeel (zowel eigen personeel als extern) door onder andere de forse toename van ISK leerlingen.

Voor het overige wordt verwezen naar de toelichtingen bij de onderdelen 20 tot en met 26.

12.2.3 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Grondslagen

Algemene grondslagen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad van de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk voor zover dezelfde posten in de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening voorkomen.

31 Grondslagen balans

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaardemethode wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voorzover Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant in deze situatie geheel of gedeeltelijk in staat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen.

Indien de Stichting in deze situatie een vordering op de deelneming heeft die uitstijgt boven de negatieve nettovermogenswaarde, wordt de voorziening in mindering gebracht op de vordering.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen op deelnemingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voor de overige grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de paragrafen 1 en 2 zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de enkelvoudige balans

32 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebou- wen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en appara- tuur	Overig	Investe- ringssub- sidies	Totaal
Stand per 1 januari						
Verkrijgingsprijs	253.511	100	45.310	795	-4.524	295.192
Cumulatieve afschrijvingen	-130.146	0	-27.608	-625	1.718	-156.661
Boekwaarden	123.365	100	17.702	170	-2.806	138.531
Mutaties						
Investeringen	7.366	1.723	5.256	56	-881	13.520
In uitvoering gereed	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	-1.522	0	-3.738	0	790	-4.470
Afschrijving op desinvesteringen	1.087	0	3.652	0	-790	3.949
Afschrijvingen	-6.844	0	-4.750	-21	338	-11.277
Saldo	87	1.723	420	35	-543	1.722
Stand per 31 december						
Verkrijgingsprijs	259.355	1.823	46.828	851	-4.615	304.242
Cumulatieve afschrijvingen	-135.903	0	-28.706	-646	1.266	-163.989
Boekwaarden	123.452	1.823	18.122	205	-3.349	140.253

33 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Groepsmaat- schappijen	Overige vorderingen	Totaal
Stand per 1 januari			
Resultaat deelnemingen	1.644	804	2.448
Dividenduitkering	591	-29	562
	-1.000		-1.000
Stand per 31 december	1.235	775	2.010

	Boek- waarde 1-1-2023	Afwaar- dering boek- waarde	Resultaat boekjaar 2023	Dividend- uitkering 2023	Boek- waarde 31-12- 2023
<u>Groepsmaatschappijen</u>					
ATG B.V.	1.644		591	-1.000	1.235
Totaal	1.644	0	591	-1.000	1.235

De stand per 1 januari van de overige vorderingen is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 door de verwerking van de sales en leaseback transactie (foutherstel).

34 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Debiteuren algemeen	763	1.379
Studenten/ leerlingen	668	619
Gemeenten	706	47
Overige overheden	0	0
Personeel	17	13
Overige vorderingen	72	70
Vooruitbetaalde kosten	2.786	1.757
Te ontvangen interest	116	1
Overlopende activa overige	1.392	1.038
Voorziening wegens oninbaarheid	-371	-336
Totaal vorderingen	<u>6.149</u>	<u>4.588</u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

35 Liquide middelen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Kasmiddelen	13	11
Tegoeden op bankrekeningen	76.873	73.041
Totaal liquide middelen	<u>76.886</u>	<u>73.052</u>

De liquide middelen staan alle ter vrije besteding van Curio per 31 december 2023.

36 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

	Stand 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mutaties 2022	Stand 31-12- 2022	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Stand 31-12- 2023
Algemene reserve	128.327	7.956	1.336	137.619	8.797	148	146.564
<u>Bestemmingsreserve - publiek</u>							
Klaar voor de Toekomst	2.030	-2.030		0	0	0	0
NPO	6.057	5.016	-1.188	9.885	-1.936	0	7.949
Werkdrukmiddelen VO		1.488		1.488	-1.488	0	0
Totaal best.reserve - publiek	8.087	4.474	-1.188	11.373	-3.424	0	7.949
Bestemmingsreserve - privaat	3.096	543	0	3.639	113	0	3.752
<u>Herwaarderingsreserve</u>							
OKF-gebouwen	1.154	0	-148	1.006	-858	-148	0
Totaal herwaarderingsreserve	1.154	0	-148	1.006	-858	-148	0
Totaal eigen vermogen	140.664	12.973	0	153.637	4.628	0	158.265

Het resultaat over 2022 is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 door het fouterstel wat heeft plaatsgevonden.

De bestemmingsreserve 'Klaar voor de toekomst' was gevormd voor het door de Raad van Toezicht goedgekeurde incidentele budget voor 2020 om uitvoering te kunnen geven aan het programma 'Klaar voor de Toekomst'. Het programma had door Covid-19 vertraging opgelopen, maar is in 2022 afgerond.

Conform het Curio NPO plan is het niet bestede deel van de ontvangen NPO middelen toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. Deze middelen zullen in de loop van de jaren 2023 tot en met 2025 worden besteed. Onder de overige mutaties 2022 was de vrijval van de bestemmingsreserve NPO verwerkt die samenhangt met de overdracht van de OVO scholen naar Libréon.

Voor de werkdrukmiddelen VO die in 2022 zijn ontvangen is een bestemmingsreserve gevormd. Deze middelen zijn inmiddels ingezet in 2023, het restant van de reserve is toegevoegd aan de algemene reserve.

Van het overige resultaat is het private deel toegevoegd aan de bestemmingsreserve - privaat. Het restant is toegevoegd aan de algemene reserve.

De herwaarderingsreserve OKF betreft de in 1997 overgenomen gebouwen in het kader van de OKF. Omdat de activaregistratie onvoldoende duidelijkheid biedt om de juiste stand van de herwaarderingsreserve vast te stellen, is besloten om de herwaarderingsreserve in 2023 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

37 Segmentatie eigen vermogen

Het saldo van het eigen vermogen is als volgt te verdelen:

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Publiek	154.513	149.998
Privaat	3.752	3.639
	<u>158.265</u>	<u>153.637</u>

Het private vermogen is opgebouwd vanuit de commerciële activiteiten. Het verloop van het private vermogen gedurende het boekjaar is als volgt:

	Stand 1-1	Resultaat boekjaar	Stand 31-12
Curio	1.996	-478	1.518
ATG	1.643	591	2.234
Totaal	3.639	113	3.752

38 Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen

In 2020 heeft de Inspectie van het Onderwijs een berekeningsmethode ontwikkeld om te bepalen wat een redelijk publiek eigen vermogen is om aan te houden. De uitkomst van de berekeningsmethode wordt aangemerkt als de zogenaamde signaleringswaarde. Als het publieke eigen vermogen boven deze signaleringswaarde uitkomt kan sprake zijn van bovenmatig publiek vermogen en dient dit in het bestuursverslag nader te worden toegelicht.

De berekeningswijze voor de signaleringswaarde publiek eigen vermogen voor Curio, gebaseerd op de enkelvoudige gegevens, is als volgt:

	(0,5 × aanschafwaarde gebouwen × 1,27)	149.615
+	boekwaarde resterende materiële vaste activa	40.542
+	(omvangafhankelijke rekenfactor × totale baten)	12.174
	Signaleringswaarde publiek eigen vermogen Curio	202.331

De omvangafhankelijke rekenfactor bedraagt voor besturen met totale baten groter dan of gelijk aan € 12 miljoen 0,05. De totale baten enkelvoudig bedragen € 243,5 miljoen.

Het feitelijk publieke vermogen van Curio blijft met € 154,5 miljoen ruim onder de signaleringswaarde.

39 Voorzieningen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
<u>Personeelsvoorzieningen</u>		
Duurzame inzetbaarheid BVE en VO	7.240	6.979
Wachtgelden	1.690	1.995
Sociaal beleid	19	578
Jubilea	1.312	1.338
Langdurig zieken	<u>3.068</u>	<u>2.883</u>
	13.329	13.773
<u>Overige voorzieningen</u>		
Deelnemingen	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0
Totaal voorzieningen	<u>13.329</u>	<u>13.773</u>

Voor een nadere toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 11.

40 Kortlopende schulden

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Kredietinstellingen	2.500	2.500
Ministerie OCW	200	0
Crediteuren	6.026	5.130
Belastingen en premies soc. verzekeringen	7.902	7.377
Schulden terzake van pensioenen	2.121	2.093
Overige kortlopende schulden	87	112
Vooruitontvangen wettelijk cursusgeld	1.303	1.241
Vooruitontvangen subsidies OCW	4.800	3.448
Vooruitontvangen bedragen	1.086	743
Vakantiegeld- en vakantiedagen	7.820	6.947
Te betalen interest	201	313
Overige overlopende passiva	5.283	4.430
Totaal kortlopende schulden	<u>39.329</u>	<u>34.334</u>

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

41 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Hiervoor wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 14.

42 Gebeurtenissen na balansdatum

Hiervoor wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 28.

43 Overzicht verbonden partijen**Meerderheidsdeelneming en/ of overwegende zeggenschap**

Naam	Aviation Training Group B.V.
KvK nummer	20149632
Doel/ aard van de activiteiten	Holdingactiviteiten
Bestuurder/ directeur 31-12-2023	Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 1.234.283 (geconsolideerd incl. AM&TS)
Baten 2023	€ 2.252.979 (geconsolideerd incl. AM&TS)
Resultaat 2023	€ 590.750 (geconsolideerd incl. AM&TS)
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	ATG is aangemerkt als een private B.V.

Naam	Aircraft Maintenance & Training School B.V.
KvK nummer	20149633
Doel/ aard van de activiteiten	Het aanbieden van hoogwaardige luchtvaarttechnische opleidingen aan klanten.
Bestuurder 31-12-2023	S. Jongejan - Schiffelers
Directeur 31-12-2023	W.B. Blinkhof
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	1 (contractonderwijs)
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	ATG heeft 100% van de aandelen van AM&TS B.V. AM&TS is daarmee indirect een deelneming van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. AM&TS verzorgt het commerciële onderwijs in vliegtuigonderhoud en is derhalve aangemerkt als een private B.V.

Minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap

Naam	Stichting Sporttalent en Onderwijs in de Delta
KvK nummer	54548659
Doel/ aard van de activiteiten	Het maximaal ondersteunen van jonge talenten bij hun ontwikkeling tot topsporter op regionaal en nationaal niveau door middel van extra trainingen in volledige harmonie met onderwijs.
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)

Naam	Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda
KvK nummer	20146924
Doel/ aard van de activiteiten	Uitvoeren van de decentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen van de vo-scholen in de gemeente Breda, conform een masterplan.
Juridische vorm	Coöperatie
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	3 (onroerende zaken)

44 Model G: verantwoording subsidies OCW

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
	Datum	Kenmerk	Status		
			Onderhanden	Ja	Nee
Tegemoetk. kosten opleidingsscholen	30-11-20	OS-2020-C-009	☒	☐	☐
Zij-instroom 2021	21-12-21	1189549	☐	☒	☐
Nazorg MBO 2022-2023	28-02-22	NMBO22001	☐	☒	☐
Nazorg MBO 2022-2023	28-02-22	NMBO22002	☐	☒	☐
Heterog. brugklas 21CY05 PT Andel	08-02-22	SHB210474	☒	☐	☐
Heterog. brugklas 19XV00 PT van Cooth	08-02-22	SHB210471	☐	☐	☒
Heterog brugklas 25LX33 Scala	08-02-22	SHB210477	☒	☐	☐
Heterog brugklas 02HI00 Steenspil	08-02-22	SHB210485	☐	☐	☒
Heterog. brugklas 02HI06 Pomona	08-02-22	SHB210480	☒	☐	☐
Heterog brugklas 19XV02 De Rotonde	08-02-22	SHB210476	☒	☐	☐
Structureel voork. onnodig zittenblijven	27-05-22	VOZ22053	☐	☒	☐
Zij-instroom 2022	21-06-22	100000203	☐	☒	☐
Lerarenbeurs BVE 25LX	22-08-22	1278789	☐	☒	☐
Lerarenbeurs VO 02HI	22-08-22	1277928	☐	☒	☐
Lerarenbeurs VO 19XV	22-08-22	1278305	☐	☒	☐
Lerarenbeurs VO 21CY	22-08-22	1278535	☐	☒	☐
Lerarenbeurs VO 25LX	22-08-22	1278790	☐	☒	☐
Instructeursbeurs MBO 25LX	22-08-22	100000261	☐	☒	☐
Zij-instroom 2022	21-09-22	100000280	☐	☒	☐
Lerarenbeurs BVE 25LX	20-10-22	1281689	☐	☒	☐
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	22-11-22	1284338	☐	☒	☐
Zij-instroom 2022	22-11-22	100000588	☒	☐	☐
Expertisedeling nieuwkomers 02HI	28-11-22	SEN22103	☐	☒	☐
Expertisedeling nieuwkomers 25LX	28-11-22	SEN22104	☐	☒	☐
Zij-instroom 2022	20-12-22	100002849	☐	☒	☐
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	20-09-23	2023- 1352125	☐	☒	☐
Zij-instroom 2023	20-08-23	2023-100007740	☒	☐	☐
Zij-instroom 2023	20-09-23	2023-100007833	☒	☐	☐
DUO Subsidie zij-instroom 2023 25LX	20-07-23	2023-100007064	☒	☐	☐
Lerarenbeurs BVE 25LX	20-08-23	2023-1350101	☒	☐	☐
Lerarenbeurs VO 25LX	20-08-23	2023-1350258	☒	☐	☐
Subsidierег capaciteitentesten 2021-2023	12-04-23	CAP23-31107	☐	☒	☐
Verb basisvaardigheden 2023 25LX48	31-05-23	VBV23-VO-0207	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 02HI08	31-05-23	VBV23-VO-0205	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 15NY00	31-05-23	VBV23-VO-0217	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 21CY05	31-05-23	VBV23-VO-0220	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 21CY	31-05-23	VBV23-VO-0224	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 19XV00	31-05-23	VBV23-VO-0245	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 25LX	31-05-23	VBV23-VO-0201	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 25LX33	31-05-23	VBV23-VO-0227	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 02HI00	31-05-23	VBV23-VO-0235	☒	☐	☐
Verb basisvaardigheden 2023 02HI06	31-05-23	VBV23-VO-0212	☒	☐	☐
Lerarenbeurs VO 02HI	20-08-23	2023-1349404	☒	☐	☐
Lerarenbeurs VO 19XV	20-08-23	2023-1350006	☒	☐	☐
Verbetering basisvaardigheden 2023	31-05-23	VBV23-VO-0199	☒	☐	☐
Lerarenbeurs VO 21CY	20-08-23	2023-1349942	☒	☐	☐
DUO Lerarenbeurs /DUO - Lerarenbeurs		446002812502	☒	☐	☐
			☒	☐	☐

G2A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag	Ontvang- en t/m 2022	Subsidia- bele kosten t/m 2022	Stand 1-1-2023	Ontvang- en in 2023	Subsidia- bele kosten 2023	Te verre- kenen
--------------	---------	---------------------	--------	----------------------------	---	-------------------	---------------------------	-------------------------------------	--------------------

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag	Ontvang- en t/m 2022	Subsidia- bele kosten t/m 2022	Stand 1-1-2023	Ontvang- en in 2023	Subsidia- bele kosten 2023	Saldo 31-12 2023
RIF Smart technologie	560095838	15-06-21	988	478	-321	157	185	-306	36
RIF Gebouwde omgeving	560108943	21-10-21	1.581	692	-157	535	296	-372	459
RIF Stedelijke vergroening	560095832	15-06-21	355	172	-149	23	67	-89	1
Regionale aanpak VSV	1119143	10-09-20	2.831	2.123	-1.115	1.008	708	-698	1.018
Doorbetaald aan derden								476	
Naar exploitatie								-989	

Er waren geen overige ontvangsten in het verslagjaar.

45 WNT-verantwoording 2023

De WNT is van toepassing op Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant. Het voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 zijnde het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs op grond van bezoldigingsklasse G (18-20 complexiteitspunten). De maximale vergoeding voor toezichthouders is hiervan afgeleid en bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de leden 10% van de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen.

De van toepassing zijnde complexiteitspunten zijn als volgt:

• totale baten (in mln euro)	200 en meer	10
• aantal bekostigde leerlingen en deelnemers	10.000 tot 20.000	4
• gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	5 en meer	5
		<u>19</u>

1. Bezoldiging topfunctionarissen

- a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functieervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023			
Bedragen x € 1	J.M.R.M. Neutelings	M.C.G. Campenhout	A.A. Kaim-Lamers
Functiegegevens	Voorzitter		
	RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	199.156	185.830	199.281
Beloningen betaalbaar op termijn	22.977	22.931	23.035
<i>Subtotaal</i>	<i>222.133</i>	<i>208.761</i>	<i>222.316</i>
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	223.000	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	222.133	208.761	222.316
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022			
	J.M.R.M. Neutelings	M.C.G. Campenhout	A.A. Kaim-Lamers
Functiegegevens	Voorzitter		
	RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	191.216	175.507	190.642
Beloningen betaalbaar op termijn	24.289	23.955	24.601
<i>Subtotaal</i>	<i>215.505</i>	<i>199.462</i>	<i>215.243</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	216.000
Totale bezoldiging	215.505	199.462	215.243

- b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Deze categorie is in 2023 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant

- c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023				
Bedragen x € 1				
	P.A.C.M. van der Velden	H. de Deugd	G.I.W.M. Buck	R.G.K. Voss
Functiegegevens	Voorzitter*	Lid**	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	29.723	26.027	22.300	22.300
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	29.723	26.027	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	29.723	26.027	22.300	22.300
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling				
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

*) P van der Velden is tot 1-9-2023 voorzitter en vanaf 1-9-2023 lid.

**) H. de Deugd is tot 1-9-2023 lid en vanaf 1-9-2023 voorzitter.

Gegevens 2023 (vervolg)			
Bedragen x € 1			
	M. Hommel	J. Nieuwen- huizen	C. Heger- Goed
Functiegegevens (vervolg)	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	22.300	22.300	22.300
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	22.300	22.300	22.300
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022				
Bedragen x € 1				
	P.A.C.M. van der Velden	H. de Deugd	G.I.W.M. Buck	R.G.K. Voss
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	32.400	21.600	21.600	21.600
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600

Gegevens 2022 (vervolg)			
Bedragen x € 1			
	M. Hommel	J. Nieuwen- huizen	C. Heger- Goed
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	4/11-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	3.432	21.600	21.600
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	3.432	21.600	21.600

- d. Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze categorie is in 2023 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

- e. De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/ haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/ haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen

Deze categorie is in 2023 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

- f. Leidinggevende topfunctionaris alsmede diegene die op grond van zijn/ haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, die op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris

Deze categorie is in 2023 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

- g. Leidinggevende topfunctionaris alsmede diegene die op grond van zijn/ haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, die op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris

Deze categorie is in 2023 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

2. *Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking en degene die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt*

Deze categorie is in 2023 niet van toepassing voor Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Etten-Leur, 5 juni 2024

Was getekend:

dr. J.M.R.M. Neutelings
M.C.G. van Campenhout
A.A. Kaim-Lamers

voorzitter Raad van Bestuur van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
lid Raad van Bestuur van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
lid Raad van Bestuur van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant

H. de Deugd
drs. G.I.W.M. Buck CCMM
P.A.C.M. van der Velden
drs. C. Heger-Goed MSc
J. Nieuwenhuizen
M. Noordermeer
R.G.K. Voss

voorzitter Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
vice-voorzitter Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant
lid Raad van Toezicht van St. Curio Onderwijsgroep West-Brabant

13 Overige gegevens

13.1 Statutaire regeling inzake de winstbestemming

De statuten van de Stichting bevatten geen expliciete regeling inzake de resultaatbestemming. Vooruitlopend op het bestuursbesluit is het nettoresultaat 2023 vanuit de private activiteiten van Curio en de ATG groep toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat. De uitgaven in het kader van NPO zijn ten laste van de eerder gevormde bestemmingsreserve NPO gebracht. Het restant is toegevoegd aan de algemene reserve.

13.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant te Etten-Leur gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant en haar omgeving, de componenten van het internebeheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het internebeheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht, toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan zoals opgenomen paragraaf 7.2 van het bestuursverslag.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het internebeheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de integriteitscode en de klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van internebeheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Het door ons geïdentificeerde frauderisico en de uitgevoerde specifieke werkzaamheden luiden als volgt:

- Op basis van onze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij het veronderstelde frauderisico geïdentificeerd met betrekking tot het doorbreken van internebeheersingsmaatregelen door het financieel management, waaronder de leden van de raad van bestuur.
- Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van het frauderisico zijn gericht op een evaluatie van de opzet en de implementatie van de relevante internebeheersingsmaatregelen om het risico te beperken.
- Daarnaast hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het toetsen van journaalboekingen, het identificeren van mogelijke significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering, het beoordelen van schattingen op tendenties (inclusief een retrospectieve beoordeling van significante schattingen uit het vorige boekjaar en de onderbouwing van de tijdens het opstellen van de jaarrekening aangebrachte aanpassingen).
- In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.
- Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de raad van bestuur, de juridische afdeling vanuit het Curio bestuursbureau en de raad van toezicht.

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant door inlichtingen in te winnen bij het financieel management, de raad van bestuur en de raad van toezicht en het lezen van notulen.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de volgende wet- en regelgeving overwogen:

- De verslaggevingscriteria zoals opgenomen in hoofdstuk 2.2.1 van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 (waaronder de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs).
- Het referentiekader rechtmatigheid zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3.1 van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.
- De vereisten van de Wet normering topinkomens.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten. Daarbij hebben wij mede betrokken de vereisten op basis van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Regeling Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2023. Uit onze werkzaamheden volgden geen signalen van niet-naleving van wet- en regelgeving die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. Conform het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 hebben wij dit tot uitdrukking gebracht in ons rechtmatigheidsoordeel, zoals opgenomen in de paragraaf 'Ons oordeel'.

Daarnaast is Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Ten aanzien van deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant, voor de mogelijkheid van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang; niet naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kunnen hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende mvergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

Onze verantwoordelijkheden, evenals de verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht, met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling wordt beschreven in het hoofdstuk "Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening".

De raad van bestuur heeft de jaarrekening opgesteld onder de veronderstelling dat de continuïteit van de onderwijsinstelling gehandhaafd blijft en dat zij haar activiteiten in de komende 12 maanden na vaststelling van de jaarrekening 2023 zal voortzetten. Wij hebben de beoordeling door de raad van bestuur met betrekking tot de mogelijkheid van de onderwijsinstelling om haar continuïteit te handhaven, geëvalueerd.

Hiertoe hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben risico-inschattingswerkzaamheden verricht, waarbij wij hebben overwogen of er sprake is van gebeurtenissen of omstandigheden die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de onderwijsinstelling om haar continuïteit te handhaven.
- Wij hebben om inlichtingen verzocht bij de directeur ondersteuning, leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht of zij gebeurtenissen of omstandigheden hebben geïdentificeerd, die afzonderlijk of collectief, gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de onderwijsinstelling om haar continuïteit te handhaven.
- Wij hebben geëvalueerd of de beoordeling door de raad van bestuur alle relevante informatie bevat, waarvan wij naar aanleiding van de controle kennis hebben verkregen.
- Wij hebben op basis van de jaarrekening 2023 en de meerjarenprognose 2024 t/m 2028 zoals opgenomen in de continuïteitsparagraaf in het jaarverslag 2023 de ontwikkeling van de kengetallen over 2024 tot en met 2028 beoordeeld in relatie tot de continuïteitsveronderstelling. Daarbij hebben wij de signaleringswaarden die de Inspectie van het Onderwijs hanteert in het kader van haar financieel continuïteitstoezicht in acht genomen. Op basis van deze procedures hebben wij geen rapporteerbare bevindingen met betrekking tot het vermogen van Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant om haar continuïteit te handhaven.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag (hoofdstukken 1 tot en met 11).
- De overige gegevens (hoofdstuk 13).
- De bijlagen (hoofdstuk 14).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

D. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol 2023.

In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 5 juni 2024

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.J. Zuidema RA

14 Bijlagen

Bijlage 1: Jaarverslag OVO 2023
Bijlage 2: Masterplan gebouwen

14.1 Bijlage 1 – Jaarverslag OVO 2023

Curio de rotonde

Ontwikkelingen

We zijn gestart met de ontwikkeling van de mentor- en flexlessen. Onze leerlingen hebben baat bij een zachte landing in het voortgezet onderwijs en de mentor speelt hier een grote rol. De mentoruren sluiten qua inhoud aan bij wat onze leerlingen nodig hebben. Daarnaast zijn flexlessen ontwikkeld. Daarmee geven we de leerling de kans om op diverse vlakken onderwijsachterstand in te lopen en tevens interesses en talenten te ontdekken en uit te bouwen. In de bovenbouw examineren we leerlingen desgewenst op een hoger niveau.

Samenwerking met het vso

In tegenstelling tot de landelijk dalende trend, stijgt het aantal leerlingen in het speciaal voortgezet onderwijs in de regio Breda. De capaciteit van het vso is niet toereikend en dat resulteerde in de start van de parallelklas. In deze klas zitten leerlingen van het Bredero college en Curio de rotonde waarvan het op het moment van aanmelding niet duidelijk is of ze in specifiek onderwijs of in het voortgezet speciaal onderwijs passen.

De symbiose bovenbouw verloopt naar wens. Leerlingen van het Bredero college doen via de licentie van Curio de rotonde examen in alle vakken van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg en theoretische leerweg. Leerlingen van het Brederocollege en Curio de rotonde worden samengevoegd tijdens de lessen op het mbo en ronden op deze manier drie beroepsgerichte keuzevakken af. Dit is een vrij unieke vorm van samenwerking waarbij we samen zorgen voor meer inclusief onderwijs

Leerlingaantallen

Het aantal kinderen daalt landelijk en dus ook in Breda. Dit zien we terug in de instroom bij Curio de rotonde. Het aantal zij-instroomleerlingen is gelijk gebleven, mede veroorzaakt door advisering vanuit het basisonderwijs.

Resultaten

Het slagingspercentage is de afgelopen jaren stabiel. De kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg kende een slagingspercentage van 100%. In de basisberoepsgerichte leerweg zijn twee leerlingen afgewezen.

Invulling identiteit

Als openbare school staan we open voor alle leerlingen die zich aanmelden. Omdat we een specifieke school zijn, is er bij toelating wel een toets of de leerling tot de doelgroep behoort en of hij/zij op sociaal-emotioneel en didactisch gebied een ondersteuningsvraag heeft. We staan open voor diversiteit omdat we een afspiegeling van de maatschappij willen zijn. Respect, normen en waarden maken deel uit van de regels die we hanteren en samen met de leerlingen formuleren. We vinden samen onze eigen wijze weg. Godsdienstonderwijs maakt geen deel uit van ons onderwijsaanbod. Levensovertuigingen, levensbeschouwelijke vorming en godsdiensten komen wel uitgebreid aan de orde in de lessen mens & maatschappij en maatschappijleer. Daarnaast is er binnen de school veel aandacht voor burgerschap.

Curio prinsentuin van cooth

Ontwikkelingen

We gaan uit van het perspectief dat de leerling in staat moet worden gesteld zijn/ haar eigen leerroutes te kunnen samenstellen op basis van behoefte en passend binnen het aanbod. Er is een start gemaakt met de voorbereiding voor het volgen van een vak op een hoger niveau vanaf leerjaar

2. In de bovenbouw examineren we al leerlingen op een hoger niveau. We werken toe naar meer eigen verantwoordelijkheid voor het leerproces en de bijbehorende keuze van vakken, keuzevakken en begeleiding. Daartoe is de relatie met het mbo verstevigd. Leerlingen kunnen vijfjarige trajecten volgen voor het behalen van een startkwalificatie. Dat doen we in samenwerking met de mbo- sectoren Curio zorg en welzijn en voedsel, groen en gastvrijheid. Met laatstgenoemde sector is daarnaast een ontwikkeling ingezet die moet leiden tot een zesjarig traject richting een mbo 4 diploma

Leerlingaantallen

Na een aantal jaren van dalende aanmeldingen signaleren we nu een stijging. De komende jaren zal de instroom naar verwachting stabiel op 600 leerlingen blijven.

Resultaten

Het slagingspercentage is de afgelopen jaren stabiel. Alle afdelingen (basis- en kaderberoepsgerichte leerweg, gemengde leerweg en theoretische leerweg) laten een constant beeld zien: op alle punten wordt op en boven de norm gescoord. Het slagingspercentage was 98 %.

Examen uitslag 2023		Curio de rotonde					Curio prinsentuin van cooth				
		LWT	BB	KB	GT	TOT.	LWT	BB	KB	GT	TOT.
	Aantal aangemeld		29	36	15	80	1	41	52	45	139
	Aantal gespreid ex. 1e jaar			1		1				1	1
	Aantal gespreid ex. 2e jaar										
	Aantal teruggetrokken							1			1
Tijdvak 1	Aantal kandidaten	0	29	35	15	79	1	41	51	44	137
	Geslaagd		21	32	14	67	1	39	46	44	130
	Herkansers of nog niet geslaagd		7	3	1	11		2	5		7
	Afgewezen (geen herkansing)		1			1					
Tijdvak 2	Aantal herk/1e poging		7	3	1	11		2	5		7
	Geslaagd (excl. herprof.)		6	3	1	10		1	3		4
	Verwezen naar 3e tijdvak										
Tijdvak 3	Aantal kandidaten										
	Geslaagd										
Totalen	Aantal kandidaten	0	29	35	15	79	1	41	51	44	137
	Geslaagd		27	35	15	77	1	40	49	44	134
	Slaagpercentage		93%	100%	100%	97%	100%	98%	96%	100%	98%
	Aantal Cum Laude			1	2	3					
	Percentage Cum Laude			3%	13%	4%					

Staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
Baten			
Rijksbijdragen	10.696	9.916	17.750
Overige overheidsbijdragen	0	5	7
Baten werk i.o.v. derden	0	0	0
Overige baten	130	28	663
Totaal baten	10.826	9.949	18.420
Lasten			
Personele lasten	9.227	8.945	15.538
Afschrijvingen	196	209	444
Huisvestingslasten	0	0	376
Overige instellingslasten	1.022	715	1.769
Totaal lasten	10.445	9.869	18.127
Saldo baten en lasten	381	80	293
Financiële baten en lasten	0	0	-2
Resultaat	381	80	291
<u>Het resultaat is als volgt verdeeld over de OVO scholen</u>	2023	Begroting 2023	2022
Stedelijk Gymnasium *	0	0	107
Graaf Engelbrecht *	0	0	-416
Prinsentuin van Cooth	244	53	219
De Rotonde	137	27	381
	381	80	291

*) Het resultaat 2022 van Stedelijk Gymnasium en Graaf Engelbrecht betreft het resultaat over de eerste 7 maanden. Vanaf 1 augustus 2022 vallen deze scholen onder Libréon en maken geen onderdeel meer uit van (het resultaat van) Curio.

Weerstandsvermogen

Met ingang van 1-8-2022 zijn de AVO scholen overgegaan naar Libréon. Het weerstandsvermogen wordt derhalve bepaald door Libréon.

Het eigen vermogen van Prinsentuin van Cooth en de Rotonde is onderdeel van het totale eigen vermogen van Curio.

14.2 Bijlage 2 – Masterplan gebouwen

Algemeen

In 2009 zijn in het kader van het Masterplan Breda de gebouwen van de vmbo scholen die tot dan toe eigendom waren van de Gemeente Breda overgedragen aan Curio. Het gaat naar de stand op 31-12-2021 om de volgende gebouwen/ vmbo-scholen:

<u>gebouw</u>	<u>vmbo school</u>
Frankenthalerstraat 17	Curio praktijkschool Breda
Groene Woud 2	Curio de rotonde
Tuinzigtlaan 10	Curio prinsentuin van cooth
van Riebeecklaan 2	Tessenderlandt
Rijnesteinstraat 1	Christoffel (oudbouw)

Ook de daarbij behorende vergoedingen worden doorbetaald aan Curio.

Curio dient jaarlijks verantwoording af te leggen over de besteding van de vergoeding die de gemeente hiervoor doorbetaalt.

Onderstaande cijfers hebben betrekking op bovengenoemde panden en maken onderdeel uit van de enkelvoudige cijfers van Curio zoals opgenomen in deze jaarstukken.

De vergoeding vanuit de gemeente Breda aangevuld met een bijdrage vanuit de scholen was in 2023 niet toereikend. De investeringsuitgaven en uitgaven voor groot onderhoud waren in de afgelopen jaren hoog. Deze uitgaven zijn gefinancierd vanuit eigen middelen van Curio hetgeen heeft geleid tot een toename van de rentelasten.

Vanaf 2024 ontvangt Curio een extra bijdrage van €160.000. Dit is voldoende om bij gelijkblijvende lasten een neutraal operationeel resultaat te realiseren.

Daarnaast gaat het gebouw aan de van Riebeecklaan 2 over naar Libreon zodat de lasten voor Curio zullen dalen.

Dit betekent dat in de komende jaren een positief resultaat gerealiseerd gaat worden

Balans per 31 december 2023

(na verwerking resultaatbestemming)

	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa	<u>18.101.465</u>	
Materiële vaste activa		<u>18.709.996</u>
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>18.101.465</u>	<u>18.709.996</u>
Vlottende activa		
Liquide middelen	<u>-24.916.328</u>	<u>-25.056.928</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>-24.916.328</u>	<u>-25.056.928</u>
Totaal activa	<u>-6.814.862</u>	<u>-6.346.932</u>
Eigen vermogen	<u>-6.814.862</u>	<u>-6.346.931</u>
Totaal passiva	<u>-6.814.862</u>	<u>-6.346.931</u>

Staat van baten en lasten over 2023

	2023	2022
Baten		
Rijksbijdragen	139.575	141.750
Overige overheidsbijdragen	<u>914.027</u>	<u>906.328</u>
Totaal baten	1.053.602	1.048.078
Lasten		
Personeelslasten	0	6.350
Afschrijvingen	593.775	858.476
Huisvestingslasten	439.340	339.813
Overige lasten	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal lasten	<u>1.033.115</u>	<u>1.204.639</u>
Saldo baten en lasten	20.487	-156.561
Financiële baten en lasten	<u>-488.417</u>	<u>-512.935</u>
Resultaat	<u>-467.930</u>	<u>-669.495</u>

Kasstroomoverzicht 2023

	2023	2022
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat	20.487	-156.561
<u>Aanpassingen voor:</u>		
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	593.775	858.476
Veranderingen in vlottende middelen	0	0
	<u>593.775</u>	<u>858.476</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>614.262</u>	<u>701.915</u>
Betaalde interest	-488.417	-531.555
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>125.845</u>	<u>170.360</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Verwerving van materiële vaste activa	-43.568	-246.841
Ontvangsten u.h.v. vervreemding mva	58.323	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>14.756</u>	<u>-246.841</u>
	<u>140.600</u>	<u>-57.861</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>		
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt		
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stand per 1 januari	-25.056.928	-24.999.067
Mutatie boekjaar	140.600	-57.861
Stand per 31 december	<u>-24.916.328</u>	<u>-25.056.928</u>

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten**Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	Praktijkschool Franken-thaler straat 17	De Rotonde Groene Woud 2	Van Cooth Tuinzigtlaan 10	Tessenderlandt Van Riebeeck- laan 2	Christoffel Rijnestein- straat 1	Totaal
Stand per 1 januari 2023						
Verkrijgingsprijs	7.527.510	4.868.395	12.752.532	3.469.507	1.148.551	29.766.495
Cumulatieve afschrijvingen	-1.400.735	-1.237.622	-6.218.276	-1.973.315	-226.551	-11.056.499
Boekwaarde	6.126.775	3.630.773	6.534.257	1.496.192	922.000	18.709.996
Mutaties						
Investerings	0	0	43.568	0	0	43.568
Desinvesterings	0	0	-58.323	0	0	-58.323
Afschrijvingen	-169.961	-140.473	-335.283	-140.097	192.038	-593.775
Afschrijving op desinvesterings	0	0	0	0		0
Saldo	-169.961	-140.473	-350.038	-140.097	192.038	-608.531
Stand per 31 december 2023						
Verkrijgingsprijs	7.527.510	4.868.395	12.737.777	3.469.507	1.148.551	29.751.739
Cumulatieve afschrijvingen	-1.570.696	-1.378.094	-6.553.558	-2.113.412	-34.513	-11.650.274
Boekwaarde	5.956.814	3.490.301	6.184.219	1.356.095	1.114.038	18.101.465

Liquide middelen

Dit betreft de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan gebouwen. Dit vloeit met name voort uit de aankoop van de gebouwen begin 2010, de investeringen in de daarna volgende jaren, alsmede de betaling van de schuld aan Building Breda.

Deze aankoop, investeringen en betaling van de schuld zijn aan de liquide middelen van Curio onttrokken.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2023 €	Resultaat 2023 €	Stand per 31-12-2023 €
Algemene reserve	-6.346.931	-467.930	-6.814.862
Totaal eigen vermogen	-6.346.931	-467.930	-6.814.862

Rijksbijdragen

Dit betreft het vanuit de scholen doorbetaalde aandeel in de instandhoudingskosten welke dienen ter dekking van huisvestingslasten. In 2023 is hiervoor een tarief van € 75 per leerling aangehouden.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Deze post is als volgt opgebouwd:		
Praktijkschool	25.425	26.400
Rotonde	27.225	28.200
van Cooth	45.000	42.675
Tessenderlandt	41.925	44.475
	<hr/>	<hr/>
Totaal rijksbijdragen	<u>139.575</u>	<u>141.750</u>

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft de via Building Breda ontvangen bijdrage vanuit de Gemeente Breda inzake de panden welke zijn overgedragen in het kader van het Masterplan.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Deze post is als volgt opgebouwd:		
Bijdrage 2023	914.027	
Bijdrage 2022		906.328
	<hr/>	<hr/>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>914.027</u>	<u>906.328</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijvingen		
Gebouwen	593.775	858.476
Boekverlies desinvesteringen		0
	<hr/>	<hr/>
Totaal afschrijvingen	<u>593.775</u>	<u>858.476</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Huisvestingslasten		
Huur	33.269	37.118
Verzekeringen	0	43.371
Onderhoud	191.555	100.603
Heffingen	103.743	158.721
Overige huisvestingslasten	110.773	0
	<hr/>	<hr/>
Totaal huisvestingslasten	<u>439.340</u>	<u>339.813</u>

Financiële baten en lasten

Dit betreft de rentelast over de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan gebouwen.